

ŽALOVANJE / VČERAJ KOMEMORACIJA V DEŽELNEM SVETU IN ŽALNA SEJA V GORICI, DANES POGREB

Slovo od sen. Bratine

»Hvala lepa za vse, dragi Darko!«. S temi besedami v italijanscini in slovenscini je na včerajšnji seji deželnega sveta vidno ganjeni Milos Budin sklenil komemoracijo pokojnega senatorja, kateri so se pridružili predstavniki vseh svetovalskih skupin.

Podpredsednik deželnega sveta je prehodil Bratinovo življenjsko in politično pot ter izpostavil njegovo vsestransko dejavnost. Omenil je njegova prizadevanja v rimskem senatu ter tudi njegovo aktivnost v mednarodnih ustanovah, začeni s parlamentarno komisijo Srednjeevropske pobude. Slovenska manjšina je z njim izgubila eminentnega predstavnika, kar velja tudi za celotno deželno skupnost ter naš obmejni prostor, kateremu je Bratina posvetil veliko življenjskih energij.

Spominu pokojnika pa so se sinoci poklonili tudi v Gorici, in sicer v tamkajšnjem Kulturnem domu, kjer je bila žalna seja v priredbi skupnega predstavništva Slovencev v Italiji. V dvorani se je zbralo veliko ljudi, tako da je zmanjkovalo prostora. Bili so predstavniki slovenskega javnega življenja z Goriskega, Trzaskega in Videmskega, krajevni in deželni pred-

stavniki političnega in sploh javnega življenja, uradni predstavniki Republike Slovenije, pa tudi in predvsem mnogi preprosti ljudje, ki so imeli Darka Bratino preprosto radi.

V imenu prirediteljev je navzoče pozdravil pokojnikov ozi sodelavec Livio Semolich, nakar so o liku in delu Darka Bratine govorili poslanec Mario Prestamburgo, predsednik Kinoateljeja Igor Princic, doberdobski zupan Mario Lavrencic, predsednik Goriskega foruma Joško Strukelj in Nove Gorice ter predsednik SSk Bernard Spacapan. Vsi so podčrtali, kako pokojnik pušča za seboj resda bolečo praznino, a tudi bogato dediscino, iz katere bomo vsi lahko tudi v bodoče črpali. Žalno zasedanje je sooblikoval Moski pjski zbor Jezero iz Doberdoba, ki je pod vodstvom Marija Pavlice nastopil na začetku in koncu zasedanja.

Žalnega večera so se udeležili tudi nekateri pokojnikov svojci, in sicer žena Carmen, hčeri Majda in Mila ter brat Ivan, ki so bili deležni ganjenih izrazov sozolja. Zadnje slovo od senatorja Darka Bratine bo danes opoldne v njegovi farni cerkvi sv. Roka.

Na 2. strani

Spoznanja preteklosti za prihodnost

Med številnimi pobudami ob 50-letnici Pariške mirovne pogodbe in priključitve Primorske tedanji Jugoslaviji, pripada mednarodni znanstveni konferenci, ki se je začela včeraj v Kopru, posebno mesto. Obletnico so namreč organizatorji izkoristili kot pomenljivo priložnost za osvetljevanje in primerjanje interpretacij o dogodkih, ki se množicam se vedno - kot pričajo nedavni priložnostni shodi - prikazujejo preko čustev in osebno močno zaznamovanih spominov. Po petih desetletjih pa je na dogajanja le mogoče pogledati trezno, pod pogojem, da smo opremljeni s potrebnimi vsestranskimi informacijami in s spoznanjem, da so meje navadno postavljali in premikali »visji interesi«, kot je tudi bila v konkretnem določitev meja pred pol stoletja »splet nacionalnih strategij, vojaških operacij, diplomatskih bitk in delitve povojne Evrope« (J. Skolc). Kot je včeraj ponovno poudarjeno, pa je naloga zgodovinarjev, da meje preučuje in ponuja razlage za dogodke. Iz soočanja interpretacij o preteklosti pa je mogoče tudi nakazati kolikor toliko skupno pot v bodočnost, saj je vizija o »skupnem evropskem domu« tudi recept za usklajevanje interesov, ki bi lahko spet privedli do konfliktov.

Breda Pahor

Priložnost za osvetlitev polpretekle zgodovine

KOPER - Včeraj se je v Pokrajinskem muzeju začela mednarodna konferenca o Pariški mirovni pogodbi, ki jo v sodelovanju z drugimi ustanovami prireja Znanstvenoraziskovalni center (f. KROMA). Zbrane je včeraj pozdravil tudi slovenski minister za kulturo Jozef Skolc. Po osvetlitvi dogodkov, ki so privedli do podpisa sporazuma, bodo danes osvetlili razne specifične vidike, ki se nanašajo na Trst in Istro.

Na 5. strani

SLOVENIJA / POTRDI TE V DRŽAVNEM ZBORU

Boris Frlec zunanji minister

Prvi nalogi članstvo v EU in ureditev odnosov s sosedomi

LJUBLJANA - Slovenski državni zbor je včeraj s 57 glasovi "za" in 23 "proti", dve glasovnici pa sta bili neveljavni, na tajnem glasovanju podprl predlog predsednika vlade Janeza Drnovskega o imenovanju Borisa Frleca (na sliki) za novega zunanjega ministra.

Dosedanji veleposlanik Republike Slovenije v Bonnu, 61-letni Boris Frlec, je na položaju vodje slovenske diplomacije nasledil Zorana Thalerja, ki je s tega mesta odstopil 31. julija. V nagovoru poslancem pred glasovanjem je Frlec kot prednostni nalogi slovenske zunanje politike opredelil polnopravno članstvo v Evropski uniji in ureditev odnosov z vsemi sosedomi.

Na 3. strani

WELFARE / POGAJANJA V TEKU

Odločilni trenutki za reformo in usodo Prodijske vlade

Kljub negotovemu izidu pogajanj, vlada že jutri sprejme finančni zakon

RIM - Pred jutrišnjim zasedanjem ministrskega sveta, na katerem naj bi sprejeli finančni zakon 1998, se je politično ozračje ob včerajšnjih srečanjih vlade s socialnimi partnerji se bolj segrelo. Po ocitno manj problematičnem sestanku s Confindustrio, so bili na vrsti sindikati, ki so delegacijo vlade zaposlili kar nekaj ur, ni pa izključeno, da bo sestanek trajal non stop, vse do takega ali drugega zaključka. Če bo pozitiven, to se ne pomeni, da je nevarnost vladne

krize presežena, je spet grozil Bertinotti, ki zdaj že resno skrbi kolacijske partnerje, v prvi vrsti D'Alema in Marini, medtem ko sindikati odklanjajo vsa kršna odgovornost, češ da problemi večine niso njihova stvar, ampak izključno stvar vlade. Prodi kljub napetemu trenutku ne izgublja živcev in opozarja, da bi bilo neumno, če bi se ustavili prav zdaj, tik pred ciljem, zato skuša napraviti vse, da bi se pogajanja končala pred sprejemom zakona.

Na 2. strani

David in Mateja Bogatec »bronasta«

Rolkarja David in Mateja Bogatec, člana kriske Mladine, sta včeraj na svetovnem prvenstvu v nemškem kraju Gayer osvojila v patrolnem teku bronasto kolajno. Nastopila sta v mladinski kategoriji.

Na 16. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Gradnje na Kolonkovcu

Trzaski občinski svet bo v kratkem vzel v pretres načrt za gradnjo športnih objektov na Kolonkovcu.

Stran 6

Reforma zrelostnega izpita

Poslanska zbornica je z nekaterimi amandmaji odobrila reformo zrelostnega izpita, ki predvideva tri pisne naloge in ustne izpite iz vseh predmetov.

Stran 7

Gorica: občina na robu krize

Spor med NZ in drugimi vecinskimi partnerji glede predsednika občinskega sveta je Valentijevo upravo privedel na rob politične krize.

stran 12

Dobrodošli ob sobotah!

nuova banca di credito di trieste
BCTKB nova trzaska kreditna banka

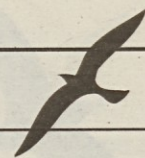
gruppa BANCA ANTONIANA POPOLARE VENEZIA

Filiala na Opčinah

Narodna ulica 42,

tel. 040/2158000

Odprti tudi ob sobotah
od 9.10 do 13.00

ŽALNA SEJA / DOSTOJANSTVEN IN GANLJIV POKLON SINOČI V GORIŠKEM KULTURNEM DOMU

Darko Bratina pušča za seboj vrzel, a tudi veliko dediščino

GORICA - Darko Bratina pušča za seboj veliko in bolečo praznino, a tudi bogato dediščino. S svojim raznolikim delovanjem in predvsem s svojo človeško sirino je natosil bogato grgišče semen, ki bodo še dolgo kli- la in rojevala plodove. Ta temeljna misel je prevevala množico ljudi, ki se je sinoči zbrala v goriskem Kulturnem domu na žalni seji v priredbi skupnega predstavnistva Slovencev v Italiji. Slo je za dostojanstven in ganljiv poklon človeku, ki je veliko pomenil za slovensko manjšinsko, a tudi za širšo skupnost, kateri je pripadal.

Svečanost so uvedli otoni akordi Moskega pevskega zbora Jezero iz Doberdoba, ki je pod vodstvom Marija Pavlice najprej občuteno zapel Lastovki v slovo. Navzoce je nato v imenu prirediteljev nagovoril pokojnikov ozi sodelavec Livio Semolič. Skusal si je omisliti, kaj bi si Darko Bratina želel, da bi v taksem trenutku stori- li, in dejal, da bi bilo najbolje, če bi se v globoki žalosti znali prebiti do novega upanja, če bi tudi takšno priložnost izkoristili za pogovor o usodi skupnega prostora, prerasčajoč razlike znotraj slovenske manjšine in zunan- je. In dejansko je po- leg izrazov zalovanja pri- šla do izraza tudi volja, da bi nadaljevali pozitivno pokojnikovo delo, v besedah vseh govornikov, ki so se nato zvrstili na odru pod Bratinovim portre- tom, da bi počastili nje- gov spomin.

Prvi je za mikrofona stopil poslanec Mario Presta- burgo. Spomnil se je, kako je Darka Bratina spoznal leta 1970 kot ko- lega na tržaški univerzi. Pokojnik mu je že tedaj vzbudil zanimanje s svojo

Slovo poslanca Maria Prestamburga (f. Bumbaca)

razgledanostjo, a tudi s svojimi raznolikimi zani- manji. Tedanje znanstvo pa je nanovo in veliko krepkeje zazivilo lanskega aprila, ko se je znašel z skupaj s pokojnikom v volilni kampanji kot kan- didat Oljke za parlament. Bratina mu je bil s svojo preudarnostjo in sirino v veliko pomoč, in to tudi potem, ko sta oba uspešno prestala volilno preizkušnjo. »Gorica je s smrtjo Darka Bratine izgubila res velikega politika,« je dejal Prestamburgo, »jaz pa sem izgubil tudi srčnega prijatelja. Dragi Darko, zvest Ti bo ostal tako, da bom se naprej de- loval za projekt, ki Ti je najbrž bil se najbolj pri sr- cu, da bi namreč Gorica postala res posebno mesto v novi Evropi,« je

zaključil goriski parla- mentarec.

V imenu Kinoateljstva in se zlasti skupine mladih, ki jih je pokojnik navdušil za svet filma in preko nje- ga tudi za stvari pravega sveta, je nato spregovoril Igor Princič. Povedal je, kako jih je Darko Bratina znal od začetka sedemdesetih let dalje zbirati, jim prisluhniti in v njih prek filma spodbujati zani- manje za za bliznjo in daljnjo okolico, od Gorice pa do Ljubljane in Rima in se čez. Predvsem pa jim je skusal odkriti, kako film lahko postane drago- ceno sredstvo za krepitev sožitja tudi in predvsem z najbližnjimi. Princič je zaključil, da je Bratina prižgal zarek, ki se čaka, da ga napolnjujemo s konkretno vsebino.

Doberdobski zupan Mario Lavrenčič je v svojem nastopu najprej poudaril bolečo vrzel, ki jo Darko Bratina pušča za seboj. »Ni ga več med nami človeka Tvoje sirine,« je dejal. »Za Teboj je za- zijala praznina med Slo- venci v Italiji, pa tudi v širšem prostoru, a najprej in najbolj v Tvoji družini,« je nadaljeval. La- vrenčič je nato poudaril, da je bil pokojnik predvsem človek dialoga, mir- nih besed, a globokih mi- sli. Iz zunanjega sveta, v katerem se je formiral, je znal prinesiti v domači prostor nova obzorja, se zlasti v iskanju novih možnosti sožitja. To svojo sirino je uveljavljal na vseh področjih svojega delovanja, v življenju slo- venske manjšine, pa tudi v političnem in strankar- skem življenju. Tako je postal mnogim za re- sničen in zanesljiv vz- gled.

O življenju in delu Darka Bratine je nato izčr- pneje spregovoril bivši novogoriski zupan in bivši guverner jugoslo- vanske narodne banke, predsednik Goriskega fo- ruma Joško Strukelj, ki pa se je oglašil tudi in predvsem kot pokojnikov prija- telj »z druge strani meje«. Strukelj je obnovil življenjsko pot Darka Bra- tine od otroštva v Gorici do studija v Trentu, od raziskovalnega in peda- goskega dela v Turinu ter potem v Trstu in Gorici do političnega delovanja. Govornik je izpostavil kontinuiteto v pokojni- kovem delovanju, ki je skusal v manjšinsko življenje vnasati evropske dimenzije, v Rimu in Strasburgu pa prepričljivo in zavzeto spregovoriti o bogastvu, ki ga pred- stavljajo manjšinske na- rodnostne skupnosti.

Sirino Darka Bratine je

poudaril tudi predsednik SSK Bernard Spacapan. Poudaril je, kako smo ga vsi Slovenci mimo nje- gove politične opredelje- nosti čutili za svojega, tako da smo se tudi skorajda vsi znali strniti ob njegovi večkratni kandidaturi za parlament. Spacapan je spomnil, kako je Bratina skusal gledati nekoliko dlje v bodočnost in kako je med drugim rad opo- zarjal na nove možnosti, ki jih odpirajo evropski integracijski procesi za miroljubne odnose med tu živčimi narodi in za same Slovence. Predse- dnik SSK je zaključil rekoc, da bomo Bratina najbolj počastili tako, da bomo vsak v svojem delovanju skusali vnasati sirino, ki je bila zanj tako značilna.

Potem ko so se zvrstili govorniki, je na oder po- novno stopil Moski pev- ski zbor Jezero in pod vodstvom Marija Pavlice zapel se dve slovenski, in

sicer Sam grem po dolini kraski ter Bori, bori. Ubra- no in doživeto petje je za- no sejo dostojno sklenilo.

Spominske svečanosti v goriskem Kulturnem domu so se udeležili nekateri pokojnikov svojci, in sicer žena Car- men, hčeri Majda in Mila ter brat Ivan, ki so bili vsi delezni ganjenih izrazov sozolja. (Sina Vojka je ve- st o očetovi smrti prestre- gla na poročnem poto- vanju v tujini in se do včeraj ni utegnil vrniti domov.)

Na žalnem zasedanju so bili prisotni najvidnejši predstavniki slovenskega javnega življenja z Go- riskega, Tržaškega in Vi- demskega, pa tudi pred- stavniki deželne politič- nega življenja. Med drugi- mi so bili predsednik go- riske pokrajine Giorgio Brandolin, podpredse- dnik deželne sveta Milos Budin in podpredsednik deželne odbora Girogio

Degrassi, pa se razni občinski in pokrajinski upravitelji. Prisotna sta bi- la tudi generalna kon- zulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valencić Pelikan in konzul Tomaž Pavšic. Bili so se drugi za- stopniki političnega, kul- turnega in sploh javnega življenja z obeh strani meje, Slovenci in Italijani, pa tudi preprosti ljudje, ki so Darka Bratina prepro- sto imeli radi.

Udeleženci so se lahko podpisali v žalno knjigo, ki je bila odprta v vezi. Mnogi se niso omejili na podpis, ampak so hoteli k svojemu imenu pripisati se misel v slovo prijatelju, vzgojitelju, profesorju, po- litiku.

Marsikdo je po sveča- nosti v goriskem Kultur- nem domu stopil se do cerkve sv. Roka v Podtur- nu, kjer Darko Bratina od včeraj popoldne leži na parah in kjer čaka na da- našnji pogreb. (mb)

V imenu ljubiteljev filma se je od Darka Bratine poslovil Igor Princič (f. Bumbaca)

»Hvala za vse, dragi Darko!«

TRST - »Hvala lepa za vse, dragi Darko!«. S temi besedami v ita- lijanscini in sloven- scini je na včerajšnji seji deželne sveta vidno ganjeni Milos Budin sklenil kome- moracijo pokojnega senatorja, kateri so se pridružili predstavi- ki vseh svetovalskih skupin. Bratine se je dan prej s posebno izjavo spomnil tudi deželni odbor predse- dnika Giancarla Cru- derja, ki je izpostavil njegova prizadevanja predvsem pri vredno- tenju mednarodne vloge Furlanije-Julij- ske krajine.

Podpredsednik de- zelne sveta je pre- hodil Bratinovo ži-

vljenjsko in politično pot ter izpostavil nje- govo vsestransko de- javnost na kulturnem in družbenem podro- cju. Omenil je nje- gova prizadevanja v rimskem senatu ter tudi njegovo akti- vnost v mednarodnih ustanovah, začensi s parlamentarno komi- sijo Srednjeevropske pobude. Bil je človek velike kulture in ši- roke razgledanosti - je poudaril se Budin - ki je tudi omenil nje- govo univerzitetno kari- ero in nenazadnje nje- govo veliko ljubezen do filma.

Slovenska manjšina je z njim izgubila emi- nentnega predstavi- ka, kar velja tudi za

celotno dezelno sku- pnost ter ves obmejni prostor, kateremu je Bratina posvetil veli- ko življenjskih ener- gij. Obmejna realnost zahteva od svojih za- stopnikov posebno pripravljenost in tudi nevsakdanjo občutli- vost, ki ju je pokojni parlamentarec vedno izkoristil v prid sku- pnosti, je se poudaril podpredsednik dezel- ne skupščine. Ob tej priložnosti je predse- dnik skupščine Rober- to Antonione odstopil najvišje mesto sveta Budinu, kar prica o vsestranskem spošto- vanju, ki ga je premi- nuli parlamentarec užival v palači na Oberdanovem trgu.

OB PRISOTNOSTI NAJVIŠJIH PREDSTAVNIKOV OBLASTI

Danes v Gorici poslednje slovo

Skoraj gotovo bo na pogrebu tudi predsednik senata Nicola Mancino

GORICA - Množica ljudi, javnih predstavi- kov predvsem pa nava- dnih ljudi, prijateljev, znancev iz Gorice in okolice se je že včeraj poklonila spomenu sena- torja Darka Bratine. Let- lo s krsto je priletelo v Ronke okrog polneva, odtod pa so svojci, prija- telji in sodelavci pospre- mili pokojnika do cerkve sv. Roka v Podturnu, kjer bo danes ob 12. uri pogrebni obred. Že vče- raj od prvih popoldan- skih ur so se v cerkvi vr- stili nenehni obiski ljudi za zadnji pozdrav sena- torju, profesorju ali pa preprosto prijatelju Dar- ku. Tako kot na sedežu DSL in v Kulturnem do- mu ob žalni seji je sled poklonov ostala zabele- žena s stotinami, morda

tisoči podpisov v žalni knjigi pri vходу v cer- kev. Ob krsti slovenske- ga senatorja se na častni straži vrstijo komiji se- nata. Venca predsednika republike Scalfara in predsednika senata Man- cina izpricueta poklon najvišjih državnih obla- sti.

Zadnje slovo od sena- torja Darka Bratine bo danes opoldne v njegovi farni cerkvi sv. Roka. Slovesno maso bosta da- rovala zupnik Ruggero Dipiazza in goriski nad- škof Antonio Vitale Bommarco, ob njiju pa se številni slovenski in italijanski duhovniki. Masa bo večjezična. Nadškof se je poklonil Bratinovemu spomenu tudi s sozljivo brzojavko družini; v kateri ugota-

vlja, da mu bo težko naj- ti vrednega namestnika. Pravilno je delal za slo- vensko manjšino toda vedno je skrbel tudi za interese celotne skupno- sti z veliko uravnoveše- nostjo, inteligenco in prizadevnostjo, ki mu jih priznavajo tudi politični nasprotniki, je zapisal Bommarco.

Po masi bo se sveča- nost na trgu pred cerkvi- jo, kjer bosta spregovori- la podtajnik za zunanje zadeve Piero Fassino in podpredsednik dezelne- ga sveta Milos Budin. Napovedana je priso- tnost zelo uglednih go- stov. Skoraj gotovo bo prišel sam predsednik senata Nicola Mancino, gotovo bodo navzoči šte- vilni senatorji in Brati- novi sodelavci v Rimu

ter v evropskih instituci- jah, deželni in krajevni politični predstavniki. Iz Slovenije prav tako pri- cakujejo predstavnike najvišjih državnih orga- nov: vlado bosta zastopala državni sekretar za zunanje zadeve Ivo Vaigl in sekretarka za Sloven- ce po svetu Mihaela Lo- gar, predsedstvo republi- ke Ida Mocilnik, Jelko Kacin bo vodil parla- mentarno delegacijo, Bo- rut Pahor delegacijo ZLS.

Zadnje pesem v slovo bo Darku Bratini na po- kopaliscu zapel moski zbor Jezero iz Doberdo- ba. Po pogrebu pa je Darkovim filmskim pri- jateljem namenjeno va- bilo na snidenje v pro- storih kina Vittoria na Travniku.

KLIC V SILI / POZIV VSEM

Novi Matajur v hudi stiski

Ogrožen celo obstoj tednika

V včerajšnji številki Novega Matajura je bilo objavljeno sporočilo uredništva o hudih težavah, v katerih se spet nahaja tednik Slovencev Videmske pokrajine. Tega, kakšen pomen ima Novi Matajur, ni treba poudarjati, objavljamo pa sporočilo v celoti in ob tem kolegom v Cedadu izrekamo iskreno solidarnost.

Zelo je nerodno govoriti o lastnih težavah, vendar je naša dolžnost opozoriti na dejstvo, da se Novi Matajur spet nahaja v težkem finančnem stanju, tako težkem, da je ogrožen celo njegov obstoj, če ne bo prišlo v kratkem do pozitivnih premikov. Razumevanje in pozrtvovalnost urednikov časopisa, ki dobivamo z najmanj trimesečno zamudo osebne dohodka, v tem položaju žal ne bosta zadostovala, kajti prisli smo do kritične točke, ker po predvidevanju ne bomo zmogli kriti letošnje bilance.

Naša zadruga se sicer že dalj časa nahaja v zaostrenih

likvidnostnih težavah, ker državni in predvsem deželni prispevki prihajajo z velikimi zamudami. Pri tem zelimo opozoriti tudi na povsem nerazumljive in nesprejemljive zamude deželnih uradov pri izplačevanju prispevkov za leto 1994 in predvsem na nevarnost, da bo Dežela izplačala prispevke za vsa ostala leta do danes sele prihodnje leto, kar pa ni v skladu z ravnanjem demokratične in omikane države in verjetno že meji na nelegalnost.

Vendar se je položaj našega časopisa odločilno poslabšal, ko smo ob propadu Tržaške kreditne banke in posledičnih hudih težavah slovenskih podjetij izgubili pomemben vir prispevkov. Nase upanje je, da bodo ta klic v sili vzeli resno v postev vsi tisti politični dejavniki, ki lahko vplivajo na pozitivno rešitev tega vprašanja.

Uredništvo
Novega Matajura

KOROŠKA / SMRT DARKA BRATINE

»Težka izguba za zamejstvo«

Prizadetost slovenskih organizacij

CELOVEC - Nenadna smrt senatorja profesorja Darka Bratine, edinega Slovenca v rimskem parlamentu, je močno odjeknila tudi med političnimi in kulturnimi organizacijami koroskih Slovencev ter v slovenskih medijih na Koroskem. Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Slovenska prosvetna zveza (SPZ) sta v socialni brzojavki izrazila njuno prizadetost ob smrti priznanega politika in znanstvenika, ki je tudi med Slovenci na Koroskem užival velik ugled.

V socialni brzojavki piše: »Pretrsla nas je vest o nenadni smrti Darka Bratine, s katerim smo bili povezani v skupnih prizadevanjih za enakopravnost in pravice Slovencev v Avstriji in v Italiji. Dobro smo ga poznali kot strokovno podkovanega in razgledanega znanstvenika, prav posebej pa smo ga spštovali kot integrativno politično osebnost, ki se je dosledno zavzemala za občečloveške vrednote kot solidarnost, mir in spoštovanje idejnih in nazorskih raz-

lik med ljudmi. Odlikoval ga je izreden posluh za težnje Slovencev v Italiji, kot politik z umirjenim značajem se je dosledno trudil za ustvarjanje kulture sožitja med večinskim in manjšinskim narodom v Italiji. Njegova politična opcija, da je vprašanje etničnih manjšin možno reševati samo konsenzualno med večinskim in manjšinskim narodom, je oporoka, ki jo zasleduje tudi Zveza slovenskih organizacij na Koroskem. Smrt Darka Bratine je težka izguba za nas vse, z njim smo zgubili pomemben del naših prizadevanj za več solidarnosti in tolerance ter za večjo uveljavitev etničnih pravic Slovencev v Italiji«.

Tudi ostale slovenske politične in kulturne organizacije na Koroskem opozarjajo na Bratinovo stmo pot do visokih političnih funkcijah v italijanski državi in soglašajo v tem da je bil močna opora Slovincem v Italiji v njihovem boju za doseg manjšinskih pravic. Ivan Lukan

EU / NARODNOSTNE SKUPNOSTI

Študijski obisk manjšin iz Avstrije na sedežu EU

Na pobudo EBLUL in PUAK

DUNAJ/CELOVEC - Od včeraj se na sedežu Evropske unije mudi v Bruslju delegacija zastopnikov vseh avstrijskih narodnostnih skupnosti. Gre za študijsko potovanje, v okviru katerega se bodo predstavniki manjšin temeljito informirali o pospeševalnih programih Unije in njenih ustanov. Obisk v Bruslju je organiziral avstrijski komite Evropskega biroja za manj rabljene jezike (EBLUL) v sodelovanju s Politično-upravno akademijo koroskih Slovencev (PUAK) v Celovcu.

Program obiska v Bruslju obsega obisk predavanj in drugih informacijskih prireditev o programih EU na najrazličnejših področjih - od solstva, mladinske dejavnosti, kulture do prevajalskega dela in gospodarstva. Predstavniki koroskih in stajerskih Slovencev, gradiscanskih Hrvatov, Madžarov na Gradiscanskem ter Cehov, Slovakov in Romov na Dunaju se bodo srečali tudi z avstrijskimi poslanci v evropskem parlamentu ter z mešano skupino evropskih parlamentarcev, ki se bavi z vprašanjem etničnih manjšin.

Tajnica PUAK v Celovcu Milka Hudobnik je v pogovoru za naš list poudarila, da je cilj obiska avstrijskih manjšin v Bruslju, odstraniti ali vsaj zmanjšati strah oz. bariere pred evropskimi ustanovami. »Upam da bo posledica tega študijskega potovanja v tem, da se bodo avstrijske manjšine aktivno vključile v programe unije in s tem doprinesli k pozitivnemu razvoju narodnostnih skupnosti v Avstriji«, je dejala tajnica Politično-upravne akademije koroskih Slovencev. (I. L.)

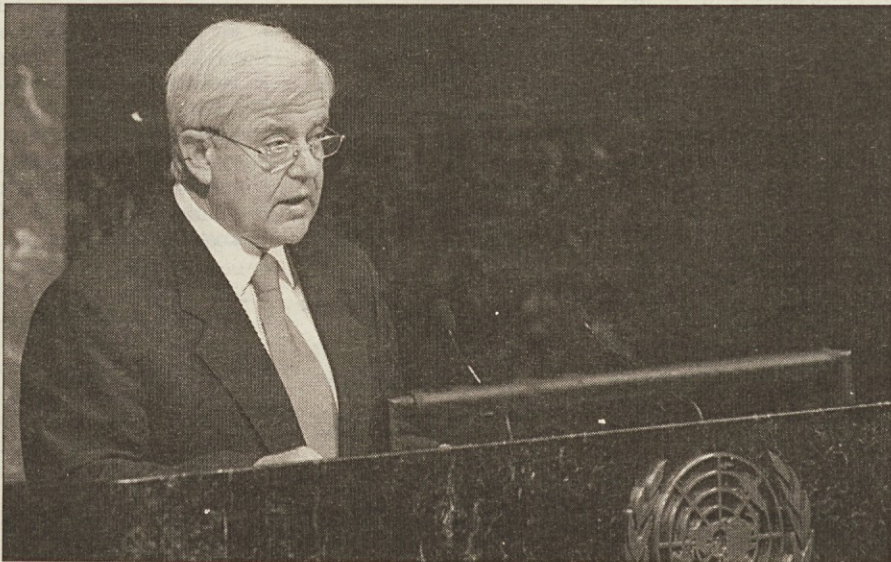
SLOVENIJA / TISKOVNA KONFERENCA SLOVENSKEGA PREDSEDNIKA

Kučan: Slovenija dokončno stopila v ZN in njihovo prenovu

Za tak rezultat pa ima zasluge slovenska zunanja politika

LJUBLJANA - Slovenija je svojo vlogo pri pripravi in sodelovanju na 52. rednem letnem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov (GS ZN) po oceni slovenskega predsednika Milana Kučana, ki se je kot vodja slovenske delegacije vrnil iz New Yorka, dokončno stopila v Združene narode in njihovo prenovu. Vse to pa je rezultat in dosežek slovenske diplomacije in slovenske zunanje politike, je na včerajšnjipopoltdanski novinarski konferenci poudaril Kučan.

Ob tem je spomnil, da je že leta 1995 tedanji zunanji minister Zoran Thaler poslal generalnemu sekretarju ZN stališča Slovenije do reform Zdruzenih narodov. Ta stališča je zdaj v pismu Kofiju Annanu ponovil premier Janez Drnovsek. Ta stališča so jasna in prepoznavna, predsednik države jih je povzel v svojem sredinem govoru v GS ZN (na sliki AP). Počivajo v treh bistvenih prvinah: miru, zagotavljanju socialnega in ekonomskega razvoja ter spoštovanju človekovih pravic. Kučan je spomnil na odprta problema: financiranje ZN in reforma Varnostnega sveta. Večina članic se strinja z reformo financiranja, a da se poprej poravnajo neporavnani prispevki. Pri reformi VS pa so interesi zelo različni. Kandidatura Slovenije za nestalni sedež v Varnostnem svetu ZN v letih 1998/1999 - za kar ima podporo številnih držav - ima za položaj in ugled države v svetu veliko tezo, je dejal Kučan in dodal, da je zato temu nujno prilagoditi strokovno diplomatsko infrastrukturo, ne le v New Yorku, temveč tudi v Bruslju, Zenevi in na Dunaju.

Njeni dosežki Slovenijo kvalificirajo kot resno kandidatko, je zatrdil predsednik Kučan. Pomenljivo je pojasnil, da gre »za državne interese«, ne strankarske ali kake druge.

Odgovarjal je tudi na novinarska vprašanja. Slovenska zunanja politika ne more biti od nobene stranke, temveč je stvar države, je dejal. Za danes izvoljenega zunanjega ministra Borisa Frleca je prepričan, da bo s svojimi izkusnjami znal poskrbeti za profesionalnost, uspešno vodenje in koordinacijo na svojem področju. Na vprašanje, kako je s podporo ZDA slovenski kandidaturi za VS, pa je spomnil, da se ZDA praviloma vnaprej ne izrekajo o kandidaturah za nestalne članice, zato svojega ameriškega kolega o tem tudi ni vprašal. O svoji vlogi v slovenski zunanji politiki pa je spomnil, da je pač določena z ustavo. Strinjal pa se je s tezo, da država nima prave strategije in predstave o svojem prihodnjem položaju v Evropi in svetu.

Galan Trbižu:
»Skupaj organiziramo ZOI 2006«

RIM - Predsednik dežele Veneto Giancarlo Galan je ponudil sodelovanje s Trbizom za skupno organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006. Na srečanju s predsednikom Conija Pescantejem v Rimu, kjer je predstavil kandidaturo Veneta, je izrazil željo, da bi k pobudi pristopila tudi sosednja Furlanija Julijska krajina.

»Veseli bi bili sodelovanja s FJK: to so naši sosede, vrh tega pa bi bila tako kandidatura povsem italijanska,« je dejal Galan in s tem pokazal, da sploh ni razumel bistva skupne kandidature ob tromeji, za katero se Trbiž poteguje skupaj s Kranjsko Goro in Beljakom.

LJUBLJANA / DZ PODPRL DRNOVŠKOV PREDLOG

Boris Frlec tudi uradno novi zunanji minister

Podprlo ga je 57 poslancev, 23 jih je bilo proti Prioriteta EU in ureditev odnosov s sosedomi

LJUBLJANA - Slovenski državni zbor je včeraj s 57 glasovi "za" in 23 "proti", dve glasovnici pa sta bili neveljavni, na tajnem glasovanju podprl predlog predsednika vlade Janeza Drnovskega o imenovanju Borisa Frleca za novega zunanjega ministra. Takoj po imenovanju je Boris Frlec prisegel kot zunanji minister.

Dosedanji veleposlanik Republike Slovenije v Bonnu, 61-letni Boris Frlec, je na položaju vodje diplomacije nasledil Zorana Thalerja, ki je s tega mesta odstopil 31. julija. Novi zunanji minister, ki je v nagovoru poslancem pred glasovanjem kot prednostni nalogi slovenske zunanje politike opredelil polnopravno članstvo v Evropski uniji in ureditev odnosov z vsemi sosedomi, je takoj prevzel posle.

Po osamosvojitvi leta 1991 je Boris Frlec že peti človek na čelu slovenske di-

plomacije. Prvi zunanji minister v samostojni Sloveniji je bil Dimitrij Rupel, med njegovim ministrovanjem pa je Slovenija dosegla mednarodno priznanje in bila sprejeta v več mednarodnih organizacij, med njimi tudi v Združene narode. Po volitvah leta 1992 je mesto šefa slovenske diplomacije prevzel Lojze Peterle, ki je na tem mestu ostal dve leti. Po njegovem odhodu je nekaj mesecev posle zunanjega ministra opravljal premier Drnovsek, v začetku leta 1995 pa je na ta položaj prišel Zoran Thaler. Ze po enem letu je državni zbor proti njemu podprl interpelacijo in zamenjal ga je Davorin Kračun. Ta je na tem položaju ostal do imenovanja nove slovenske vlade februarja letos, ko je ponovno postal zunanji minister Zoran Thaler. Toda tudi njegov drugi poskus se je končal predčasno, saj je Thaler že konec julija odstopil.

OPČINE / DEŽELNA KOMISIJA SLOVENSKE KOMPONENTE V DSL

Zaskrbljenost zaradi težav ustanov manjšine

Pomen volitev v upravni svet Zadruga PD - Za devinsko-nabrežinske volitve nujen dogovor

V ponedeljek se je na Opcinah sestala deželna komisija slovenske komponente DSL. Na seji so med drugim obravnavali sedanjí položaj manjšinskih kulturnih ustanov, ki se spopadajo s številnimi problemi, kiso predvsem - a ne samo - finančne narave. Pri tem je bilo poudarjeno dejstvo, da je Dežela FJK v skladu z določili dež. zak., st. 10/97, vsem našim glavnim kulturnim ustanovam že izplačala 90 odstotkov predvidenih prispevkov za letošnje leto. To pa ni dovolj, ker nastajajo težave zaradi nižjega priliva iz drugih virov. Poznajo se posledice krize gospodarskih ustanov, predvsem pa je obcutiti, da se je trenutno znatno znižala finančna pomoč s strani Republike Slovenije. Brez omenjenih virov manjšina ni zmožna zagotoviti vsem svojim strukturam primerne finančne podlage za nemoteno delovanje. V tej prelomni fazi je treba zato poiskati, s skupnim prizadevanjem vseh komponent, primerne rešitve ne samo s finančnega in ekonomskega vidika, ampak tudi s politično-kulturnega. Nujna je skrb za pridobitev dodatnih finančnih sredstev a tudi za cimbolj smotno

upravljanje kulturnih ustanov z logiko, po kateri je možno izpeljati le tiste projekte, za katere obstoja razpoložljivo finančno kritje. Poleg tega pa velja pregledati obstoječe strukture, njihov ustroj in njihovo delovanje ter jih posodobiti ali obnoviti v skladu z zdajšnjimi potrebami in zahtevami.

Govor je bil tudi o napovedanih volitvah za nov upravni odbor zadruga Primorski dnevnik. Smo pred važno preizkušnjo, ki je za manjšino zgodovinskega pomena. Na najbolj demokratičen način, z volitvami, bo več kot 2.300 članov zadruga določilo svoje vodstvo. Novi upravni odbor zadruga pa bo imel nelahko nalogo, da nadaljuje s prizadevanjem za ohranitev dnevnika z uravnovešanjem finančnega stanja; za to je nujno sodelovanje celotne manjšine in v prvi vrsti vseh političnih komponent oziroma skupnega predstavništva, kar je prišlo do izraza v preteklih mesecih s takratnim izrednim naporom. Postavljati je treba take pogoje in temelje, da se bo lahko PD razvil kot sodoben in kakovosten časopis, ki bo učinkovito spremljal našo manjšino in bil zanimiv za mlade ge-

neracije. Zato bo koristno izvoliti v upravni odbor zadruga člane s potrebno strokovno in kulturno pripravo. Nikakor ne bi bilo razumno, če bi volitve zlorabljali v pristranske politične namene ali še slabše za obračunavanje med različnimi komponentami manjšinskega življenja: volitve morajo nuditi priložnost za spodbudno in konstruktivno soocanje o vlogi in pomenu slovenskega dnevnega časopisa v Italiji. SK DSL si bo prizadevala, kolikor bo v njenih močeh, je bilo poudarjeno, da bodo volitve odgovarjale temu namenu.

Člani SK DSL so se nato osredotočili na priprave na bližnje volitve v devinsko-nabrežinski občini. S tem v zvezi so izrazili svojo zaskrbljenost zaradi zapletov v dogovarjanju med strankami levsredinskega tabora za skupni volilni nastop s primernim kandidatom za mesto nabrežinskega župana. Zato so tudi poudarili, da bo dogovor treba doseči zato, da bodo tudi v bodočem občinskem svetu prevladovala sile, ki težijo k uveljavljanju sožitja in medsebojnega spoštovanja med tamkaj živečima skupnostima.

CARINE / SESTANEK SLOVENIJA - FJK

Novosti za goriške mejne prehode

Delegaciji carinskih uprav obeh strani sprejeli vrsto predlogov za olajšanje prehajanja meje

GORICA - Slovenska carina in carinske oblasti iz Furlanije - Julijske krajine so podpisale pomemben sporazum o sodelovanju, ki predvideva utrditev sodelovanja med carinskimi službami za boj proti goljufijam po vzoru že utečenega sodelovanja med goriško in novogoriško carinsko izpostavo. Delegaciji, ki sta sporazum podpisali, sta vodila direktor carinske uprave za Furlanijo - Julijsko krajino Mario Autiero in direktor novogoriške carinske izpostave Sveto Vizintin.

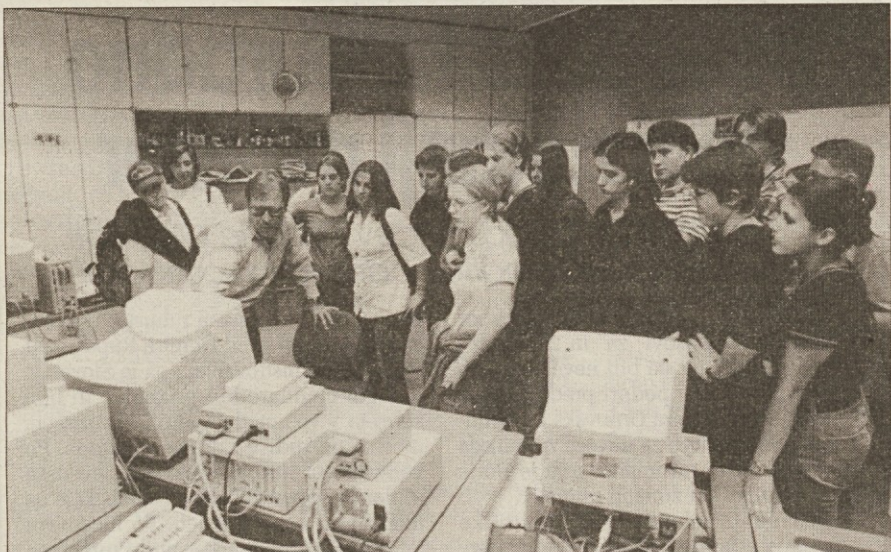
Delegaciji sta med srečanjem obravnavali tudi konkretne predloge, s katerimi bi poenostavili prehod meje obmejnemu prebivalstvu. Clani delegacij so sklenili predlagati poskusno uvedbo poenostavljenih carinskih kontrol na dveh mestnih prehodih za pešce v Gorici, ki naj bi bila odprta neprekinjeno 24 ur in na katerih bi kontrole izvajali le od časa do časa, in to nenapovedano. Manjkali niso niti predlogi za olajšanje avtomobilskega prometa čez mejo, med njimi na primer ta, da bi imetnike prepuštnice oskrbeli s posebno nalepko, ki

bi pomenila, da avtomobilist nima nice-sar, kar bi bil dolzan prijaviti. Vozilom s tako nalepko bi razervirali poseben hitri vozni pas, na katerem bi morala vozila sicer zmanjšati hitrost, a se ne bi ustavljala, razen v primeru, ko bi to zahtevalo osebje na mejnem prehodu.

Za področje tovornega prometa so na sestanku sprejeli predlog, po katerem bi omogočili istočasno izpolnitev carinskih obveznosti v obeh uradih, na eni in drugi strani meje, ne da bi morali potem, ko so opravili postopke na eni strani, začeti znova se na drugi, seveda s hkrtnim premikanjem težkih vozil. S tako olajšanim postopkom bi seveda bistveno skrajšali čas razcarinjenja in odpravili številne zastoje in kolone tovornjakov, ki se pogosto ustvarjajo pri prehajanju od ene na drugo carino.

Predlogi lokalnih carinskih oblasti so bili že posredovani diplomatskim predstavnikom in centralnim carinskim upravam obeh držav, ki jih morajo odobriti, da bi postali operativni in da bi z njimi prisli do bolj odprte in funkcionalne meje med Italijo in Slovenijo.

Obisk dijakov iz Velikovca

V okviru dvodnevne obiska pri tržaških Slovencih so včeraj obiskali Primorski dnevnik dijaki gimnazije v Velikovcu. Pred PD so obiskali vrsto drugih manjšinskih ustanov (Foto Balbi)

MITTE001

BOCEN / V PRIREDBI DEŽELE TRIDENTINSKE-JUŽNE TIROLSKE IN SVETA EVROPE

Novi zakonski okviri manjšinske zaščite

S pravicami manjšin se uveljavljata demokracija in mir

BOCEN - Včeraj se je v Bocnu začel dvodnevni posvet o novih zakonskih okvirih zaščite manjšin. Prireja ga dežela Tridentinska - Južna Tirolska v sodelovanju s Svetom Evrope, osnovni namen posveta pa je preverjanje vpliva evropskih standardov manjšinske zaščite na notranjo ureditev v Italiji in v Avstriji. Udeleženci zasedanja so bili izbrani po dveh kriterijih. Po eni strani gre namreč za predstavnike dežel - zastopanih je kar 11 italijanskih dežel in dva avstrijska lenda, po drugi strani pa so prisotni predstavniki raznih manjšin, oziroma njihovih kulturnih ustanov in mednarodnih organizacij, ki zastopajo interese manjšin. Na srečanju prihaja tako do zanimivega preverjanja vsebine obeh listin Sveta Evrope z dejanskim stanjem pri posameznih manjšinah. Zasedanje je odprl podpredsednik deželne vlade Franz Pahl, ki je dejal, da je vprašanje zaščite manjšin eno izmed vprašanj uveljavljanja demokracije in miru. Poudaril je pomen mednarodnih konvencij, pripomnil pa je, da se morajo vse človekove pravice tudi udeleženci v življenju in ne samo v konvencijah. Pahl je nato izhajal iz južnotirolskega stanja in poudaril učinkovitost južnotirolskega modela že zlasti na področju solstva in ohranjanja jezika. Omenil je tudi, da je treba nekatere osnovne pravice pac prilagajati razmeram in med temi navedel pravico do samoodločbe, ki so jo

Združeni narodi sicer predvideli kot osnovno pravico, ki pa je ni mogoče vedno uveljavljati, ne zaradi pomanjkanja politične volje vlade, ampak zaradi cele vrste okoliščin, ki jih je pač treba upoštevati. Navedel je tudi nekatera druga vprašanja, ki se niso bila rešena, na primer ponovno uvedbo izvirne toponomastike. Ob sirsem pogledu v evropsko stvarnost je Pahl predvsem pohvalil učinkovitost in hitrost nove britanske vlade, ki je izvedla referendum o avtonomiji Skotske in Walesa, kar je po njegovi oceni pravičen pristop k gradnji Evrope prihodnosti. Osrednja točka včerajšnjega dela zasedanja je bila obsirna analiza obeh evropskih listin o zaščiti manjšin s posebnim poudarkom na okvirno konvencijo, ki bo kmalu stopila v veljavo. Seveda pa so bile prisotne tudi nekatere zelo aktualne teme, med katerimi nezaodvoljstvo nad dejstvom, da je v sredo poslanska zbornica zaradi množičnih odsotnosti v vrstah večine za samih 9 glasov zavrnila popravek poslovniku, po katerem naj bi poslanci jezikovnih manjšin lahko sestavili svojo parlamentarno skupino ne glede na njihovo število, in pa zaskrbljenost glede predloga dežele Veneto, da bi v okviru poenostavljanja upravnih postopkov razveljavila zakon iz leta 1994, ki je zagotavljal manjšinam v pokrajinah Belluno in Vicenza sicer skromne prispevke za njihovo dejavnost.

Bojan Brezigar

Listina, ki manjšine ščiti na mednarodni ravni

STRASBOURG - Narodne manjšine v Evropi končno razpolagajo s prvo listino, ki jih uradno ščiti tudi na mednarodni ravni. Število držav, ki so ratificirale Okvirno konvencijo Sveta Evrope o zaščiti Narodnih manjšin je namreč doseglo 12, kolikor jih je bilo potrebnih, da konvencija stopi v veljavo. Pred dvema tednoma je veleposlanik Nemčije izročil generalnemu sekretarju Sveta Evrope ratifikacijske listine in tako je število naraslo na deset; že prej so namreč listino ratificirali Ciper, Estonija, Madžarska, Romunija, San Marino, Slovaška, Španija in Makedonija. Znano je bilo tudi, da je Italija v prvi polovici avgusta odobrila ratifikacijski zakon (poročevalec je bilo senator Darko Bratina), vendar je bil ratifikacijski zakon objavljen v uradnem listu šele 15. septembra. V zadnjih dneh pa je danski veleposlanik dostavil Svetu Evrope ratifikacijsko listino, kar pomeni, da je bilo z Italijo doseženo število 12. Kot določa 28. člen listine, bo slednja začela veljati prvi dan meseca po izteku trimesečne dobe od dvanajste ratifikacije, kar z drugimi besedami pomeni 1. januarja 1998, če bo Italija uradno sporočila ratifikacijo pred koncem septembra.

Kaj se z listino spremeni za manjšine? Takojšnjih sprememb seveda ne bo, ker konvencija ne vsebuje določil, ki bi bila neposredno uresničljiva: treba jih bo izvajati znotraj zakonodajne ureditve vsake države podpisnice. Vendar evropska konvencija določa okvire, ki jih morajo države podpisnice upoštevati. Če pregledamo te okvire, moramo najprej ugotoviti, da konvencija vključuje pravice manjšin v sklop človekovih pravic, kar odpira pot novi pogodbi, o kateri že teče razprava in ki naj bi postala sestavni del evropske konvencije o človekovih pravicah.

Izhodišče te listine je pravica slehernega pripadnika manjšine, da se izjavlja za pripadnost manjšini ali se zanje ne izjavlja ter zaradi take ali drugačne izbire ne sme nositi nobenih posledic. Izhodišče je tudi določilo, da pripadniki manjšin lahko uživajo te pravice kot posamezniki ali združeni v skupine, kar z drugimi besedami pomeni, da konvencija priznava tako individualne kot tudi kolektivne pravice. Osnovnemu določilu, da je pripadnikom manjšin zagotovljena enakost pred zakonom je nato dodano pojasnilo, da morajo države za zagotovitev te enakosti promovirati primerne pobude na področju gospodarskih, družbenih, političnih in kulturnih dejavnosti, kajti le tako bo enakost resnično zajamčena.

Listina nato sega globlje na posamezna področja, zlasti z določilom, da morajo države zagotoviti primerne pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in za ohranjanje identitete kar zadeva vero, jezik, tradicije in kulturno izročilo. Zato se morajo države izogibati vsakršnemu asimilacijskemu posegu ter spodbujati k strpnosti in k medkulturnemu dialogu. V nadaljevanju nekatera določila zadevajo osnovne človekove pravice: zbiranje in združevanje, izbiro veroizpovedi itd., nakar prehaja listina k vprašanju, ki so specifična za jezikovne manjšine: prost dostop do medijev in možnost ustanavljanja samostojnih medijev, pravica do rabe jezika zasebno in v javnosti ter, kjer pogoji to dopuščajo, v odnosu z oblastmi (s posebnim poudarkom na pravico do rabe jezika v kazenskem sodnem postopku), pravica do imena v svojem jeziku in do napisov, ki jih zasebniki postavljajo na javnih mestih, v jeziku manjšine. Posebno določilo zadeva imena ulic in trgov, vendar samo kjer je to primerno in kjer obstaja za to povpraševanje. Stirje člani zadevajo izobraževanje in obvezujejo države podpisnice, da zagotovijo pouk manjšinskega jezika ali pouk v manjšinskem jeziku, pri čemer je izrecno navedena pravica manjšin, da ustanavljajo zasebne sole. Listina se nadaljuje z zajamčenjem pravice pripadnikom manjšin, da sodelujejo v gospodarskem, družbenem in kulturnem življenju, nato pa obvezuje države, da preprečijo posege, ki bi umetno spremenili narodnostno razmerje na nekem ozemlju. Pomembno je tudi določilo, ki prepoveduje državam, da bi kakorkoli ovirale sodelovanje manjšin s pripadniki istega naroda, ki živi v sosednji državi, naslednji člen pa celo priporoča državam sklepanje dvostranskih dogovorov o zaščiti manjšin. Ob koncu listina opozarja, da teh določil ni mogoče v nobenem primeru tolmačiti s kršitvijo mednarodne ureditve, suverenosti držav in osnovnih človekovih pravic: skratka, tu je tudi zaščitna klavzula, ki so jo države izposlovale zase.

Nad vse pomemben pa je tisti del konvencije, ki zadeva nadzor nad izvajanjem listine. Vse države podpisnice bodo morale namreč vsako leto sestaviti poročilo o izvajanju te listine, pri svetu Evrope pa bo deloval poseben odbor strokovnjakov, ki bo preverjal izvajanje te listine. To je torej, v glavnih obrisih, evropska okvirna konvencija o zaščiti narodnih manjšin. Čeprav je dokument vsebinsko dokaj skromen, je vendar pomemben, saj postavlja tudi manjšinsko zaščito na mednarodno raven, ki bo lahko nadzorovala dogajanja v posameznih državah. (B.Br.)

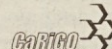
V Ravasclettu jutri konferenca o juserskih pravicah

RAVASCLETTO - Jutri dopoldne bo v srenjki hiši v Ravasclettu 2. deželna konferenca o juserskih in srenjskih pravicah. Prireja jo Karnijska gorska skupnost v sodelovanju z Občino Ravascletto, udeležili pa se je bodo predstavniki juserskih odborov, srenj in sosesk iz Furlanije-Julijske krajine, vključno s Trzaskega, pa tudi izvedenci iz drugih dežel.

Konferenca se bo začela ob 9. uri s pozdravom domačega župana Imlera Casanove, uvodno besedo pa bo imel Enzo Benediti. Ob 9.30 bo predaval odv. Cesare Trebeschi iz Brescie o juridičnem statusu juserskih in srenjskih zemljišč v goratih predelih, ob 10.15 bo prof. Pietro Nervi z Univerze v Trentu govoril o gospodarskih aspektih upravljanja juserskih in srenjskih zemljišč, od 11.30 dalje pa se bodo zvrstila poročila posameznih juserskih odborov in srenj, med temi tudi predstavnikov s Trzaskega.

GORICA • SEJMIŠČE • 26/29 SEPTEMBRA

Sponzorji:

"Open your 1"

Patronato

Camera Nazionale della Moda Italiana

Poligrafia Uprava Gorica

Občina Gorica

V sodelovanju z:

Ena Soligova Antiquariato del Friuli Venezia Giulia

Assolombarda Regione per la Promozione Turistica

Uffici del Commercio Estero e Servizi della Camera di Commercio

L'ORÉAL Coiffure

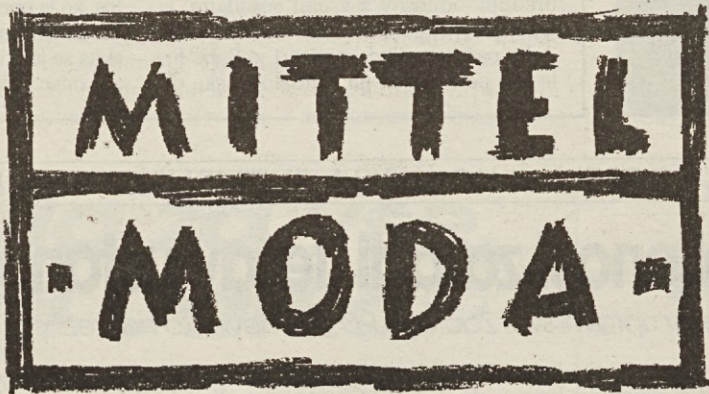
Alitalia

MARTINI

EUGENIO COLLAVINI

ITC

ADNA

Petek, 26. septembra

ob 20.30 "Mittelmoda Premio"
Mednarodni natečaj
za mlade oblikovalce

30 NASTOPAJOČIH DRŽAV

peta izvedba
pod pokroviteljstvom Državne
zbornice italijanske mode

Sobota, 27. septembra

ob 20.30 Modna revija
ob 21.30 koncert Paole Turci
ob 22.30 Modna revija

Nedelja, 28. septembra

ob 16.00 Modna revija:
vodi Melba Ruffo
ob 18.00 Modna revija
ob 20.30 Predstava mode in pričeske

Ponedeljek, 29. septembra

ob 16.30 Okrogla miza na temo

POZIVITEV MESTNIH

SREDIŠČ

(vstop samo z vabilom)

ob 18.15 Vittorio Sgarbi

ob 18.30 SPREJEMNICA LEPOTE:

Premiera: predstavitev

nove knjige pisatelja

Fulvia Tomizze

ore 19.30 Aperitiv, ki ga ponuja

Martini & Rossi

ore 20.30 Miss Alpe Adria

Italijanski finale

URNIK SEJMA • DELAVNIKI 18-24 - NEDELJA 14-24

Celovito osvetliti dogodke iz časa po 2. svetovni vojni

Na slikah: pod naslovom gostje v atriju koprškega Pokrajinskega muzeja, spodaj pa občinstvo med konferenco (f. KROMA)

Školc: »Simpozij bo ponudil najizčrpnější prikaz doslej«

KOPER - V imenu pokrovitelja mednarodne konference, predsednika Slovenije Milana Kučana, ki je sicer poslal pismen pozdrav, je zbrane včeraj uvodoma nagovoril slovenski minister za kulturo Jozef Školc. Najprej je naglasil, da so »obletnice javna priložnost za osvetljevanje in ocenjevanje, včasih tudi za uveljavljanje novih pogledov na zgodovino«. Glede teme tridnevnega znanstvenega posveta pa je dejal, da je »pariška mirovna pogodba za te predele Slovenije, Italije in Hrvaske usoden dokument. Potrdila je jugoslovansko zmago v drugi svetovni vojni in na novo zarisala meje na tem občutljivem območju.« Omenil je občutek prikrasjanosti, ki je po njegovi oceni enakomerno porazdeljen med vse prizadete strani, kot pričajo tudi nedavni dogodki ob 50-letnici začetka veljave določil pariske pogodbe. Pripomnil je, da so pač govorila čustva, spomin in interesi, in prav slednji so pogojili tedanje odločitve, saj »je bil dogodek pred pol stoletja splet nacionalnih strategij, vojskih operacij, diplomatskih bitk in delitve povojne Evrope«.

Bogat program konference obeta, je se poudaril Školc, osvetliti čim več vidikov tistega časa, izbor naslovov referatov in spisek imen z mednarodnim slovesom pa so porok, da bo simpozij ponudil najizčrpnější sliko doslej prvega povojnega časa v eni najbolj nevrvalginih točk Evrope. Ob zadovoljstvu, da bo do tega prislo prav v Sloveniji, je minister za kulturo izrekel zahvalo se vsem, »ki že desetletja stvarno in samo svoji stroki odgovorni utrjujete zgodovinsko resnico o Primorski, Istri in Trstu. ne glede, na kateri strani meje to počnete, ste si ustvarili nesporno avtoriteto.«

v novogoriskem Kulturnem domu.

Po organizatorju je včeraj beseda pripradla mestu-gostitelju: županja mestne občine Koper Irena Fister je najprej ugotovila, da »se nimamo izčrpane in celovite ter znanstveno objektivne interpretacije dogodkov in časa povezanega s Parisko mirovno pogodbo, ki predstavlja enega najpomembnejših mejnikov naše polpretekle zgodovine«. Pozvala je k neobremenjenemu ocenjevanju preteklih dogodkov, »da ohranimo in poudarimo pozitivno in na tem gradimo naprej«. Daljši uvodni nagovor je imel slovenski minister za

kulturo Jozef Školc, njegove misli smo povzeli v posebnem članku. Zbrane je v imenu društev slovenskih zgodovinarjev pozdravil Stane Grantar, ki je naglasil, da je koprsko eno največjih strokovnih srečanj letos, glede na dejstvo, da je v naslovu tudi priključitev Primorske pa je se posebej radostno, saj gre za eno redkih priložnosti, da so Slovenci pridobili, ne pa izgubili ozemlje.

Včerašnji dopoldanski del je vodil tržaški zgodovinar Jože Pirjevec, ki je tudi imel uvodni referat. Najprej pa se je Pirjevec poklonil spomenu pred nedavnim preminulega senatorja Darka Bra-

tine, človeka miru in dialoga. V referatu je Pirjevec prikazal pot do pariske mirovne pogodbe, ob orisu splošnega dogajanja pa je nekaj več pozornosti namenil jugoslovanski strani. Dogajanje z italijanske strani je prikazal Pietro Pastorelli, ki se je oprl na italijanske diplomatske vire. O odnosu ZDA do Jugoslavije v prvem povojnem obdobju je govoril Zachary Irwin, medtem ko je Boris M. Gombac prikazal izjemno kakovostno in količinsko »produkcijo« slovenskih intelektualcev o mejnem vprašanju.

Popoldanskemu delu simpozija je predsedoval tržaški zgodovinar Giam-

paolo Valdevit, ki je tudi govoril o zavezniških in tržaskem vprašanju. Na začetku tega dela je francoski zgodovinar Vladimir Claude Fisera razvil misli o slovenskih mejah-mejah slovanskega sveta. Petar Strčić je predstavil hrvaško udeležbo pri jugoslovanskih diplomatskih odločitvah, Ann Lane je govorila o spremembah v britanski interpretaciji jugoslovanskega režima, medtem ko je Jerca Vodusek Staric prikazala novo razmejitve v tujih diplomatskih arhivih.

Zelo natrpan in zanimiv je tudi današnji program: v ospredju pozornosti bosta tako dopol-

dne kot popoldne Trst in Istra, strokovnjaki pa bodo osvetlili razne vidike, propagando, vojsko in civilno upravljanje, izselitev in naselitev Istranov, socialna in etnična vprašanja, odnos duhovščine do slovenskih meja in odnos KPI do Trsta. V popoldanskem delu bo z referati nastopila vrsta slovenskih raziskovalcev iz Trsta. Na jutrišnji, zaključni dan pa bodo obravnavali tudi specifična vprašanja Goriške in Beneške Slovenije. Povedati je se treba, da so včeraj v koprskem Pokrajinskem muzeju odprli razstavo o mirovni pogodbi in slovenski zahodni meji. (bip)

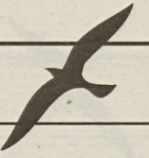
Usodo so krojile velesile Trst žrtev merjenja moči

KOPER - Če sta bila med glavnimi nameni konference, kot je bilo uvodoma naglaseno, cimpopolnejša osvetlitev dogodkov in soocenje interpretacij, so organizatorji svoje dosegli že na samem začetku. Prikazovanje različnih vidikov je sicer bolj izstopalo, vendar so bili takoj zaznavni tudi različni pristopi oz. naglaševanje drugačnih (že znanih) tonov. Dokaj soglasno je tako v dopoldanskem delu včerašnjega začetnega dne simpozija izvenela ugotovitev, da so usodo malih oz. sibejskih - v to kategorijo je sodila tako Jugoslavija, sicer iz tabora vojnih zmagovalcev, kot tudi Italija, sicer iz kroga porazencev oz. sokrivih za vojno in vse njene posledice - krojile velesile. Model rešitve vprašanja italijansko-jugoslovanske meje je navdihnil in ga preko drugih zaveznikov uresnil britanski Foreign Office, neposredno prizadeti pa sploh niso igrali glavne vloge. Medtem ko je Jože Pirjevec nazorno prikazal, kako je prislo do izoblikovanja vsebine mirovne pogodbe, je Piero Pastorelli odločno zatrdil, da v tistem času ni mogoče govoriti o italijanski politiki, temveč le o italijanskih pogledih, ker je bila tedanja italijanska vlada pod strogim nadzorom zavezniških sil. Naglasil pa je, da je bilo stališče tedanjih vladajočih sil, da mora biti Italija »kaznovana« zaradi fašističnih

teritorialnih pridobitev, vendar v ta okvir nikakor niso pristevale rezultatov rapalske pogodbe.

Se danes pa ni povsem razčiščeno, tako je izšlo iz diskusije, vprašanje »etnične meje« (ta princip je zagovarjala Italija) oz. »etničnega ozemlja« (o tem so pisali jugoslovanski in izrecno slovenski uradni dokumenti). Včerašnji poročevalci so opozorili se na vrsto elementov, ki so vsilili resitve, kaksne so izšle iz mirovne pogodbe in kasneje iz londonskega sporazuma: Trst, ki je bil na svetovni sahodnici takrat pravzaprav marginalen problem, je postal nekašen preizkusni kamen za merjenje moči med Sovjetsko zvezo in ostalimi »zmagovalci«. Odločujoči so bili širši interesi, za zahodne zavezniške je bilo primarnega pomena »zaustaviti prodor komunizma« oz. vpliva SZ. K posameznim odločitvam pa so svoje prispevale tudi napadne presoje o odnosih med Beogradom in Moskvo, saj so bile ZDA - kot je včeraj podčrtal Irwin - uverjene, da je vez Stalin-Tito povsem trdna, glavno besedo pa vselej pripisovale Moskvi. Za Trst ameriške ocene niso bile nezanimljive, nasprotno, je zatrdil Valdevit, saj so pri tržaskem vprašanju glavno vlogo odigrale prav ZDA, ki so ga vključile v širši okvir obnove povojne Evrope. (bip)

OBČINA TRST / RAZLAŠČANJA IN GRADNJE

Kolonkovec: kmalu sklep o objektih CUS

Včeraj razprava v občinski urbanistični komisiji

Gradnja športnega centra, ki ga univerzitetni krožek CUS načrtuje na Kolonkovcu (na območju Ul. Puccini), bo kmalu priromal v tržaski občinski svet. Z vprašanjem se bo se enkrat ali dvakrat ukvarjala občinska urbanistična komisija, nakar bo padla odločitev. Velikih presenečenj žal najbrž ne bo, saj je namembnost zainteresiranih površin (športni objekti za potrebe Univerze) formalno zapisana tudi v komaj odobrenem regulacijskem načrtu, ki ga je Dežela v marsicem spremenila, nov poseg na Kolonkovcu pa je ostal nedotaknjen.

Slovenski svetovalci, ki so glede tega v občinskem svetu precej osamljeni, se nahajajo pred težko nalogo. Prizadevajo se vsekar za doseg dveh ciljev: da bi športne objekte zgradili le na zemljiščih, ki so že last Univerze in drugic, da bi lahko nove strukture uporabljalo tudi krajevno prebivalstvo. Z doseg prvega cilja bi se izognili razlastitvam zasebnih zemljišč (polovica zainteresiranih površin), kar pa pomeni, da bi moral CUS precej omejiti načrtovane gradnje. Tega noče narediti, pač pa je pripravljen na konvencijo o javni uporabi igrišč in drugih športnih struktur. Vse lepo in prav, le da večkrat te konvencije predvidevajo javno rabo npr. telovadnice ob nemogocih ter za širšo javnost nedostopnih urah.

Kolonkovec pa je tudi tokrat - kot že prevečkrat v preteklosti - predvsem politično vprašanje. Že res, da ima vseučilišče svoje potrebe in zahteve,

v mestu in okolici pa gotovo ne manjka zapuščanih področij, kjer bi lahko CUS mirno uresničil svoje projekte. Ponavlja se torej stara in žalostna zgodba, ki smo jo že doživeli s stanovanjskimi gradnjami. Mesto se je praznilo in staralo, z gradnjami pa so trmasto silili na Kolonkovec ter na bližnja rodovitna zemljišča. Ena zadnjih epizod je bila gradnja nove poste v Ul. Brigata Casale.

O športnem centru CUS je tekla beseda tudi na nedavnem srečanju strank in komponent, ki podpirajo Illyjevo upravo. Nekateri predstavniki OIjke so bili mnenja, da bi morala Občina kar se da omiliti negativne posledice tega velikega gradbenega posega, župan in ostali odborniki pa za to niso kazali prevelikega razumevanja. Edinole podžupan Roberto Damiani je nekoliko začuden povedal, da so ga med nedavnim praznikom solate (prireditelj je PD Kolonkovec) številni domaćini opozorili na nevarnost novih razlašćanj...

Gibanje »Nord libero« je pred kratkim samo na Kolonkovcu in pri Sv. Ani v nekaj dneh zbralo 700 podpisov pod petico, v kateri pozivajo Illyja, naj takoj zamrzne projekt univerzitetnega športnega krožka. Temu naj dodamo, da so med razpravo o novem regulacijskem planu ugovor proti gradnjam v Ul. Puccini osamljeno podprli le Andrej Berdon in Peter Moćnik (SSK), Igor Dolenc (DSL) ter Stranka komunistične prenov.

Univerza lahko razlašća zemljišća

Univerza je javnopravna ustanova, ki lahko na lastno pest razlašća zasebna zemljišća. Za to ne potrebuje dovoljenj javnih uprav (npr. obćin), razlašćanja morajo biti seveda v skladu z urbanistićnim regulacijskim načrtom. Glede Kolonkovca se napoveduje scenarij, ki smo ga že doživeli za sinhrotron in za znanstveno-raziskovalni center pri Padrićah.

Kraško zemljo takrat ni razlastila Obćina Trst, ampak javnopravna ustanova (it. ente di diritto pubblico), ki je načrtovala znanstvene objekte. Obćinska uprava lahko prepreći razlašćanja le tako, da spremeni namembnost svojega regulacijskega načrta.

Po zakonu mora vsaka univerza nameniti najmanj pet odstotkov svojih proraćunskih sredstev športni dejavnosti in športnim objektom. Športni krožek CUS načrtuje na Kolonkovcu gradnjo igrišća za hokej in stezo za atletiko (prvi odsek del), nato telovadnico in na koncu se parkirišća.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

Volitve 16. novembra?

Notranje ministrstvo se ni razpisalo jesenskih upravnih volitev, možno pa je, da bo prvi volilni krog v nedeljo, 16. novembra, balotaja pa dva tedna kasneje, to se pravi 30.11. V naši pokrajini bodo, kot znano, občinske volitve le v devinsko-nabrežinski obćini, kjer bodo volilci prvić imeli na voljo dva kroga.

Pogajanja za izbiro županskih kandidatov niso zabeležila vidnih novosti. Demokratićna stranka levice vztraja pri kandidaturi Giorgia Reta, nad katerim ima se vedno pomisleke Slovenska

skupnost. Med možne kandidate je stranka pred dnevi predlagala sedanjega obćinskega odbornika Viktorja Tanceja. Stranka komunistične prenov doslej ni predložíla svojih kandidatov.

V volilne priprave se je medtem vključila tudi Severna liga, ki jo v Devinu-Nabrežini vodi izredni komisar Rinaldo Bosco. Kot nam je povedal njen predstavnik Lucijan Kocman, se Bossijeva stranka prizadeva za oblikovanje nadstrankarske obćinske liste z mnogimi neodvisnimi kandi-

OBČINA TRST / VČERAJ PREDSTAVITEV JAVNOSTI

Načrt za preureditev mestnega prometa

S preureditvijo odpade prepoved vožnje po središču vozilom brez katalizatorja

Predvčerajšnjim so predstavili obćinskim svetovalcem in enemu mediju, včeraj rajonskim svetovalcem in ostalim sredstvom javnega obveščanja, danes pa strokovnim organizacijam novi načrt za preureditev prometa tržaske obćine, ki bo v najkrajšem na ogled javnosti v uradu za mobilnost v poslopiju za obćinsko palačo.

Načrt je izdelala inz. Fiorella Honsel na podlagi enoletne analize kompleksnega sistema prometnih smernic, parkiranja, premikov z javnimi prevoznimi sredstvi in ob upoštevanju novega regulacijskega načrta. Gre za predlog, o katerem bo se moral razpravljati obćinski svet, in torej nikakor ni dokonćen, narekuje pa ga tudi zakon iz leta 1992. Obćinska uprava bo zbrala predloge in pripombe, nakar bo inz. Honsel imela mesec dni časa, da izdela dokonćni načrt.

Prenovitev mestnega prometa predvideva več osnovnih smernic. Vpadnic v mesto bo kot doslej več, od Obalne ceste, ki naj postane bolj turistićnega znaćaja in ob kateri bodo uredili kolesarsko stezo, ki naj bi tekla tudi po mestnem nabrežju in

nadaljevala do Glinščice, pa se Ul. F. Severo, po avtocestnem priključku in Ul. D'Alviano, ki naj bi jo povezali z novim predorom s Trgom Mioni ob Drevoredu D'Annunzio. Slednji naj bi postal enosmeren proti središču, v nasprotno smer naj bi peljala samo javna vozila. Središće naj bi povezali prek Ul. Ginnastica (enosmerna navzgor) z Ul. Rossetti in tako uvedli alternativo Ul. Battisti, kjer je doslej preveć prometa. Med pomembnejšimi posegi je tudi možnost, da bi odpravili semafor pri železniški postaji s podvozom Miramarskega drevoreda iz Ul. Pauliane, ter možnost, da bi v dogovoru s pristaniško oblastjo odprli del starega pristanišća prometu iz barkovljanske smeri do mestnega nabrežja.

Z uvedbo novega načrta naj bi odpadla tudi prepoved promet vozil brez katalizatorja. S preureditvijo prometa bodo omogoćili hitrejši javni prevoz, kar bi moralo pritegniti večje število potnikov in torej s tem spet prispevati k zmanjšanju prometa. Načrt predvideva številna nova parkirišća v mestu in tudi v okolici.

SV. SERGIJ

Praznik Liberazione posvećen Che Guevari

Od danes pa do nedelje bo v Ljudskem domu pri Sv. Sergiju v Trstu praznik glasila SKP Liberazione na temo: »Iz zgodovine zgled za nov internacionalizem«. Na njem se nameravajo spomniti 50. obletnice umora Che Guevare.

Danes bo z začetkom ob 19. uri javna razprava z naslovom: »Che Guevara: vzor revolucionarja«. Govorila bosta koordinator oddelka za mednarodne odnose SKP Fausto Sonni in predstavnik mladinske koordinacije stranke Alberto Visco Giraldi. Većer se bo zaključil s koncertom kubanske skupine Maria de Carmen y su Son, ki bo izvajal južnoameriško glasbo.

Jutri ob 19. uri bodo na prazniku predstavili zadnjo knjigo Giovannija Pesceja o španski vojski ob avtorjevi prisotnosti. V nedeljo, vedno z začetkom ob 19. uri, pa bo na prazniku srećanje z mladima Tržacanoma, ki sta se avgusta letos udeležila XVI. svetovnega festivala mladine na Kubi.

Na prazniku bodo kot obićajno delovali dobro založeni kioski.

NOVICE

»Zapríte jedrsko centralo pri Krškem

Tržaski obćinski svet je na predsinoćnji seji odobril resolucijo (predložíl jo je Nord Libero), v kateri izraza »zaskrbljenost nad obratovanjem jedrske centrale pri Krškem« in poziva župana Illyja, naj poseže pri slovenskih oblasteh za zaprtje ali za preosnovo nuklearke.

Dokument independentistićnega gibanja je podprlo 12 svetovalcev, proti pa jih je bilo deset. Resolucija se sklicuje na znana stališća avstrijskih in slovenskih zelenih ter naravovarstvenih združenj, ki že vrsto let opozarjajo na nevarnost tega objekta.

Nova člana upravnega znanstvenega središća

Deželni svet je včeraj popoldne izvolil dva svoja predstavnika v novi upravni svet Konzorcija za znanstveno in tehnološko raziskovanje. To sta dolgoletni parlamentarec KPI in nato SKP Nino Cuffaro in Franco Bruno.

Za predsednika ustanove bo skoraj gotovo izvoljen Lucio Susmel, ki bo prevzel mesto Domenica Romea, kateremu je zapadel mandat. Susmela naj bi v prihodnjih dneh uradno imenovalo ministrstvo za znanstveno raziskovanje ob pristanku deželne vlade.

Retu spominska medalja za delo v Zbornici

Predsednik Trgovinske zbornice Adalberto Donagio je včeraj izročil Giorgiu Retu spominsko kolajno za delo v upravnem svetu te gospodarske ustanove. Reta je v tem telesu pred kratkim zamenjal novi predsednik Zveze obrtnikov Fulvio Bronzi.

OKOLJE / PREDSTAVITEV

Na univerzi nova smer za ambientalne vede

Evropska unija je predvidela, da bo v prvih letih naslednjega stoletja vsaj 130 tisoć delovnih mest namenjeno novemu poklicnemu profilu, in sicer ambientalnemu operaterju. Glede na to tržaska univerza ne želi izglubljati časa in je usposabljanju raziskovalcev, strokovnjakov in vodilnih ljudi v tem sektorju že namenila posebno študijsko smer, ki bo startala z začetkom akademskega leta 1997/78. Smer z naslovom ambientalne vede, ustanovljeno na fakulteti za matematićne, fizikalne in naravoslovne vede, je včeraj predstavil javnosti docent Antonio Brambati, ki je orisal tudi novosti v študijski smeri geoloških ved.

Študijska smer za ambientalne vede bo trajala pet let in bo razdeljena na prva tri leta splošnejše priprave in

na dve leti specializiranega izobraževanja. V tej fazi je za zdaj predvidena specializacija za morsko okolje, ki je - glede na lego Trsta in na delovanje drugih prestiznih institucij za raziskovanje morja - gotovo prednostna, vendar se bo ob koncu prvega triletnja izbira najbrž razširila se s specializacijo za zemeljsko in atmosfersko okolje. Pogoje je seveda tudi zadostno zanimanje študentov za ti dve smeri.

Kar zadeva novosti študija geologije, je prof. Brambati napovedal, da se bo z letošnjim akademskim letom od starih podaljšal na pet let. Za novovpisane študente bo podaljšanje avtomatićno, medtem ko bodo lahko študentje višjih letnikov izbirali med dosedanjim in novim, podaljšanim študijskim programom.

PISMO / PRITOŽBA DOLINSKEGA ŽUPANA NA DEŽELO

Še ena zamujena priložnost

Publikacija o FJK v Evropi v treh jezikih, ne pa tudi v slovenščini

Dolinski župan Boris Pangerc je poslal deželnemu odborniku za industrijo, civilno zaščito in obnovo pismo, v katerem se pritožuje nad dejstvom, da publikacija z naslovom »Firuli Venezia Giulia - Al centro della nuva Europa« ne upošteva gospodarske in kulturne prisotnosti slovenske manjšine v deželi Furlaniji - Julijski krajini in da je bila publikacija napisana poleg v italijansćini samo v anglešćini in nemšćini, s kategorićno izključitvijo slovensćine že a priori.

Potem ko se v pismu najprej zahvali za prejeto izvod, dolinski župan odborniku sporoća, da publikacije ne bo širil prav iz zgoraj navedenih razlogov. »... menim, da smo zapravili se eno priložnost, s katero bi lahko nudili porabnikom, katerim je publikacija namenjena, jasno in primerno sliko ekonomske, družbene in kulturne stvarnosti Furlanije - Julijske krajine,« piše Pangerc in dodaja, da je drugi razlog, zaradi mení, da publikacija ne izpolnjuje svojega namena, ta, da ni bila izdana v slovenski različici, kar seveda omejuje, namesto da bi širilo sporoćilo za potencialne tuje podjetnike in investitorje. Dolinski župan konćuje pismo z željo, da se neevšćne diskriminacije do slovensćine in slovenskega prebivalstva Furlanije - Julijske krajine ob

prihodnjih podobnih priložnostih ne bi več ponovile.

Sen. Camerini o off-shoreju

Do praktićnega začetka delovanja centra za zavarovalniške in finanćne storitve off-shore je treba urediti samo se nekaj tehnićno-formalnih postopkov, ugotavlja sen. Fulvio Camerini: potem, ko je Državni svet odobril pravilnik, ga je podpisal tudi zakladni minister Ciampi, zadevne dokumente pa morajo se podpisati ministri za finance, zunanje zadeve, industrijo in zunanjo trgovino, ter predsednik vlade, kar naj bi se zgodilo v najkrajšem.

»Cim bo ta postopek zakljućen,« pravi Camerini, »bo treba nemudoma izbrati primerne osebe za vodenje tega pomembnega centra. Upam, da bodo pri tem upoštevali samo pripravljenost in znanje kandidatov,« zakljućuje svoje razmišljanje o perspektivah off-shoreja tržaski senator OIjke.

Shod županov Severovzhoda

Jutri ob 10. uri bo v sejni dvorani tržaske obćine prićelo javno srećanje županov italijanskega Severovzhoda. Pripravili bodo dokument za dvodomno komisijo o vlogi in pristojnostih krajevnih uprav v okviru prenovljenega državnega ustroja.

ŠOLSTVO / PO GLASOVANJU V POSLANSKI ZBORNICI

Junija nova matura: tri naloge, vsi ustni izpiti

Senat mora sedaj še potrditi tri amandmaje

Poslanska zbornica je odobrila reformo zrelostnega izpita, ker pa je vnesla vanjo tri amandmaje, bo moral besedilo potrditi še senat. Če mu bo to uspelo do konca septembra, bo reforma stopila takoj v veljavo in dijaki letosnjih zadnjih razredov visjih srednjih sol bodo polagali zrelostni izpit po novem, Berlinguerjevem receptu, ki bo zajemal skoraj 30 let trajajočo »eksperimentalno maturo«.

Novosti bo kar precej, začeni s imenom: matura bo odslej uradno postala »državni izpit«. Kot doslej se bo delila na pisni in ustni del. Kandidati bodo po novem pisali tri naloge (namesto dosedanjih dveh). Prva naloga naj bi dokazala »stopnjo obvladanja jezika«. Ni nujno, da bo za to nalogo prišel v postev spis (kot je to veljalo doslej). Druga naloga bo iz predmeta, ki je najbolj značilen za posamezno študijsko usmeritev. Prvi dve nalogi po posredovalo (kot doslej) ministrstvo, tretjo pa bo pripravila posamezna sola. To ne bo običajna naloga, pač pa nekaksen test: kandidati bodo morali odgovoriti na zastavljena vprašanja. Ustni izpit predvideva izpraševanja iz vseh predmetov, v postev pa bo prišla le učna snov zadnjega študijskega leta.

Tudi sestava ocenjevalne komisije prinaša precejšnje novosti. Po prvotnem Berlinguerjevem osnutku naj bi komisiji predsedoval zu-

nanji predsednik, sestavljali pa naj bi jo izključno notranji člani. Poslanska zbornica je odločila drugače: predsednik bo zunanji član, komisijo pa bo sestavljalo še osem članov, od katerih bodo stirje zunanji profesorji, prav tako pa jih bo notranjih.

Dodatno novost predstavlja uvedba nekaksnega »solskega kredita«. Razredni svet bo v

zadnjih treh letih solanja na podlagi dijakovih učnih uspehov dodelil kandidatu določen »kredit«, ki ga bo morala ocenjevalna komisija upoštevati pri določevanju zaključne ocene.

Povsem novo bo tudi ocenjevanje. Če je bila doslej »sestdesetica« najvišja ocena, bo od junija dalje najnižja. Kandidatovega znanja ne

bodo več ocenjevali v šestdesetinkah, pač pa v stotinkah. Tako bo »stotica« postala najvišja ocena, »sestdesetica« pa, kot rečeno, najnižja.

Zaključno oceno bo sestavljala vsota treh pokazateljev znanja: pisnega izpita (največ 45/100), ustnega izpita (največ 35/100) in »solskega kredita«, ki bo vplival na končno oceno za največ 20/100.

REFORMA MATURE / RAVNATELJ D. ZUPAN

»Nova matura? Preveč zahtevna!«

»Polagal sem izpite iz vseh predmetov. Bilo je nečloveško«

»Preveč zahtevna!« Tako telegrafsko je prof. Daribor Zupan, ravnatelj trgovskega tehničnega zavoda Zige Zoisa ocenil reformo zrelostnega izpita, ki bo junija zamenjala dosedanje maturo, če bo senat v nekaj dneh potrdil tri amandmaje, ki jih je vnesla poslanska zbornica.

Prof. Zupan je svojo oceno tudi razčlenjeno obrazložil. »Zahtevna je predvsem, kar se tiče ustnega dela. Opraviti izpite iz vseh predmetov je, po pravici povedano, preveč. To sem tudi sam okusil, ko sem polagal zrelostni izpit na znanstvenem liceju. Bilo je prav zadnje leto »stare mature«, to je leto pred uvedbo dosedanje »eksperimentalne«. Bilo je klavarno, nečloveško. Ustne izpite smo polagali iz vseh predmetov: slovensčine, matematike, angleščine, zgodovine, filozofije in drugih. Ker jih je bilo toliko, so potekala izpraševanja v dveh ciklikih: najprej iz predmetov znanstvenega značaja, kak teden kasneje pa se iz literarno-humanističnih predmetov. Ne vem, kako bo po novem, če bo pa tako, kot je bilo nekoč, bo res zahtevno.«

Tudo o pisnih nalogah ima prof. Zupan marsikatero pripombo. »Prvi dve pisni nalogi bo posredovalo ministrstvo, tretjo pa bodo morale pri-

praviti posamezne sole. Slo naj bi za nekaksen test. Sprašujem pa se, kdo bo tisti, ki bo ta test pripravil?«

Vprašanje je odprto: domaći profesorji ali ocenjevalna komisija?

Tudi glede ocenjevalne komisije ima ravnatelj vsaj dva pomisleka: »Komisijo bo sestavljalo devet članov, očitno preveč. Ministrstvo že leta ponavlja, da nima denarja in da mora zato stediti. S kakšnim denarjem bo pa plačala tako številčne komisije?«

Prof. Zupan ne zagovarja sedanjega sistema zrelostnega izpita: »Sedanja matura je preveč lahka, preveč revna. Napovedana pa bo pretežka, saj bo zahtevala od dijakov, da vedo vse. Menim, da bi morali izbrati nekakšno vmesno pot. Namesto izpraševanja iz vseh predmetov bi lahko uvedli nekaksen multidisciplinarni kolokvij ali diskusijo, ki naj bi zajela vse predmete.«

Ravnatelj trgovskega zavoda je vsekakor prepričan, da bodo znali »Italijani, kot vedno dobro omiliti vse nevšečnosti,« pred zahtevno prihodnostjo pa se je ozrl še enkrat v »eksperimentalno« preteklost: »Zastavljali so naloge, ki jih ni bilo nemogoče rešiti! A to je za nami, pustimo polemiko...«

ŠOLSTVO / PO JUNIJSKEM OBISKU V RIMU

Predsednik poslanske zbornice odpisal slovenski profesorici

Violantejevo pismo prof. Marizi Škerk

Spostovana profesorica, prejel sem Vase pismo in z veseljem sem sprejel na znanje, da je bilo sodelovanje na srečanju 1. junija letos za Vas in za Vase dijake zanimiva izkušnja.

Glede na Vase pomisleke o poteku zasedanja Vam želim posredovati nekatera pojasnila. Omenili ste, da so med zasedanjem spregovorili dijaki iz vseh italijanskih dežel. Med njimi je bila tudi valdostanska dijakinja, ki je prisotne pozdravila v francoskem jeziku. Ker je v dvorani dovoljeno izražanje edinole v italijansčini, sem ob koncu zasedanja smatral kot oportuno poudariti izrednost dogodka, ki je po svoje pričal o spontanem in nedogovorjenem značaju dijaških posegov. Ta primer sem nadalje izkoristil, da bi poudaril, kako sta napor in resnost dijakov kljub različnim »naglasom«, ki jih je bilo slisati, zgledno pričala o moči nacionalne enotnosti. Takrat nisem nameraval spregovoriti o vprašanju zaščite manjšin, ki je za demokracijo temeljnega pomena, kar bi me gotovo prisililo, da med drugimi omenim tudi slovensko.

Zelim Vas nadalje seznaniti, da je zbornica med pripravi na izredno zasedanje z dne 1. junija posvetila posebno pozornost manjšinam, da bi tako izrecno omogočili sodelovanje dijakov slovenskega in nemškega jezika. Principov zaščite in spoštovanja manjšin se bomo držali tudi pri organizaciji izrednega zasedanja, ki ga bomo izvedli leta 1998, na katerem upam, da bodo sodelovali tudi Vasa sola in Vasi dijaki.

S prisrčnimi pozdravi in čestitkami za Vase delo
Luciano Violante

vensko profesorico je uzalostila in razburila, zato se je odločila, da poslje predsedniku poslanske zbornice Violanteju pismo. V njem mu je izrazila svojo grenkobo in razočaranje, ker je med enim od posegov omenil različne etnične manjšine in narečne skupine, slovensko manjšino pa je pozabil omeniti. »V dvorani nam ni bila dana možnost, da bi spregovorili v slovensčini, kot so to storili nemški in francoski dijaki,« je zapisala.

Predsednik poslanske zbornice Luciano Violante ji je odgovoril s pismom z dne 17. septembra (ki ga objavljamo v

celoti na drugem mestu). V njem je ponovil, da je v dvorani poslanske zbornice dovoljeno spregovoriti izključno v italijansčini, zato je ob koncu srečanja omenil izrednost posega valdostanske dijakinje v francosčini. Dodal pa je, da takrat ni nameraval naceti vprašanja zaščite manjšin, ki bi ga gotovo »prisililo«, da bi omenil, med drugimi, tudi slovensko manjšino.

Profesorica Mariza Škerk je bila zadovoljna, ker ji je predsednik poslanske zbornice odgovoril, se posebej pa, ker je omenil, da je vprašanje zaščite manjšin temeljno v demokraciji.

RAZSTAVA / PREVOZ ŽIVINE IN INTENZIVNA REJA

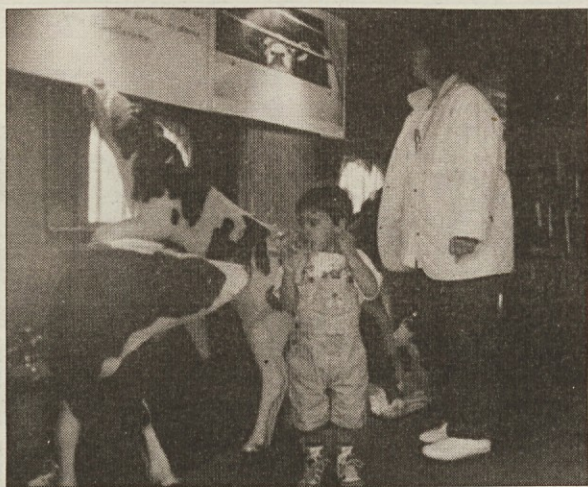
Več spoštovanja do živali

Bistveno je seznaniti javnost s krutostjo, ki so jo živali deležne

Kampanja proti krutosti nad živalmi. Tako lahko označimo potujočo razstavo na 20-metrskem tovornjaku, ki pod pokroviteljstvom mednarodnih organizacij IFAW in CIWF kroži po Evropi, v mesecu dni pa bo obiskal največja italijanska mesta.

Na tovornjaku, ki se je včeraj mudil v Trstu, so bili na ogled strahoviti pogoji prevoza živali od rejcev do klavnic (ovce so npr. na kamionih neprestrano tudi do 30 ur brez vode, hrane in počitka), obiskovalce pa so seznanili tudi s krutostmi intenzivne živinoreje, kjer živali rasejo v zanje premajhnih kletkah.

Katere pa so možne rešitve? Kot je povedal njihov predstavnik Rosario Tronolone, bi morali namesto intenzivne spodbujati tradicionalno živinorejo in prepovedati prevoze živih živali. S tem v zvezi je pomemb-

na delna sprememba Rimske pogodbe, ki jo je EU sprejela junija letos: do takrat so bile živali označene kot »kmetijski proizvodi«, sedaj pa so »živa bitja«, tako da bo moral vsak nov zakon upoštevati njihovo zascito in zdravje.

Bistveno je seznaniti s tem problemom porabnike in jih spodbujati k nakupovanju hrane, ki

prihaja iz alternativne oz. tradicionalne živinoreje. »Zal ni to v Italiji še razvito, kot je npr. v Angliji, saj dobimo take proizvode le v trgovinah z biološkimi pridelki. Upamo, da bo naša pobuda prispevala k večjemu povpraševanju po tovrstni hrani, kar bi med drugim znižalo cene,« je se dejal Tronolone.

A. G.

ANARHISTI / DANES ZBOROVANJE

Protest zaradi preiskav po spopadu s fašisti

Danes ob 18. uri bo v sedzu anarhistične skupine Germal v Ul. Mazzini 11 javno protestno zborovanje v zvezi z vrsto hisnih preiskav, ki so jih opravili na domu pripadnikov anarhističnega gibanja po nedavnem spopadu s fašisti na zloglasnem območju Drevoreda XX. septembra. Kot je znano, so pri spopadu fašisti ranili z nožem dva mlada anarhista, vendar tudi nekaterim od »crnih« ni uspelo, da bi se pobrali brez posledic. Anarhisti protestirajo proti policijski preiskavi, ki postavlja na isto raven fašiste in anarhiste, obtožujejo sile javnega reda, da jih se vedno ima v svojih seznamih, in protestirajo proti nezaznaslanemu dejstvu, da je mestni predel okrog Drevoreda postal pravi »fašistični rezervat«, kjer se stalno odvijajo napadi na tiste, ki jih skadriski prepoznajo kot antifasiste.

Razstava stenskega »slikarstva«

Trieste-graffiti, tako je naslov razstave, ki jo bodo odprli v ponedeljek na Melari. Na njej bodo prikazane fotografije napisov, lepih in gnusnih, ki jih je mogoče brati po mestu, pa tudi muralsov, ki so jih izdelali na raznih solah. Razstavo prireja združenje Camminatrieste z namenom, da bi se začelo razpravljati o tem fenomenu, novem izrazu mladinskega izražanja, ki je v največji meri protestnega značaja. Predstavitvena tiskovna konferenca bo v ponedeljek, 29. septembra ob 10.30 v velikem stanovanjskem bloku na Melari, Ul. Pasteur 3/A. Razstava bo odprta od 10. do 18. ure.

Sporočilo solskega skrbništva

Trzasko solsko skrbništvo obvešča, da bo danes na oglasni deski skrbništva razobesen seznam razpoložljivih mest za letne in časne supvence na slovenskih nižjih in visjih srednjih solah. Supvence bodo podeljevali v ponedeljek, 29. septembra na skrbništvu (Ul. Cumano 2) ob 11.30.

NOVICE

Zasedanje o kraški gmajni

Jutri bo v dvorani društva Tabor na Opcinah zasedanje o kraški gmajni kot stičišču narave, kulture in gospodarstva, ki ga prireja deželno ravnanstvo za okolje v sodelovanju z naravovarstveno organizacijo WWF. Srečanje se bo pričelo ob 9.30, napovedani so posegi izvedencev tudi iz Slovenije in Avstrije.

Jadra v Občinski galeriji

Jutri ob 18. uri bodo odprli v Občinski galeriji na Trgu Unità razstavo o jadranju v prejšnjem stoletju. Razstava, ki jo prirejata odbornistvo za kulturo, mestni muzeji in pomorski muzej, bo na ogled do prihodnjega 16. novembra z običajnim urnikom od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure, od prihodnje nedelje do 12. oktobra, ko bo regata Barcolana, pa bo izjemoma odprta tudi zvečer do 22. ure. Predstavili bodo navigacijske pripomočke, kot so kompasi in sekstanti, številne slike jadrnic in druga pricevanja iz prejšnjega stoletja.

Gnocchi, Sgarbi in Biagi na tržaškem velesejmu

Razstava knjig, iger in računalniških programov ter pripomočkov v prostorih trzaskega velesejma bo odprta se do nedelje. Te dni bodo predstavili vrsto knjig sodobnih avtorjev, in sicer drevi s pričetkom ob 21. uri bo Carlo Nordio predstavil svojo knjigo »Giustizia«, jutri ob 17. uri Gene Gnocchi knjigo »Il mondo senza un filo di grasso«, zvečer ob 21. uri Vittorio Sgarbi svoj umotvor »Lezioni private 2«, v nedeljo ob 17. uri pa Enzo Biagi delo »Sogni proibiti«. Vse dni je zvečer glasba, delujejo gastronomski kioski, na ogled pa so najnovejši računalniški programi. Vstopnina za vse tri dni znaša 5 tisoč lir.

V KNJIGARNI BORSATTI

Franzisko predstavili tržaški javnosti

Tomizza se v romanu vrača k problematiki sožitja

S Claudiom Magrisom je Fulvio Tomizza najbolj blesteče ime tržaške literarne scene, v katero je po sledi best sellerja Pojdi za srcem pred nekaj leti vstopila tudi Susanna Tamaro. Zato je razumljivo, da so za predstavitev zadnjega Tomizzovega dela, romana Franziska izbrali eno najprestiznejših tržaških knjigarn - pri Borsattiju se je včeraj popoldne zbrala zajetna skupina ljubiteljev književnosti in radovednežev, ceprav bi bilo morda pričakovati več mladih obrazov.

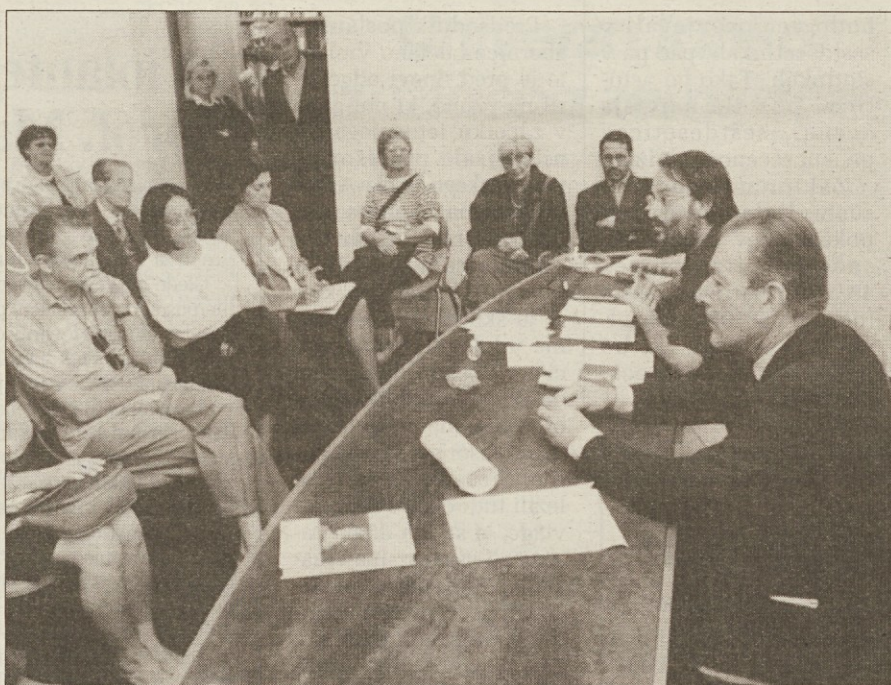
Med predstavitvijo so uokvirili vsebino romana. Delo govori o deloma shakespearejski jubezni med Krasevko Franzisko in italijanskim oficirjem Nimom, ki sta se srečala (kje pa drugje!) v fasističnem Trstu.

Bralci in recenzenti (mi knjige se nismo prelistali) so knjigo pohvalili po eni strani zaradi avtorjevega stila, po drugi zaradi vsebine, s katero se Tomizza vrača k tržaski slovensko-italijanski zamejski problematiki.

Predstavitve je bila mestoma slikovita, posebno ko je v dvorani zadisalo po mentolu - njegov koncentrat naj bi bil metafora za koncentrat romana, in ko je avtor predstavil Franziskinega vnuka. Zgodba o Franziskini namreč ni literarna fikcija: pisatelj je roman napisal po branju pisma, ki jih je junakinja pisala v svoji mladosti.

O knjigi je nazadnje spregovoril se avtor Fulvio Tomizza, ki se je zaustavil predvsem ob jezikovnih izbirah, nakar je daljši del svojega posega namenil tržaskemu položaju, tudi pozigo Narodnega doma.

Matejka Grgić

Med včerajšnjo predstavitev novega romana Fulvia Tomizze (f. KROMA)

TEKMOVANJE V SPRINT TRIATHLONU

Za ovrednotenje sesljsanskega zaliva

Pobudo so včeraj predstavili na devinsko-nabrežinskem županstvu

Na včerajšnji tiskovni konferenci na devinsko-nabrežinskem županstvu je potekala uradna predstavitev sportne pobude »1° Sistiana Bay Triathlon«, ki bo potekala v nedeljo v zgodnjih popoldanskih urah.

Tekmovanje, ki spada v deželno prvenstvo v sprint triathlonu, prireja športno društvo Happidea, v sodelovanju z lastništvom sesljsanskega zaliva, nekaterih sponzorjev in pod pokroviteljstvom občinske uprave. Društvo je bilo ustanovljeno pred 12 leti in ga vse od ustanovitve vodi Bruno Veronelli.

Kot pove že samo ime, bo tekmovalci obsegali tri discipline: plavanje, kolesarjenje in tek. Start bo ob 13. uri na območju Karavele, kjer bo nastavljena plavalna proga trikotniške oblike v skupni dolžini 750 metrov. Nato bodo tekmovalci presli na kolesa in se odpravili na 22-kilometrsko turo preko Nabrezine, Kriza, Brišč, Sa-

matorce, Prečnika, Mavhinj in ponovno v sesljski zaliv. Tu jih bo čakala se zadnja preizkušnja, in sicer 5-kilometrsko tekaska proga med Karavelo in zapuščenem javo.

Za tekmovalce, na katerega se je že prijavilo 120 tekmovalcev (ceprav jih pričakujejo preko 150) iz Italije, Avstrije, Slovenije in Hrvaske, vlada že veliko pričakovanje. Svojo udeležbo so med drugim zagotovili tudi triatlonski slovenski prvaki Damjan Zapič, Grega Hočevar in Jože Tanko.

Odbornica za šport in kulturo Vera Tuta Ban je posebej poudarila pomen te pobude prav iz vidika promocije sesljsanskega zaliva in splošno občinskega območja ter združevanja ljudi starih bližnjih držav.

Tekmovanja se lahko udeleži vsakdo, ki ima zdravniško potrdilo za agonističen šport, vpisovanja pa se zaključijo v soboto, ob 12. uri. (GB)

POBUDA ZA OTROKE

Svetoivanski praznik trgatve

Igriv prikaz spreminjanja grozdja v vino

Nekakšna umetna trgatve je včeraj popoldne osvežila svetoivanski zrak. Taka trgatve, ki so jo uokvirile stojnice miniaturnega bolskega sejma, dejansko rabljene, od dvatisoč do tridesetisoč lir vredne, že zaručenele knjige, antikvarični spominki iz naše preteklosti, pristna ročna dela, občasno kupčki nepotrebnih predmetov.

Ze tretje leto zapored je združenje Pro loco od Sv. Ivana v sodelovanju s tretjim in šestim okrogom tržaskih občin, privabilo v jesensko jutro pri Bosketu krajevne vrtce in osnovne sole. Ob grozdju na stojalih, ki naj bi obudilo staro, domače svetoivansko vzdušje, so prikaz obdelovanja grozdja nakazali se slikoviti strokovni panoji. Priložnostno »grozdno delavnico« so prireditelji uprizorili bodisi na star način s teptanjem grozdja v sodu (pri tem so navdušeno sodelovali najmlajši), kot pa s sodobnejšo, mehansko metodo. Pri tem je slovenskim otrokom orisal proces predelovanja grozdja v vino domačin Willi Mikac.

Ob geslu »Dobrodošli v solo s trgatvijo« so pretežno mestni otroci le pokukali v svet vinogradništva, ki ga med mestnim betonom težko srečujejo. Prireditelji poučnega srečanja s svetoivanskimi grozdi in vinogradniškim orodjem so vsekakor svoje male obiskovalce pogostili se z Leopardijevimi lutkami. Pravzaprav je bilo pri Bosketu ves dan pestro, ob glasbi in družab-

Willi Mikac razlaga mladim, kako nastane vino

nih igrah pa se bo izrazil vzdušje nadaljevalo se to jesensko praznično danes in jutri.

Zadnja pot Pavle-Pavči Berger

Veliko starih zvestih prijateljev je v včerajšnjih opoldanskih urah skupno s svojci spremljalo na zadnji poti na pokopališču pri sv. Ani nena doma preminulo Pavlo-Pavči Berger, vdovo po tržaskem odvetniku in družbeno političnem delavcu dr. Angelu Kukanji. Verski obred je opravil župnik g. Gerdol, žalostinke ob odprtem grobu pa je pokojnici v slovo zapel moski pevski zbor »F. Venturini« od Domja. Z bolečino v srcu se je od dolgoletne prijateljice poslovila dr. Sonja Masera. Med drugimi lepimi osebnimi lastnostmi pokojne Pavci je predvsem poudarila njen globok in iskren cut za dobroto in prijateljstvo, ki ga je gojila skozi dolga leta tudi v okviru prijateljskega Dekliškega kluba. V vseh prisotnih je bila žalostna zavest, da je odšla iz tržaskega slovenskega kroga se ena pripadnica generacije, ki se je razdajala za prijateljstvo in dobrobit naše skupnosti.

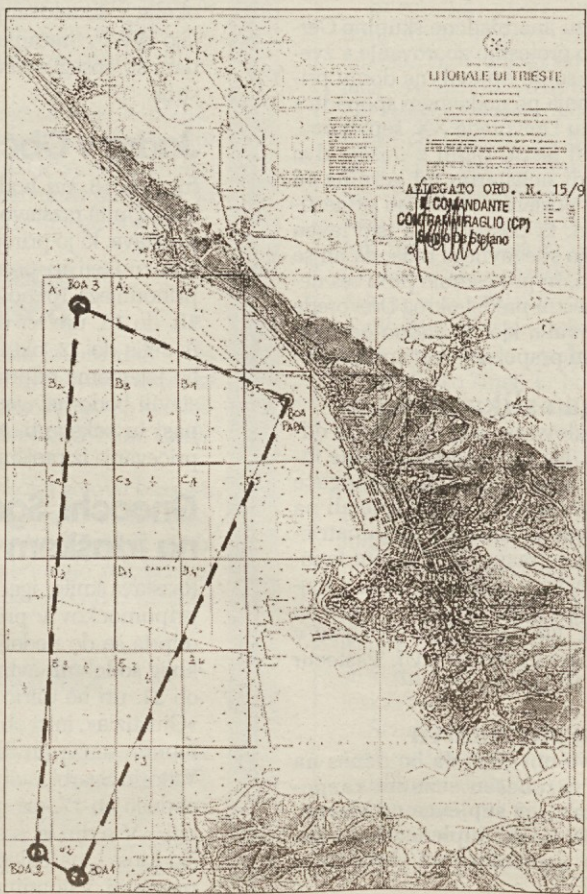
BARCOLANA / ODREDBA PRISTANIŠKEGA POVELJSTVA

Morje samo za jadrnice

Drugim plovilom bo prepovedan dostop na regatno polje

Pristaniško poveljstvo je ob skorajšnji regati Barcolana, ki bo v nedeljo, 12. oktobra, prepovedalo plovbo, ribarjenje in vsako drugo dejavnost od 9.30 do 17. ure oz. do zaključka regate na območju, ki ga omejujejo startna in druge tri boje, ter v pasu 0,2 milije daleč od omenjenega regatnega polja, kot je označeno na priloženem zemljevidu. Omejitev velja samo na italijanskem delu Tržaskega zaliva, saj se bo letos regata prvič odvijala tudi prek meje s Slovenijo, in seveda ne velja za jadrnice, ki sodelujejo pri regati.

Organizatorji in sile javnega reda bodo lahko v izrednih primerih dovolile plovbo po prepovedanem območju. Za koordinacijo med plovili sil javnega reda in operativno bazo bodo na razpolago VHF kanal 9, za klice v sili pa kanal 16 oz. brezplačna telefonska številka 167-090090.

PADRIČE / DRUŠTVENI OBČNI ZBOR

KD Slovan se bliža 100-letnici

Clani Kulturnega društva Slovan s Padriče so se v torek zvečer zbrali na občnem zboru, na katerem so izvolili nov odbor in v glavnih obrih pripravili program sezone, ki je pred vrati.

V novi odbor je bila izvoljena velika večina članov prejšnjega odbora, kateremu se je pridružilo nekaj novih sil. Siroka podpora vaščanov bo letos potrebna bolj kot kdajkoli prej, saj se društvo pripravlja na proslavo stoletnice delovanja. O tem so spregovorili tudi tisti, ki so posegli v diskusijo, med slednjimi so društveno dejavnost pozdravili predsednik SD Gaja, župnik in vaščan Ace Mermolja, ki je med drugim predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji.

Jubilarna sezona se bo z vsem elanom pričela naslednji teden. V ponedeljek, 29. t.m., bo ob

20.30 informativni sestanek z vsemi, ki bi želeli obiskovati tečaj slovensčine. Po vsej verjetnosti bo letos steklo več tečajev, saj je povprasevanje tako med začetniki kot med nadaljevalci, ki so tečaje obiskovali že v prejšnjih letih, veliko. Srečanje bo v učilnici

osnovne sole Kajuh v Gropadi. Dan za tem, v torek, se bo prvič sestal novi odbor, takoj za tem (ob 20.30) pa se bodo v prostorih gozdne zadruge zbrali pevci mešanega pevskega zbora. V sredo se bo zopet napolnila učilnica gropajske osnovne sole - to pot za

izpopolnjevalni tečaj italijanskega jezika, namenjen vsem tistim, ki bi radi osvežili znanje slovnice iz solskih let. Odbor načrtuje seveda se kopico drugih pobud, predavanj, srečanj, družabnosti. Jesen bo na Padricah očitno živahna...

KD RDECA ZVEZDA

v sodelovanju z zgonisko ŽUPNIJSKO SKUPNOSTJO
pod pokroviteljstvom OBČINE ZGONIK

POLETNI VEČERI
V ZGONIŠKI OBČINI

v nedeljo, 28. septembra 1997

ob praznovanju občinskega zavetnika sv. Mihaela
ob 10.30 slovesna sv. masa

ob 19. uri koncert Godalnega kvarteta Glasbene
mattice in kitarista Marka Ferija

Na sporedu: Osterc, Giuliani, Guastarino, Sostakovic
Vljudo vabljeni!

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
26. septembra 1997
DAMIJAN

Sonce vzide ob 7.01 in
zatone ob 18.52 - Dolžina
dneva 11.51 - Luna vzide
ob 2.05 in zatone ob 16.42

Jutri, SOBOTA,
27. septembra 1997
VINKO

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
18,7 stopinje, zračni tlak
1035 mb narašča, veter 30
km na uro vzhodnik, vlaga
45-odstotna, nebo jasno,
morje rahlo razgibano,
temperatura morja 19,5
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luigi
Camerlenghi, Annalisa
Muscolo, Gabriele Zenna-
ro, Letizia Sancin, Giulio
Masala.

UMRLI SO: 96-letna
Maria Zamarin, 93-letna
Santina Metlika, 80-letni
Antonio Sponza, 82-letna
Maria Orel, 75-letna Gio-
vanna Sattolo, 82-letna Ro-
sa Lanza, 77-letni Giacomo
Di Pierro, 87-letna Celesti-
na Cosmina, 88-letni Luigi
Bonifacio, 75-letna Norma
Senizza, 84-letna Mercedes
Rovere, 88-letni Ermando
Iaksetic, 92-letni Giuseppe
Pistan.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 22.
do SOBOTE, 27. septem-
bra 1997

Normalen urnik lekarn

NORI POPUSTI PRI
SV. IVANU!

Velike prilike v zelo
kratkem času

samo do 18. oktobra

pri pohištvu

POPUSTI DO 80%

ŽENSKA MOŠKA
KOLEKCIJA JESEN-ZIMA

LA MAGLIA

PRISOTNI NA SEJMU
MITTELMODA

STAND PAV. B

DEFILÉ V NEDELJO,
28. SEPTEMBRA OB 16. URI

prodaja na sejmu 10% popust

TRŽIČ - Ul. Roma 28 - Tel. (0481) 790074

17.50, 20.00, 22.20 »Il
mondo perduto - Jurassic
Park«.

NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15,
»Scream«, prepovedan
mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 4 - 15.30,
17.05, 18.45, 20.30, 22.15,
»Banzai«, i. Paolo Villag-
gio.

MIGNON - 16.00, 22.00
»Alice nel paese delle por-
no meraviglie«, porn. pre-
povedan mladini pod 18.
letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00,
20.00, 22.10 »Batman e Ro-
bin«, i. A. Schwarzeneg-
ger.

ALCIONE - 18.00, 20.00
22.00 »Twin Town«, r. Ke-
vin Allen.

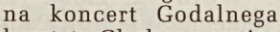
PRIREDITVE

SLOVENSKO STALNO
GLEDALISCE gostuje s Ko-
balovo komedijo AFRIKA
ALI NA SVOJI ZEMLJI dan-
es, 26. in jutri, 27. t. m.,
ob 20.30 v Novi Gorici.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti
st.3) vabi jutri, 27. t. m., ob
18.30 na večer z naslovom
MLADI NA POTEPU PO
AMERIKI. Diapozitive in
film o svojem potovanju
po ZDA bodo prikazali
Francesca, Breda, Martin,
Ales in Stefan. Vabljeni vsi
mladi!

POLETNI VEČERI V
ZGONISKI OBČINI - KD
Rdeca zvezda v sodelo-
vanju z Župnijsko skupno-
stjo in pod pokroviteljst-
vom Občine Zgonik vabi
na koncert Godalnega
kvarteta Glasbene mattice
in kitarista Marka Ferija, ki
bo v nedeljo, 28. t. m., ob
19. uri v župnijski cerkvi v
Zgoniku ob praznovanju
občinskega zavetnika sv.
Mihaela. Ob tej priliki bo
ob 10.30 slovesna sveta
masa.

GLASBENA MATICA v
sodelovanju z OBCINO
TRST - Odbornništvo za
kulturo priredi v soboto, 4.
oktobra ob 20.30 v dvorani
Tripčevich na Trgu Libertà
11, koncert PEVSKEGA
ZBORA CAPELLA M. I.
GLINKA iz St. Petersburga.
Dirigent Vladimir Cernu-
senko. Na sporedu P. I.
Čajkovski, P. G. Česnokov -
Pravoslavna liturgija. Pred-
prodaja pri blagajni gleda-
lišca Verdi od 9. do 12. ter
od 16. do 19. ure.

IZLETI

SLOVENSKA SKUPNO-
ST - Sekcija Devin-Na-
brežina - prireja 11. in 12.
oktobra dvodnevni izlet na
Stajersko. Odhod v soboto,
11. oktobra, ob 12.30 iz
nabrežinskega trga. Cena
150.000 lir. Vpisovanje in
informacije: Mario Kralj
(9. - 12.) tel. 639126, An-
tek Tercon (v večernih
urah) tel. 299509. Ne po-
zabite veljavne osebne
izkaznice ali veljavnega
potnega lista!

OBVESTILA

STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE prireja
praznik v Ljudskem domu
v Naselju Sv. Sergija. Da-
nes, 26. septembra, ob 19.
uri; okrogla miza Che Gue-
vara - lik revolucionarja,
zvečer ples z Maria de Car-
men y Su Son; 27. septem-
bra, predstavitev knjige
Giovannija Pesceja »Span-
ija v našem srcu«, zvečer
ples z ansambлом I muli
de una volta; 28. septem-
bra, ob 19. uri utrinki iz
14. svetovnega festivala
mladine na Kubi, nato ples
z Alexom.

GODBENO DRUSTVO
»V. PARMA« Trebce obve-
šča, da bo sestanek o
godbeniški soli jutri, 27. t.
m., ob 16. uri v prostorih
Ljudskega doma v
Trebčah. Zainteresirani to-
plo vabljeni!

SLOVENSKA ZAMEJ-
SKA SKAVTSKA ORGA-

NIZACIJA - 4. steg iz Trsta
vabi v svoje vrste nove čla-
ne. Za otroke od 7. do 10.
leta, volčice in vevecice, bo
prvo informativno srečanje
jutri, 27. septembra, ob 15.
uri v Marijinem domu pri
sv. Ivanu (ul. Brandesia,
27). Za nekoliko starejše
(od 11. do 16. leta) se bo
srečanje vršilo isti dan in v
istem kraju z začetkom ob
15.30. Podrobnejše infor-
macije dobite pri Katji Vol-
pi (tel. 314748) in Jordanu
Pisani (tel. 398597).

ZDRUŽENJE »STARSI
SKUPAJ« vabi člane in
prijatelje na družabnost, ki
bo jutri, 27. t. m., ob 16.
ure dalje pri skupnosti
»Družina« na Božjem
polju. Prisrčno vabljeni!

OTROSKI P. Z. FRAN
VENTURINI - Domjo spo-
roča, da bo prva vaja jutri,
27. septembra 1997, ob
14.30 v kulturnem centru
A. Ukmar-Miro pri Domju.
Vabljeni stari in novi pevci
in pevke od 3. do 11. leta.

KD LONJER-KATINA-
RA in KK ADRIA vabita
na RAZSTAVO GROZDJA
v nedeljo, 28. t. m. Ob 14.
uri pričakanje maratone-
cev z godbo Long Zlunk,
ob 17.30 nagajevanje naj-
boljšega grozdja in nato
ples z Barbarera.

SKD PRIMOREC -
TREBCE vabi na razstavo
likovnika Milana Bizjaka
iz Repna v Kulturnem do-
mu v Trebčah in sicer do
28. 9. vsak dan ob 18. do
20. ure. Na ogled bodo tudi
narodne vezenine in gobe-
lini Veronike Bizjak. Toplo
vabljeni!

UPRAVA OBCINE
ZGONIK sporoča, da v po-
nedeljek, 29. t. m., ob pri-
liki Sv. Mihaela - zgoniske-
ga patrona, ne bodo delo-
vali občinski uradi in sle-
deče občinske storitve:
občinski otroški vrtec,
služba za prevoz učencev,
solska kuhinja, čiščenje
sol, delavska in smetarska
služba.

PEVSKO DRUSTVO VE-
SELA POMLAD vabi ob
začetku pevskega leta
stare pevecv vseh pevskih
skupin na sestanek, ki bo v
ponedeljek, 29. t. m., ob
20.30 v prostorih Marija-
nišca - Finzgarjevega doma
na Opcinah, Narodna, 89.

SKD VIGRED prireja
tečaj vedenja »Stikanja« -
informativni setanek in
vpisovanje v ponedeljek,
29. septembra, ob 18. uri v
društvenih prostorih v
Sempolaju.

OTROŠKI PEVSKI
ZBOR VIGRED obvešča,
da bodo pevske vaje v po-
nedeljkih, v društvenih
prostorih v Sempolaju za
otroke od 4. do 8. leta, ob
16. ure do 16.45, za večje,
od 14. leta, ob 16.30 do
17.30.

DIDAKTIČNO RAVNA-
TELJSTVO V NABREŽINI
prireja tečaj angleškega je-
zika za odrasle v sklopu
Ljudske univerze. Tečaj se
bo odvijal v prostorih na-
brežinske osnovne sole
Virgila Ščka. Za infor-
macije poklicati st. 200136.

PLAVALNI KLUB BOR
obvešča, da so se začela
vpisovanja v začetniški
plavalni tečaj (od 4. leta
dalje), osnovno in nadalje-
valno solo plavanja za
otroke in mladino, sportno
solo plavanja, tekmovalno
skupino ter rekreacijo za
odrasle vsak dan ob pone-
deljka do petka, do konca
meseca od 11. do 13.30 na
tel. 51377.

KD RDECA ZVEZDA
prireja trimesečni eksperi-
mentalni tečaj zborovskega
petja s spiritualskimi sk-
ladbami. Pevki in pevke, ki
bi se radi pomerili v tej
zvrsti so vljudno vabljeni
na prvo vajo, ki bo 30. sep-
tembra, ob 20.30 v društve-
nih prostorih v Salezu.

KNJIZNICA P. TO-
MAZIC IN TOVARNIŠ-
kulturni kroček OB PECINI
/ LA RUPE - SKUPINA TR-
ST 85 - KROZEK ISTRIA: v
sredo, 1. oktobra 1997, ob
20. uri v Prosvetnem domu
na Opcinah nam bo FUL-

VIO TOMIZZA predstavil
svoj zadnji roman »FRAN-
CISKA«. Vasa prisotnost
nas bo razveselila.

OTROSKI ZBOR
SLOMSEK iz BAZOVICE
bo začel z vajami v sredo,
1. oktobra. Letos bo pevski
zbor vodila gospa Zdenka
Krizmancic. Vabljeni otro-
ci od 5. do 14. leta starosti.
Peli bosta dve skupini,
mlajša in starejša, vsako
sredo, od 18. do 19. ure v
Slomskovem Domu.

KRUT obvešča, da se
začnejo 1. oktobra teden-
ske plavalne ure v termal-
nih bazenih. Vpisovanje in
informacije na sedežu
krožka, tel. 360072 v urad-
nih urah.

OBČINA REPENTABOR
obvešča, da bo steklo popi-
sovanje psov za vpis v
deželni anagrafski seznam
psov, ki ga predvideva d.
z. 39/90. Živinozravnik
podjetja za zdravstvene
storitve bo popisoval pse v
mesecu oktobru t. l. ob
torkih in četrkih od 11. do
12. ure pred občinskim se-
dežem, kamor naj v
omenjenem obdobju last-
niki pripeljejo pse.

SKLAD MITJA CUK pri-
redi tudi letos tečaj ROC-
NEGA TKANJA, ki ga bo
vodila Magda Tavcar.
Začetek tečaja (22 ur) bo 1.
oktobra 1997. Stevilo vpi-
sov je omejeno. Informa-
cije pri Skladu Mitja Cuk
(Narodna ulica 126, Opci-
ne, tel. 212289).

SLOVENSKI VI-
SOKOSOLSKI SKLAD
SERGIJ TONCIC v Trstu
obnavlja letne nagrade »dr.
Frane Toncic«, ki ima na-
men vzpodbuditi vi-
sokosolske pripadnike slo-
venske narodnostne sku-
pnosti v Italiji k razisko-
valnemu in ustvarjalnemu
delu. Nagrada, v znesku
dva milijona lir, je na-
menjena diplomski studiji
s področja humanističnih
oz. eksaktnih ved, ki po-
meni obogatitev slovenske
kulture, zgodovine ali zna-
nosti in ki je sklenila uni-
verzitetni studij v enem od
rokov akademskega leta
1995/96. Zainteresirani naj
dostavijo izvod svoje stu-
dije do 31. oktobra 1997
Narodni in študijski knjiž-
nici v Trstu, ulica Sv.
Franciska 20/I. Prejeta dela
bo ocenjevala komisija, ki
jo bo imeloval upravni od-
bor sklada, nakar bo fe-
bruarja prihodnjega leta
sledila nagraditev.

SD MLADINA - baletni
odsek - obvešča svoje
gojenke, da se bodo začeli
treninzi v torkih in petkih
ob 16.30 do 3. oktobra
dalje v prostorih osnovne
sole Albert Sirk v Krizu.
Za nove upise naj se inte-
resenti zgledajo na licu me-
sta. Za informacije tel.
220222 po 14.30.

S PRICETKOM novega
solskega leta SKLAD
MITJA CUK ponovno nudi
dopolnilni pouk in indivi-
dualne lekcije. Informacije
na sedežu Sklada (Narodna
ulica 126, Opcine, tel.
212289).

SKLAD MITJA CUK
sporoča, da je po poletnem
preporu ponovno na raz-
polago otrokom in odras-
lim logopedinja. Informa-
cije na sedežu Sklada (Na-
rodna ulica 126, Opcine,
tel. 212289).

SD KONTOVEL obvešča
da se bo pričela vadba ae-
robike in sicer od sredah
ter petkih ob 20.45 do
21.45. Prva lekcija bo 8.
oktobra v mali telovadnici
na Kontovelu.

KRUT prireja 10-dnev-
no zdravljenje v
Smarjškem toplicah od 13.
do 23. oktobra. Vpisovanje
in informacije na sedežu
krožka, tel. 360072 v urad-
nih urah.

TAMBURASKI AN-
SAMBEL »France Preše-
ren« iz Boljunca prireja
tečaj mandoline za začet-
nike z diplomiranim profe-
sorjem. Za informacije te-
lefonirati od 17.00 do
20.00 ure na tel. 228781
(Pavel).

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTIČNO RAVNA-
TELJSTVO PRI SV. JAKO-
BU sporoča, da organizira
v sklopu Ljudske univerze
tečaj slovenskega jezika za
odrasle na osnovni soli
Marica Gregorič Ste-
pančič. Tečaj bi se odvijal
od 13. oktobra dalje v
večernih urah. Prijave in
naknadne informacije nu-
dimo v tajnistvu vsak dan
od 9. do 11. ure, tel.
040/773411.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKHE SOLE, Ul.
Carducci 8, posluje vsak
torek in četrtek, od 16. do
17.30.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

DRUSTVENA PRO-
DAJALNA na Opcinah
išče mesarja oziroma
vajenca. Tel. 213274 po
17. uri.

PRODAM belo vino po
ugodni ceni. Tel.
040/226564 med 19. in 20.
uro.

ISCEM KNJIGO iz ma-
tematike Grušovnik »Pre-
sečišče 6«, knjigo B. No-
vak »Razbojniški brlog« in
knjigo K. Frolich »Ping
pong Italija 1«. Tel.
910140.

FRIZERSKI SALON
išče vajenka, po možnosti
s prakso, ali delavko. Tel.
229435 ob uri obedov.

AVON - SVETOVNO
ZNANA KOZMETICNA
FIRMA obvešča, da raz-
stavlja kozmetiko in nova
modna oblačila jesen-zima
v petek, 26. septembra v
dvorani RIVIERA HOTE-
LA SAVOIA v Trstu, od
10.30 do 19.30. Vabjeni
vsi v družbi sorodnikov,
prijateljev in znancev.
Vstop brezplačen. Podro-
bnejše informacije dobite
na tel. st. 416879 (Valenti-
na).

ISCAMO NATAKARI-
CO, od 19 do 30 let staro
za delo ob vikendih. Tel.
229253 ob urah obedov.

PODJETJE IZ MILANA
išče predstavnika za slo-
vensko trzišče. Potrebno
lastno prevozno sredstvo
in znanje slovenskega in
italijanskega jezika. Inte-
resenti naj pošljejo pisme-
ne ponudbe in Curricu-
lum vitae na Primorski
dnevnik, ul. Montecchi 6,
34137 - Trst, pod sifro
»Predstavnik«.

NA OPCINAH nudim
varstvo otroku par ur
dnevno. Tel. 213518.

JESEN vas vabi na izlet
v naravo, zato pridite v
DOBERDOB, kjer se na
agriturizmu PRI CIRILI
naučite domačih dobrot.

TRGOVINA JESTVIN
išče skladiščnika, po mo-
žnosti s prakso. Pismene
ponudbe na Primorski
dnevnik, ul. Montecchi 6,
34137 - Trst, pod sifro »Je-
stvine«.

KRASKI OVČARJI, dve
samici cepljeni z rodov-
nikom prodamo. Tel.
226207.

PRODAM enosobno
stanovanje v Pevmi. Te-
lefonirati od 19. do 20.
ure na st. 0481/21193.

GOSPA NUDI pomoč v
restavraciji, vešča kuhinje,
znanje italijanske ali pa
za oskrbo ostarelih. Tel.
00386/6732334.

OSMICO je odprl Alojz
Milic, Veliki Repen 49.

V ZGONIKU je odprl
osmico Mario Milic.

OSMICO ima Alojz
Kante, Praprost st. 18.

PRISPEVKI

V spomin na Vido Ger-
lanc darujeta Helij in Ne-
va Regent 50.000 lir za SD
Kontovel. V isti namen
darujeta Milena in Mirko
30.000 lir za SD Kontovel.

Nosilci krste pok. Ide
Rebula Trampuz darujejo
200.000 lir za FC Pri-
morje.

V spomin na Vido Ger-

lanc vd. Mennucci daruje-
ta Vesna in Jordan 30.000
lir za vzdrževanje spome-
nika padlim v NOB na
Kontovelu.

V spomin na Vido Ger-
lanc Mennucci darujeta
Nevia Vau in mama
30.000 lir za Sklad Mitja
Cuk.

V počastitev spomina
g. Pavle Berger Kukanja
daruje Vlasta Polojac
100.000 lir za Zadružno
Primorski dnevnik.

V spomin na gospo
Pavlo Kukanja daruje Vi-
ola Obersnel Hussu
100.000 lir za Slovenski
visokosolski sklad Sergija
Toncica.

V spomin na Vido Ger-
lanc darujeta Marina in
Zarko Praselj 50.000 lir za
SD Kontovel.

V spomin na dragega
svaka in strica Angela da-
rujejo Pepi, Maja in Neva
100.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlih v NOB
na Kontovelu.

V spomin na Vido Ger-
lanc vd. Mennucci daruje-
ta Zvonka in Darjo Rupel
50.000 lir za AO Jaka
Stoka. V isti namen da-
rujeta Vojka in Slavko Sa-
vi 50.000 lir za AO Jaka
Stoka.

Namesto cvetja na grob
Vide Gerlanc vd. Mennuc-
ci darujeta Marija in
Zdravko Skabar 50.000 lir
za Kulturni dom Prosek-
Kontovel in 30.000 lir za
MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Vido Ger-
lanc vd. Mennucci daruje
Lojzka Gustin 25.000 lir
za spomenik padlim v
NOB na Kontovelu.

Zapustila nas je nasa
draga mama in nona

Marija Orel
vd. Benčina

Od nje se bomo poslo-
vili jutri, sobota, 27. sep-
tembra, ob 10.20 iz mrt-
vašnice v ul. Costalunga.

Zalujoca hci Vida, zet
Marino, vnuka David in
Damjan in ostalo
sorodstvo

Iskreno se zahvaljuje-
mo doktorici Milici in go-
spema Pavli in Sonji za
potrepzljivo nego.

Trst, 26. septembra 1997

Ob bridki izgubi dra-
ge tete in svakinje Ma-
rije Orel vd. Benčina
sočustvujejo
nečaki Geja, Zorka in
Igor z družinami ter
svakinja Ada

Ob smrti soborcev,
znancev in prijateljev

Milana Lipovca

Dragice Martelanc
vd. Znidersić

Angela Grljanca

Pavle Berger
vd. Kukanja

Vide Gerlanc
vd. Mennucci

Darka Bratine

izreka vsem svojcem
iskreno sozalne

Dusan Kosuta z družino

KNJIGE / ODMEVI NA ROMAN MARKA SOSIČA

Sosičeva Balerina, Balerina postaja prava uspešnica

Dober sprejem knjige pri slovenskih bralcih in ugodne kritike

Balerina, Balerina, Sosičev kratki roman, ki je letos spomladi izšel pri trzaski založbi Mladika, je tako pri bralcih kot pri kritikih doživel res lep sprejem. Kaze, da ljudje knjigo (119 strani) o »posebni« krasni deklici in njeni družini radi berejo, ker jih osvoji neposredno in tudi duhovito pripovedovanje s trpkim pridihom. O dobrem sprejemu knjige pri slovenskih bralcih pove dovolj podatek, da so do slej kupili že 500 izvodov, polovico naklade, kar je za slovensko (se manjinsko povrhu!) leposlovno delo že nekaj izjemnega. Berljivi in svojski knjigi se obeta tudi prodor na evropski knjižni trg, saj je prevedena že v italijansko, prevajajo pa jo tudi v francoski jezik. Sama sem prispevala Spremenno besedo h knjigi (v njej sem poleg drugega Sosičev scenski tip pripovedi označila kot »način natančne, rahlo premaknjene kamere«) in obsirno pisala o njej že drugod, da ne omenim intervjuja z avtorjem v našem dnevniku 15. maja ter nazadnje v njem se zapisa o Završanovi oz. Sosičevi monodrami, prirejeni in uprizorjeni po tem delu. Tako menim, da bo bralce tokrat bolj zanimalo, kaj so nekateri drugi kritiki v

Sloveniji in pri nas do slej zapisali o Sosičevi Balerini.

V Magu (21. maja) so ob oceni Vesne Marincič, ponatisu lepe naslovnice, podatkih o avtorju, objavili se kratek odlomek iz romana (v katerem Balerina pripoveduje, kaj se postar in njena mama menita o sputniku, ki so ga »prav centralni na Luno«). Marincičeva je nato v dolgem članku z naslovom »Vsi jo imajo radi« z navdušenjem razpravljala o vsebini knjige, posebej pa poudarila ljubezen, ki jo v krasni družini čutijo do Balerine. »Nihče ni nestrpen do nje. Tisto, cesar ne vedo, namrec, kako si razlaga njihove občutke in ravnanja, Marko Sosič s potrpežljivo natančnostjo pove v knjigi.« O slogu pisanja pa je zapisala: »Kratki stavki, včasih tvorjeni samo z glagolom in samostalnikom (včasih je bilo tako pisanje moda, ki so jo zaman oboževali tudi novinarji z literarnimi ambicijami), imajo pri Sosiču smisel in čudodelno, zdravilno moč. Balerina svoje pove tako, kot misli, in vsak bralec jo razume. Kako je mogoče, da tako prvobitno, skoraj primitivno izražanje premore toliko dobrote in niti ene slabe misli, mi ni jasno.«

V Mladini (8. julija) je Mihael Bergant poleg razčlenitve vsebine in oblike takole označil delo: »Kratki roman ambienta in atmosfere v koristno uporabljenem trzaskem govoru tematizira bitje in žitje prvoosebnega ženskega božjega otroka.« Zaključil pa je z mislimi: »Kljub na prvi pogled turobni tematiki gre v osnovi za sproščeno in duhovito pripoved. S primorsko leksiko in fonetiko besedilo pogosto odlično in boljše rekreira mediteranski svet, kot ga lahko vidimo v Felinijevih filmih. Povem vam, to bo eno boljših besedil letos!«

V Delovih Književnih listih (21. avgusta) se je Matej Bogataj vrtel okrog

vprasanj avtorjevega (pravzaprav svojega) odnosa do prizadetega cloveka in ambienta, v katerem živi, kritičen pa je bil tudi do pomenskih in slogovnih razsežnostih besedila. »Enako spravljen in prijazen - kar je glede na zorni kot pripovedovanja, ki se prilagaja Balerini, tudi edino prav, je pa za zamejstvo, tokratno kuliso pripovedovanja, presenetljivo - je Sosič tudi do vsega ostalega, do nekakšnih partizanov, ki so risali Tita z brki in potem to niso več bili, pa do mej in jezikov; Balerina je nedvomno nema v slovensčini, idiot, ki se ga noben drug jezik ne dotakne.« Zaključil pa »...vse skupaj pa kaže Sosičevo nedvomno pi-

sateljsko spretnost. Ki caka na odločen zamah.«

V Mladiki (avgustovska, 7. številka) je v redni rubriki Zamejska in zdomska literatura Martin Jevnikar predstavil avtorja, natančno prikazal vsebino romana ter o okolju, v katerem živi glavna oseba, zapisal: »Ta ozki svet je omejen s tem, da ga doživlja in podaja Balerina s svojim omejenim dojetjem in razumevanjem. Kdor ni bil v njihovi kuhinji, zanjo ne obstaja, ne pozna ga in o njem ne govori.« O značilnosti dela pa: »Nevsakdanja zgodba, vendar napisana tako, da bralca pritegne, ker je polna drobnega življenja vsakdanjih ljudi, slovenskih krasnih ljudi, najbrž z Opcin.«

V Novem glasu (4. septembra) je Jurij Palj v članku, opremljenem s podatki o avtorju in njegovem delu, z naslovom Balerinina kamera poleg poudarka na avtorjevem pripovednem prijemu se skušal ovrednotiti delo kot tako: »Tu pa smo že pri morda najboljši kakovosti Sosičevega romana, to je, da avtor pri svojem pisanju zavestno odklanja vsako pretirano in neumestno čustvovanje, kot da bi hotel z Balerino reči: Svet je tak, kakršen je, in mi v njem tudi.«

Ivanka Hergold

RAZSTAVA / GIORGIO DELBEN

Odkritje očarljivega sveta

V prostorih openske Zadruge kraske banke razstavlja svoje neobčajne likovne stvaritve Giorgio Delben. Na panojih so na ogled risbe in nacrti za kiparske objekte, ki jih najprej opazis ob vstopu v dvorano po velikosti: kozmični Lepotiček in Lepotička sta osrednja protagonista razstave, ki kanalizirata mosko in žensko kozmično energijo preko senzorjev, simboličnih podob, ki ju označujeta. Oba sta pojmovno močno prisotna v samem konceptu razstave, ki kanalizirata mosko in žensko kozmično energijo preko senzorjev, simboličnih podob, ki ju označujeta. Oba sta pojmovno močno prisotna v samem konceptu razstave: prvi, moski princip kot analitični trenutek sistematičnega narčtovanja, natančnost in racionalen pristop v metodiki dela; druga pa kot preko intuicije, globoka čustvenost in sposobnost sinteze.

Umetnik ustvarjalno podoživlja nepozabne trenutke, ko se je srečal z vesoljskimi bitji, ko so ga popeljali na vesoljsko ladjo, ko čuti njihovo telepatsko sporočanje. Zelja, da bi lastno izkustvo posredoval tem sirsi publiki je umetnika spremljala v hladnih zimskih nočeh, ko je po dnevnem poslu kot frizer zahajal na Kras, kjer si je v campingu pri Obelisku uredil svoj delovni prostor in doživljal živi ustvarjalni navdih.

Kras je prostor od koder se pot spomina pricenja. Tu se tudi sklene ob razstavi, kot odsev, ki spaja pretekli čas s sedanjim. Kipi, risbe in večja slikarska platna vzbujajo radovednost, privlačujejo nas po prikupni zunanosti in prefinjenosti, vsebinsko so pa bolj zapletena od tega, kar zglejajo. Figure, ki so dalj časa živele v umetnikovi duši so vzniknile najprej na dan preko risb in barvnih navdihov, dokler jih ni prenesel v otipno telesnost lesa; izseki spomina vzpostavljajo zdaj odnose z realnim prostorom in nas tako privedejo v zarečo sanjsko atmosfero.

Podoba kozmične kaplje je Delbenu posebno pri srcu, poraja se kot energija, ki nam jo vesolje razdaja tako v slikah, kot samostojna plastika v vosku, odlita v bronu, ali kot zlati obesek.

Halija iz jute na hrbtni strani nosi podobi obeh Lepotičkov kot živi klic k modrosti, k zavestni spojitvi obeh principov, ki skupaj soustvarjata bistveno naravo cloveskega jaza. Močna prisotnost simbolov nas povzdiguje v nadčasovni prostor, kjer postane vsak nosilec skritih sporočil: vsakemu jih v toliko meri razodene, kolikor jih je pripravljen sprejeti. Magični otrok živi v notranjosti vsakega izmed nas. Kdor uspe obuditi ta vidik lastne osebnosti odkrije novi, očarljiv in fantastičen svet, kjer je vse mogoče, dovolj je, da si to iz srca želimo...

Jasna Merku

PRIROČNIKI

Pri Cankarjevi založbi izšel leksikon Živalstvo

V Kulturno - informacijskem centru Krizanke so včeraj predstavili nov mali leksikon Živalstvo, ki je izšel v zbirki Leksikoni Cankarjeve založbe. Na več kot 450 straneh je predstavljanih 3705 gesel, v dodatno pomoč pa bodo bralcu tudi seznam zavarovanih živalskih vrst v Sloveniji, seznam živali po Hadziju in 1100 slik.

Avtorica dr. Meta Virant-Doberlet, strokovnjakinja na področju žuželk v laboratoriju za nevrobiologijo na Inštitutu za biologijo, je povedala, da je posebno pozornost namenila živalim v Sloveniji in na Jadranu. Dejala je, da leksikon prinaša le najosnovnejše podatke o živalskem svetu. Urednica Siva Vidmar je pojasnila, da želi leksikon Živalstvo predvsem opozoriti na prevelike posege cloveka v naravo, ki ogrožajo mnoge živalske vrste, in dodala, da je v leksikon vključenih nad 300 ogroženih ali izumirajočih vrst. Napovedala je se, da bosta v zbirki Leksikoni Cankarjeve založbe izšla se leksikon o rastlinstvu in leksikon o cloveku. (STA)

Mednarodni lutkovni festival v Franciji

V Charleville-Mezièresu se od 19. do 29. septembra odvija eden največjih svetovnih lutkovnih festivalov, na katerem se bo po izredno strogi selekciji zvrstilo več kot petsto predstav 150 gledališč vsega sveta. V ponedeljek bo s predstavo Don Juan nastopilo tudi ljubljansko gledališče KONJ, ob zaključku festivala pa se bo v soboto, 27. septembra ob 20. uri v cerkvi Sacre Coeur predstavil se Freyer teater iz Ljubljane s predstavo Roberta Walta Osel Nazarenski, so sporočili iz teatra Freyer.

Predstava Osel Nazarenski v režiji Edija Majarona sloni na enem igralcu (Robert Waltl) in dveh pomočnikih, pevcih Janku Fritzu in Edu Strahu, ki skupaj kot trije koledniki predstavljajo zgodbo o Jezusovem rojstvu, pri tem pa ohranjajo distanco, saj je resnica o rojstvu in cloveski hipokriziji predstavljena skozi oslove oci. (STA)

ELIO E LE STORIE TESE DREVI V TRŽAŠKI ŠPORTNI PALAČI

Elio vabi vse »mule« na koncert

V zadnjem času smo lahko zasledili, da se je v Trstu na področju lahke glasbe začelo vendarle nekaj dogajati. Po koncertu Zucchera, Boccellija in Arboreja, bo drevi, ob 21. uri v športni dvorani v Trstu nastopila skupina Elio e le Storie Tese. Ze 7. oktobra pa se bo zvrstil koncert skupine Dirotta su Cuba. Za predstavitev drevišnjega koncerta pa smo povprašali kar glasbenika Elia in pa klaviaturista skupine Rocca Tanico naj nam povesta, kaj bo skupina zagrnila in, kot je v Eliovi navadi, se je ta v pogovoru izredno zabaval.

»Odgovor na to vprašanje je zelo enostaven, saj bo koncert krasen. Sami smo namrec izredni glasbeniki in v zadnjem času smo se celo zavedli svojih fizičnih vrlin. No, salo ob stran, izvajali bomo pač največje uspehe, povzete iz vseh plošč, ki smo jih kdaj posneli. Slišali boste lahko med drugimi »La terra dei cachi«, »Cara ti amo«, »Pipero«, to so le nakatere. Napovem pa vam se novost: v kratkem bo na tržišču nova plošča, ki bo vsebovala poleg naših najboljših komadov se neobjavljene popevke. Mogoče bomo na koncertu izvedli se nekatere pesmi Jamesa Taylorja, s katerim pa bomo nastopili prihodnji ponedeljek v znanem milanskem umetniškem centru Propaganda.«

Mogoče ste prav z zadnjim albumom dosegli nekaj višek v vaši karieri, celo v tem, da je v njem sodelovalo veliko znanih glasbenikov, kot so Georgia, James Taylor, Vinnie Colaiuta, Edoardo Vianello in drugi. Pred časom mi je prav Vinnie Co-

laiuta v pogovoru opisal sodelovanje s tabo kot nekakšen povratek v case, ko je delal z velikim Frankom Zappo. Rekel mi je, da si pač tudi ti, kot nekoč Zappa, drzneš preko ustaljenih tirov v nekakšno glasbeno in jezikovno provokacijo. Ponesla sem te v Zappov svet z namenom, da te vprašam, kaj je poslušal mali Elio poleg »velikega Franka«?

»Poslušal sem vso glasbo, kvaliteto in v dobri izvedbi. Veliko sem poslušal Jamesa Taylorja in vrst west coast - tisto dobro, denimo, tako kot so jo izvajali Eagles ali Crosby, Stills, Nash & Young - potem pa sem sledil tudi trdemu rocku, punku, vse do prve polovice disco glasbe, vedno pa tiste kvalitetne, poznas skupino Earth Wind & Fire. Pa, da ne pozabim, skupini kot sta bili Yes in Genesis - zadnje pa ne v novi zasedbi, ki se mi zdi nekoliko puhla. Nad vsemi pa kraljuje skupina Beatles.«

Ali ima mogoče Rocca Tanica kakšne druge glasbene idole?

»Pravzaprav sem bolj nagnjen k izredno trdemu rocku, pravemu hard coreu in techno hard coreu. Mogoče se mi zato zdi, da praviloma ne spadam v to skupino. A upam, da me bodo trzasko »mule« kljub temu toplo sprejele. Jaz pa toplo vabim vse na pred koncert, na koncert in na po koncert.«

Vrnimo se spet k Eliu. Pesem »First me, second you«, ki je na vaši zadnji plošči, je izredno zabavna, saj ste dobesedno prevedli italijanske stavke v angleške besede, kar pa slovnično v angleščini sploh ne drži in postane celoten tekst izreden šaljev. Zelo me zanima, kakšen izraz je imel na obrazu James Taylor potem, ko je prebral pesem, ki naj bi jo moral nato izvesti.

»Ves, James Taylor je umetnik velike profesionalnosti. Zato pa je, po zacetni fazi surealne komike, st-

var vzel resno, saj se je v ozadju praviloma skrivala umetnost. Moram priznati, da so vsi sodelavci v tem projektu zelo pozitivno reagirali na moje predloge in bili tudi kos mojim besedam in glasbenim igran.«

Ali te za bodoče projekte zanima se kak drugi glasbenik, s katerim bi hotel sodelovati?

»Ce pomislim na italijansko glasbeno sceno, mi ta trenutek pade na misel Carmen Consoli, ki jo zelo cenim. Ce pa vzamem v postev mednarodne glasbenike, bi poleg že omenjenih želel sodelovati s Petrom Gabrielom. Ce bi me ta v tem trenutku poklical, se ne bi nikakor obotavljal in bi brž tekel! Tudi Paul McCartney je glasbenik, ki me zelo privlačuje. A ves, v življenju se zvrsti toliko dogodkov, tudi nepricakovanih, in nikoli ne ves, kaj se ti bo čez hip zgodilo. Zato pa se bo mogoče kdaj tudi to pripetilo, kot se je namrec že uresničila naša želja, da bi imeli za sodelavca enega od naših velikih glasbenih idolov, kot je James Taylor in zgodilo se je celo to, da bomo čez par dni igrali z njim.«

Tako se je končal pogovor s Eliom in Roccom, ki je hotel na vse nacine izvedeti, kakšen je slovenski izraz za »mulo«. Rekla pa sem jima, da bosta morala kar sama poizvedeti na koncertu, saj se bo tam govoto pojavilo marsikatero slovensko dekle. Hudo mušnost, dobra glasba in izvrstni glasbeniki, to je pravi recept za uspeh skupine Elio e le Storie Tese.

Pan

OZN / NA 52. ZASEDANJU GENERALNE SKUPŠČINE

Minister Dini zavrnil ameriški načrt za VS

Po njegovem bi morali samo povečati število nestalnih članic, istočasno pa razpravljati tudi o pravici veta v VS

NEW YORK - Italijanski zunanji minister Lamberto Dini je včeraj na 52. zasedanju Generalne skupščine OZN jasno poudaril, da bi ameriški predlog o reformi Varnostnega sveta Združenih narodov razdelil 185 članic v štiri razrede. To bi ustanovilo »večplastno porazdelitev članic, ki spominja na sistem kast nekdanjih cesarstev«. Tak predlog je obenem v krícecem nasprotju »s temeljnimi načeli demokratične logike, ker potiska na rob nekatere države, ki so med najbolj aktivnimi v Svetovni organizaciji«. Pri tem je seveda Dini mislil na Italijo, ki je ameriški predlog ne upošteva. Po Dinijevih besedah, bi ameriški predlog ustanovil »štiri kaste«. V prvi bi bilo sedanjih pet stalnih članic s pravico veta, v drugi novi stalni članici (Japonska in Nemčija) brez pravice veta, v tretji psevdostalne članice, ki bi jih rotacijsko izbirali med državami v

razvoju Afrike, Azije in Latinske Amerike, v četrti pa velika večina ostalih članic, ki bi imele po novem se manj možnosti, da bi kdaj sedele v Varnostnem svetu.

Italija v zameno predlaga razširitev kategorije nestalnih članic in v nasprotju z ZDA zagovarja zamisel, da se istocasno z razširitvijo Varnostnega sveta razpravlja tudi o ukinitvi pravice veta. Po Dinijevem mnenju bi bile rešitve brez »najsiršega konsenza«, ki bi bile »nedokončane in prehitre«, obsojene na propad. Prav zato je zahteval temeljito in poglobljeno razpravo brez odmerjenega časa, kot to zahtevajo ZDA, ker bi v nasprotnem primeru prišlo do razkola v vrstah Svetovne organizacije.

Seveda je Dini poudaril, da lahko Združeni narodi delujejo le s primernimi finančnimi sredstvi, tako da posamezne članice v celoti in sproti plačujejo svoje prispevke. Ob taki izjavi se je

posredno obregnil ob ZDA, ki Svetovni organizaciji dolgujejo bajno vsoto. Vsekakor pa je Dini predlagal revizijo višine prispevkov, ki bi morala biti odvisna od plačilne sposobnosti posameznih članic. Kategorično pa je zavrnil možnost, da bi prispevki vplivali na reformo Varnostnega sveta, ker bi to dajalo vtis, da je članstvo v Varnostnem svetu na prodaj.

Minister Dini je ob koncu svojega posega poudaril zavzetost Italije za mirovne operacije v okviru OZN, tako da je Italija postala sesta država, ki se je dogovorila o svojem sodelovanju v okviru teh mirovnih operacij. S tem je Dini posredno ožigosal napovedano stalno članstvo v Varnostnem svetu tako Nemčije kot Japonske, ki sta se do sedaj otepali mirovnih operacij. Seveda je s poudarkom omenil vlogo Italije pri pomiritvi položaja v Albaniji.

AZIJA / EKOLOŠKA KATASTROFA

Azijski jugovzhod pesti strupen smog goznih požarov

KUALA LUMPUR - Azijski jugovzhod se sooča s katastrofo mednarodnih razsežnosti, ki jo povzročajo gozdni požari na Sumatri in v indonezijskem delu Bornea. Gost dim je prekril dobršen del jugovzhodne Azije, tako da je že dosegel Tajsko in celo Filipine. Po zadnjih vesteh naj bi gorelo od 500 do 600 tisoč hektarjev gozda. Sedaj pa obstaja nevarnost, da bi se lahko v zemeljskih plasteh vnela sota, kar bi imelo se hujše posledice, ker bi v ozračju koncal se bolj strupeni plini. Kakih 10 tisoč gasilcev zama poskusa omejiti požare, ki jih lahko pogasi le monsun, ki na letos zaradi pojavnega tihoceankega toka El Niño kasni. Na Borneu in Sumatri so zaradi težav na dihalih v bolnišnice sprejeli kar 32 tisoč ljudi.

Svet Evrope bo preučil razmere na Hrvaškem

PARIZ - Francija je kot predsedujoča Svetu Evrope v Strasbourg sklicala neuradni sestanek, na katerem naj bi preučili razmere na Hrvaškem po nedavnem predlogu ZDA, da se Hrvaško izključi iz te evropske organizacije. Kot je dejal predstavnik francoskega zunanjega ministrstva, pravilnik organizacije ne predvideva postopka izključitve države članice, ukrep izključitve pa je lahko le posledica dolgotrajnega opozarjanja. Svet Evrope je v sredo sicer priznal, da so ameriške kritike, češ da hrvaška vlada krši človekove pravice in ne izpolnjuje dosledno obveznosti iz Daytonskega sporazuma, utemeljene, vendar pa izključitev Hrvaske ocenjuje kot »zadnji izhod«.

Rezultati lokalnih volitev v BiH šele prihodnji teden

SARAJEVO/DUNAJ - Izidi lokalnih volitev v BiH bodo znani 30. septembra ali 1. oktobra, je v Sarajevu sporočil tiskovni predstavnik organizacije OVSE. Pojasnil je, da morajo prešteti se neveljavne glasovnice iz Brckega, po čemer bo nastopil 72-urni rok za pritožbe. Stalni svet organizacije OVSE na Dunaju pa je začel posvet, na katerem se bo odločil, ali bo OVSE nadzirala predčasne volitve v Republiki srbski, za katere sta se včeraj voditelja bosanskih Srbov Biljana Plavšić in Momcilo Krajišnik dogovorila z jugoslovanskim predsednikom Slobodanom Miloševićem. Parlamentarne volitve naj bi bile 15. novembra, predsedniške pa 7. decembra. Pricakovati je pozitivno odločitev.

Jelcin odlikoval Chiraca

MOSKVA - Ruski predsednik Boris Jelcin je francoskega kolega Jacquesa Chiraca, ki se mudi na tridnevem državnem obisku v Rusiji, kot prvega tujega politika odlikoval z redom prve stopnje za zasluge za domovino. Chirac bo v Moskvi in Sankt Peterburgu po podatkih iz Pariza jasno izrazil podporo svoje države pri nadaljnjem izvajanju reform v Rusiji in ruski integraciji v menarodno skupnost. Jutri dopoldne naj bi se Chirac pogovarjal s premierom Viktorjem Cernomirdinom in nato vnovič s predsednikom Jelcinom.

Arabska liga zahteva od Turčije umik iz Iraka

KAIRO/ANKARA - Arabska liga je pozvala Turčijo, naj takoj umakne svoje enote s severa Iraka in tako prepreči poslabšanje arabsko-turških odnosov. Turška operacija proti privrzcem Delavske stranke Kurdistan (PKK) je v nasprotju z načeli mednarodnega prava, se ocenjuje liga v svojem poročilu. Predstavniki iraske opozicije pa so povedali, da so na območju kraja Siranîs, kakih 10 kilometrov južno od irasko-turske meje, izbruhnili siloviti spopadi med pripadniki turskih sil in privrzcenci PKK. Po navedbah istih virov naj bi bilo turskih vojakov med 15.000 in 20.000, opremljeni pa naj bi bili tudi s številnimi tanki in blindiranimi vozili.

ALŽIRIJA / UPANJE

V teku pogajanja med FIS in delom generalštaba

ALZIR - Predstavnik za tisk razpuščene Fronte islamske rešitve, je včeraj sporočil, da so v teku pogajanja med Fronto in delom generalštaba alzirске vojske. S tem so posredno potrjene govorice, da je v vojaških vrstah v teku huda konfrontacija med zagovorniki pogajanj in tistimi, ki bi hoteli fundamentalizem fizično likvidirati. Kot kaže, prevladujejo pragmatiki, med katerimi je tudi alzirski predsednik Liamine Zeroual. Potem ko je Zeroual zmagal na volitvah leta 1995, je bil kljub krvavi policijski re-

presiji storjen marsikateri korak na poti k pomiritvi in spravi. Zadnji in najpomembnejši pa je bila predčasna osvoboditev zgodovinskega voditelja FIS Abasija Madanija, ki je bil obsojen na deset let zapor.

Sedanja pogajanja bodo osamila islamske skrajneže in dala novo tezo zmernim islamističnim silam. Kratkoročno pa lahko pričakujemo še hujše in shriljevejšepokole nedolžnih civilistov, ker skrajneži nočejo pogajanj, nočejo pomiritve, iz katere so se s svojimi zločini sami izločili.

POLJSKA / ZMAGA DESNICE

Objavili uradne rezultate poljskih političnih volitev

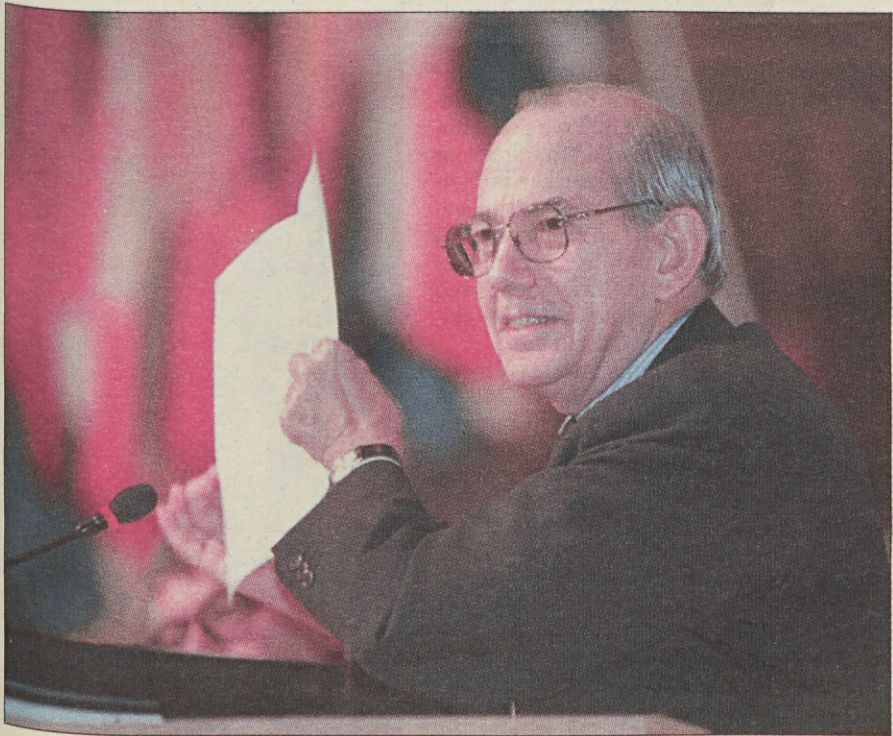
VARSAVA - Uradni rezultati poljskih političnih volitev so v glavnem potrdili dosedanje »exit polle« in projekcije. Desno sredinska Volilna akcija Solidarnost (AWS) je res premagala postkomuniste Zveze demokratične levice (SLD), a za 6, 5 točke in ne za 7 toč, kot so navajali »exit polli«, saj je AWS prejela 33, 83 odstotka, SLD pa 27, 13 odstotka glasov. Konservativna Kmečka stranka (PSL), ki so ji »exit polli« pripisali samo 6, 7 odstotka, je prejela 7, 31 odstotka glasov, tako da bo

sodelovala pri porazdelitvi 69 mandatov vsedržavne liste. Liberalna Zveza za svobodo (UW) je prejela 13, 37 odstotka, desničarsko Gibanje za obnovo Poljske (ROP) pa 5, 56 odstotka glasov. Po novih rezultatih, naj bi imela AWS v novem parlamentu 202 poslance, SLD 164, UW 60, PSL 27, ROP 5, nemška manjšina pa dve poslanski mesti. Razlike so bile tudi glede volilne udeležbe, saj so projekcije navajale 59-odstotno udeležbo, v resnici pa je bila le 48-odstotna.

MDS / NA VČERAJSNJI TISKOVNI KONFERENCI V HONG KONGU

Camdessus je zahteval za Evropo reformo trga dela in socialne države

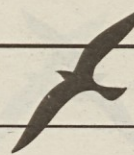
To sta manjkajoča člena, ki bosta zagotovila uspešnost skupne valute

HONG KONG - Michel Camdessus (na sliki AP), generalni direktor Mednarodnega denarnega sklada, je ponovil svoje »zaupanje v sposobnost Italije, da se med prvimi pridruži evru«, a je obenem pozval tako italijansko kot nemško in francosko vlado, naj brez odlašanja izvedejo reforme na področju zaposlitve in socialne države.

»Za evropske voditelje je napočil čas,« je povedal Camdessus na včerajšnji sklepni konferenci v Hong Kongu, »da preidejo v akcijo in povejo resnijo svojim državljanom: evro je lahko prekrasna priloznost za Evropo samo v primeru, da se pristopi k reformam z odločnostjo.« Camdessus je prepričan, da sta delavna mobilnost

in revizija skrbstvenih sistemov prav tista manjkajoča člena, ki lahko evru zagotovita uspeh. Prav zato je evropskim ministrom svetoval, naj posvetijo enako pozornost vprašanju dela kot maastrichtskim parametrom. Po njegovem je sedaj »čas ukrepanja«, tako da se bo lahko odpravilo »pasti, ki povzročajo revščino«. Navsezanje ni bistvenih razlik med naporji za zmanjšanje primankljajev in revizijo prepotratnih skrbstvenih sistemov. Kot rečeno, je Camdessus izrazil prepričanje, da bo Italija »v prvem vagonu« evropske denarne kompozicije. Ob koncu svojega posega se je Camdessus ponovno zavzel za liberalizacijo svetovnih finančnih trgov.

OBČINA / RAZKOL MED NZ IN PARTNERJI GLEDE PREDSEDNIKA SVETA

Večinska koalicija na robu razsula in politične krize

Večinske stranke sprte med sabo, a zavračajo dialog z opozicijo

Tempirana bomba zamene predstnika je počila na predsinocnji seji goriškega občinskega sveta in močno zrahljala vrste večinske koalicije. Vecina je na robu krize, tako da dosedanji predsednik Gianni Glessi (CCD) ze odkrito govori o oportunisti odstopa župana Valentija in o zelo konkretni možnosti predcasnih volitev.

Zadeva je v glavnih obrisih znana, saj se vlece ze dobre tri mesece, odkar je Nacionalno zavestništvo, ki stremi po Glessijevem stolcku, formalno zahtevalo vkljuitev zamenjave predsednika v dnevni red. Vecina je z raznimi pretevezami problem odlasala in skušala s preverjanjem v poletnih mesecih najti dogovor toda zaman. Na predsinocnjo sejo so pršli sprti kot pred meseci. Nacelnik Forza Italia Fornasir je tudi v imenu CCD in CDU predložil dokument s predlogom, naj se na predsedniškem mestu potrdi Glessi, za podpredsednico pa izvoli Maria Grazia Mollica (FI). Tega predloga svetovalci Nacionalnega zavestništva niso podprli, cetudi sta jim pokrajinsko in deželno tajništvo stranke ukazali nasprotno. Opozicija je takoj ugotovila, da je vecina razbita. Nicolò Fornasir (Cittadini) je predlagal prekinitev seje in sestanek nacelnikov skupin, da bi za institucionalno funkcijo predsednika, ki ni nujno vezana na večinsko koalicijo, skušali najti dogovor med vecino in opozicijo.

Vecina je ta predlog

zavrnila, kot je tudi zavrnila očitke o politični krizi koalicije. Coana (NZ) je dejal, da Kartel svo-boščin ni v krizi in da se nesoglasja pojavljajo zgolj glede specifinega vprašanja predsednika ne pa glede političnega programa uprave. Sergio Fornasir (FI) je potrdil kandidaturi Glessija in Mollicove z utemeljitvijo, da »morda nista najboljši, sta pa najbolj oportuni«, ker v tem casu, ko manjka nekaj mesecev do izteka mandata, zamenjave ne bi bile primerne.

Vecina je zato zavrnila kompromisni predlog Nicolòja Fornasirja, s tem pa si je dejansko začela sama kopati jamo, v katero je nato padla. Bruno Crocetti je v imenu levo-sredinske koalicije postavil novo kandidaturo »močne osebnosti, ki je izraz zavestništva Oljke«: predlagal je Renata Fiorrellija. Navezal se je na nedavno stališče odbor-nika Amiranteja o potrebi po tesnejšem dialogu z opozicijo in pozval vecino, naj s podporo tej kandidaturi odpre pot sodelovanja.

Vecina se ni odzvala, glasovanje pa je dalo sledeci izid: Glessi 14, Fiorrelli 10, Cosma 3, Tava-gnutti 1, belih 6, neveljavna 1. Izvoljen ni bil nihce, saj je za izvolitev bilo potrebnih 21 glasov. Zaradi odsotnosti in oostrelcev je Glessiju zmanjalo kar nekaj glasov, saj razpolaga naveza FI-CCD-CDU z 20 glasovi.

Izidu glasovanja so sledili se drugi zapleti in zmeda, h kateri je svoje prispeval tudi občinski tajnik. Vecina je menila,

da ostaja po tem izidu predsednik Glessi, dokler kdo drug ne prejme potrebnih 21 glasov. Iz opozicije je Nicolò Fornasir odvrnil, da se je Glessi že odpovedal mestu. Ker ni bil izvoljen nihce, naj bi začasni predsednik postal svetovalec, ki je na volitvah prejel največ glasov, se pravi Vanni Busolini (FI). Tajnik je sprva potrdil to tolmačenje, tako da je Glessi moral predati posle Busoliniju, kasneje pa se premislil, ces da se je Busolini, ki je bil predsednik pred Glessijem, svojcas tudi sam odpovedal funkciji in je ne more ponovno prevzeti. Na predsedniško mesto se je nazadnje vrnil Glessi, svetovalci pa so morali ponovno odobriti točko, ki so jo bili že prej pod neveljavnim Busolinijevim predsedovanjem. S tem se je predsinocnja seja dejansko iztekla, za koalicijo pa se je v bistvu začela politična kriza nepredvidljivih razsežnosti.

Mimogrede naj omeni-mo se zadnji zaplet, ki so ga povzročili prepiri v koaliciji in posledične odsotnosti nekaterih svetovalcev vecine. Med naj-nujnejšimi točkami na dnevnem redu so bile proračunske spremembe, ki so jih sicer sprejeli, vendar brez absolutne vecine, ki bi bila potrebna za takojšnjo izvršljivo-st sklepa. To utegne zaka-sniti postopek za prilagode-tev načrta za prenovu teatra Verdi (strošek je narasel na skoraj 17 milijard lir) in za pridobitev dodatnega prispevka z Dezele pa tudi druge nuj-ne sklepe.

Županov ultimatus: »Premostimo spor sicer odstopim«

Predsednik občinskega sveta Gianni Glessi včeraj ni imel dlak na jeziku. Njegova politična ocena stanja na občini je dokaj jasna: dosedanja desnosredinska koalicija se je dokončno razbila. V tem trenutku bi po Glessijevem mnenju bilo najbolj oportuno, ko bi župan Valenti vzel na znanje, da za seboj nima več politične vecine in bi torej nepreklicno odstopil.

Glessi nam je sicer spregovoril v osebnem imenu, ker pa je istocasno voditelj stranke CCD, njegovo stališče dejansko napoveduje možnost formalne krize. Težave, v kateri je zabredla koalicija, pripisuje nesoglasjem, ki naj bi bila predvsem osebnega značaja. Najvecjo odgovornost zvraca na Nacionalno zavestništvo, ki da ni razcistilo sporov med svetovalsko skupino na občini in pokrajinskim tajnikom Ritosso. »Ce jim je slednji vsilil odbornika Pesca, ali ce jim podžupansko mesto Nosellija ne zagotavlja nobene politične "vidljivosti", potem naj probleme razcistijo v lastni stranki in naj ne iščejo nadomestila z naskakovanjem mesta predsednika občinskega sveta«. Glessi ne stedi niti s kritikami na račun skupine Forza Italia, ki da ji manjka lider, tako da med svetovalci ni nobene strankarske discipline.

Župan Valenti je bil včeraj nedosegljiv, pac pa se je oglasil s tiskovnim sporočilom, v katerem opominja vecino na veliko odgovornost, ki jo v tem trenutku ima uprava za nacrtovanje bodočnosti Gorice. Svetovalce vecine svari, da morajo interesi Gorice biti na prvem mestu, vsekakor pred interesi posameznikov ali strank, in da je prisotnost na sejah občinskega sveta njihova dolžnost, ki se ji ne smejo izneveriti raz-en izjemnih primerov. »Osebo ne morem več prenašati sedanjih razmer«, piše župan in napoveduje, da bo danes sklical na sestanek vse svetovalce vecine: »Preveriti hočem, ali se ob-stajajo pogoji za nadaljevanje upravnega man-data: na osnovi odgovorov, ki jih bom prejel, bom sprejel ustrezne odločitve.«

Župan torej postavlja lastni vecini ultimatus: interna dialektika je sicer fiziološka, ne sme pa več zavirati upravnega dela. Ce se bo to se dogajalo, daje razumeti, bo njegov odstop neizbežen.

NOVA GORICA / MESTNI SVET

Resolucija proti krčenju pravic manjšine

Odgovor Goriški občini

Mestni svet občine Nova Gorica je včeraj na predlog Komisije za mednarodne odnose obsodil vsebino resolucije proti zaščiti slovenske manjšine, ki jo je občinski svet v Gorici odobril 1. julija letos. Pred tem je zadevo obravnavala Komisija za mednarodne odnose in sestavila osnutek dokumenta, ki je bil z malenkostnimi popravki na včerajšnji seji mestnega sveta odobren in to soglasno. Resolucija se glasi:

»Mestni svet Mestne občine Nova Gorica se je na 35. seji dne 25.9.1997 seznanil z vsebino resolucije goriškega občinskega sveta, sprejete dne 1.7.1997 v Gorici. Mestni svet zavrača omenjeno resolucijo in v celoti podpira odklonilna stališča ki so jih glede omenjenega dokumenta sprejele organizacije Slovencev v Italiji in meni, da je vsebina resolucije v nasprotju z vitalnimi interesi prebivalstva na obeh straneh meje, saj izraza težnje, ki ne morejo biti v ponos evropski državi in ki so korak nazaj od dosežene stopnje sožitja in pravic Slovencev v Italiji.

Mestni svet MO Nova Gorica je posebej zaskrbljen zaradi utemeljitev v resoluciji, ki bolj spadajo v ropotarnico zgodovine kot v Evropo tretjega tisočletja. Po demokratičnih in evropskih kriterijih morajo imeti manjšine zagotovljene vse osnovne človekove pravice za lastni nemoteni razvoj, te pa ne morejo biti odvisne od številčnosti manjšine ali stroškov, ki jih izvajanje takih pravic zahteva.

Narodnostne pravice Slovencev v Italiji niso jamcene samo z Ustavo Re-

publike Italije, ampak tudi z mednarodnimi pogodba-mi in sporazumi, ki sta jih ratificirali tako Slovenija kot tudi Italija. Ce se sedaj, 50 let po 2. svetovni vojni, ko je zakon o zaščiti Slovencev končno v parlamentarni proceduri, v občinskem svetu sosednje Gorice pojavljajo tako sovražna stališča sosednje Gorice do Slovencev, njenih sodržavljancev in davkoplačevalcev, se upravičeno lahko vprašamo, kako naprej in kakšen je naš sosed.

Mestni svet je prepričan, da ves povojni razvoj zgledega sodelovanja ob meji dokazuje, da je stališče goriškega občinskega sveta v nasprotju s to prakso. Mestni svet upa, da bo večinska demokratična javnost v Gorici spoznala, da taka dejanja ne koristijo nikomur, se najmanj prebivalstvu Gorice, katere pretežno terciarna dejavnost je v največji meri odvisna prav od razvoja dobrih odnosov ob meji.

Mestni svet ugotavlja, da je izglasovanje resolucije dne 1.7. samo ponavljanje negativnih epizod v zgodovini odnosov ob meji in da bo tudi del občinskega sveta, ki je vključno z županom glasoval za resolucijo, enkrat spoznal, da je uspešno in dolgoročno sodelovanje mogoče samo na osnovi vzajemnega spostovanja, enakopravnosti in dobrosamernosti. To se posebej zato, ker si tudi sedanja italijanska vlada zaradi svojih vitalnih zunanje-političnih interesov močno prizadeva za ureditev odnosov v Slovenijo.

Z resolucijo bodo seznanili tudi goriškega župana Valentija.

NOVICE

Valter Nanut razstavlja v Kulturnem domu

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo danes ob 18.30 otvoritev samostojne fotografske razstave Valterja Nanuta iz Standreza z naslovom Dobersko jezero. Razstava, ki jo prirejajo upravni odbor Kulturnega doma, Fotoklub Skupina 75 in Zveza slovenskih kulturnih društev, bo odprta vse do 12. oktobra.

Balinarski turnir v Sovodnjah bodo odigrali šele jutri

Društvo slovenskih upokojencev je zaradi sočasnosti pogreba senatorja Darka Bratine odpovedalo današnji ženski balinarski turnir v Sovodnjah. Tekmovanje, ki se ga bo udeležilo šest ekip upokojenk z obeh starni meje, bo na sporedu jutri od 9. ure dalje na balinarskih stezah v Sovodnjah.

Avtomobilistka iz Ronk umrla v nesreči pri Aiellu

V trčenju dveh avtomobilov na državni cesti št. 351 pri Aiellu, se je smrtno ponesrecila 26-letna Elena Sgubin iz Ronk, ulica Dobbia 134, lažje telesne poškodbe pa je zadobil 56-letni Giampiero Bernacchia iz Gradišca. Po dosedanjih ugotovitvah je Sgubinova z avtomobilom vrste polo vozila v smeri iz Campolonga proti Aiellu ter pri tem pa je prišlo do trčenja z lancio dedra, v kateri se je peljal Bernacchia. Po trčenju je avtomobil v katerem je bila Sgubinova odbilo s ceste na bližnje polje. Avtomobilistko so prepeljali na oddelek za oživljanje in intenzivno nego bolnišnice v Vidmu, vendar pa je kmalu zatem umrla zaradi težkih poškodb. V bolnišnici v Palamnovi pa so nudili prvo pomoč Bernacchiji.

GORICA / V NEDELJO, 28. T.M.

Praznik goriških krvodajalcev

Izročili bodo tudi dva zlata znaka za 75-kratno darovanje krvi

Clani goriške sekcije društva krvodajalcev prirejajo v nedeljo, 28.t.m. vsakoletno srečanje, kjer bodo izročili priznanja najbolj zaslužnim članom. 31. Dan krvodajalcev v Gorici - društvo sicer deluje že 38 let - se bo pričel ob 8.30 s polaganjem vencev na glavnem pokopališču in v spominskem parku. Uro kasneje se bodo udeleženci zbrali na gradu, kjer se bo odvijal nadaljni potek srečanja. Ob 10. uri bo v velikem prireditvenem sotoru maša, ki jo bo daroval Andea Bellavita, sam član društva krvodajalcev. Pel bo zbor Goriški madrigalisti. Po masi bodo nagradili zaslužne člane - aktivne krvodajalce. Srečanje bo tudi priložnost za pogovor o re-

zultatih enoletnega delovanja društva pa tudi priložnost, da se izpostavijo senčne strani in nakažejo smernice, da bi krvodajalstvo, ki je že danes dobro razširjeno, našlo še večji krog aktivnih članov. Med nagrajenci bosta Giuseppe Prizzi in Giovanni Smareglia prejela najvišje priznanje, zlati znak, saj sta darovala kri že petin-sedemdesetkrat. Pet krvodajalcev bo prejelo zlato medaljo (za petdesetkratno darovanje): Luciano Candini, Arturo Collenz, Marco Fonzar, Massimiliano Gregori, Giorgio Santarossa. Srebrno medaljo bodo prejeli stirje-clani, bronasto pa stirin-vajset članov. Izročili bodo nadalje 32 priznanj - diplom za desetkratno darovanje krvi.

SEJEM / NOCOJ DEFILE MLADIH KREATORJEV

Na razstavišču odprtje sejma Mittelmoda

Razstava starih oblačil - Srečanje s Tomizzo

Na razstavišču ob ločnem mostu hitijo se z zadnjimi pripravami pred nočnim odprtjem 14. modnega sejma Mittelmoda. Začel se bo danes ob 18. uri, sklenil pa v ponedeljek, 29. t.m. Prva pomembnejša prireditelj z mednarodnim odmevom bo nocoj ob 20.30 defile s prikazom najboljših izdelkov v okviru natečaja za mlade modne ustvarjalce. Žirija bo ocenjevala 160 modelov, ki jih bodo tudi prikazali na nočnem defileju. Prireditelj bodo, tako kakor že lani in prejšnja leta, snemale ekipe raznih državnih televizijskih mrež.

Medtem ko si bomo v razstavnih paviljonih lahko ogledali modne novosti za prihodnje leto, pa bo prav gotovo zanimiv tudi vpogled v priložnostno razstavo o tem, kako so se oblačile nase praprababice. Postavili so jo v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji.

Od spremljajočih prireditelj velja opozoriti na okroglo mizo o pomenu mode v gospodarstvu in posebej za gospodarski utrip urbanih središč. V ponedeljek zvečer (ob 13.30) bo na sejmju srečanje s tržaskim pisateljem Fulviom Tomizzo ob izidu njegove knjige Franziska.

POKRAJINSKI SVET / SEJA V SPOMIN NA SENATORJA BRATINO

Kulturno bogat človek, ki se je razdajal za skupnost

Poseg predsednika Brandolina in načelnikov skupin
Komemoracija tudi v občinskem svetu v Sovodnjah

Spominu senatorja Darka Bratine so se včeraj poklonili v goriskem pokrajinskem svetu. Sejo so takoj zatem, po predhodnem dogovoru načelnikov skupin, prekinili in se bo nadaljevala v torek, 30. t.m. popoldne.

O clotheskih vrlinah in sposobnostih politika Darka Bratine je najprej spregovoril predsednik Giorgio Brandolin. Poudaril je, da se stvari na Goriskem v zadnjem času vendarle premikajo v smeri, ki jo je nakazal in z vztrajnostjo gradil Darko Bratina. Gre za prizadevanja za uresničitev nacrtov o čezmejnem sodelovanju, ki se ne omejuje samo na gospodarstvo, ampak zajema tudi sodelovanje na kulturnem in socialnem področju, dialog med različnimi narodi, odprstost do drugih. »Izhajajoč iz trpkih spoznanj povojne Gorice, vendar trdno prepričan o evropski poti mesta kot edini perspektivi, je kljub nerazumevanju in tudi občasnim porazom, delal, da bi se udeležil ta cilj, da bi se vse komponente razumele med seboj in delale v isti smeri.«

Predsednik Pokrajine je posebej naglasil, da je bil Bratina kulturno izredno bogat človek. To njegovo bogastvo je znal uporabiti v korist družbe. Morda je prav zaradi tega znal zmeraj prislusniti mnenju drugih, poslušati; nastopal je umirjeno in racionalno ter z argumenti skušal prepričati sogovornika.

»Bolj kakor besede, bodo spomin na Darka ohranjala dejanja, če bomo znali uresničevati nacрте, ki jih je on zasnoval na različnih področjih«, je v

uvodnem delu svojega posega dejal načelnik svetovalske skupine Oljke David Grinovero in poudaril Bratinovo strpnost in prizadevanje v iskanju sožitja in sodelovanja, za kar nam je vsem za vzgled. Prizadevala je celotna goriska in deželna skupnost, posebej pa manjšina. Grinovero je ob koncu izrekel zahvalo Darku Bratini tudi v slovenscini.

Kot neutrudnega tkalca sožitja in sodelovanja v goriskem in širšem prostoru je Bratino označil Damjan Primožič (SKP). »Delati je treba zato, da bo sobivanje pripadnikov slovenske, italijanske in furlanske narodnosti postalo nekaj povsem naravnega«. Tudi Primožič je zaključil svoj poseg v slovenscini.

Marcolinijeva (SL) je poudarila Bratinovo odprtost in pripravljenost na soočanje z vsemi, medtem ko je Pizzin (DSL) posebej izpostavil clotheske vrline pokojnika in njegovo neutrudno prizadevanje »graditelja Evrope narodov in

narodnosti«. Pokojnikov spomin sta počastila tudi predstavnika AN Maniacco in FI Devetog.

Pokrajinski svet je na seji pred komemoracijo odobril le eno samo točko in to brez razprave: svetovska Giovannija Belisaria (SKP), ki je odstopil, je zamenjal Andrea Piras.

Vest o nenadni smrti senatorja Bratine je globoko odjeknila v slovenskih občinah na Goriskem. Na seji občinskega sveta v So-

vodnjah, v sredo zvečer, je o pomenu, rezultatih in ciljih Bratinovega političnega udejstvovanja govoril zupan Petejan ter podčrtal zlasti njegov pristop do sogovornikov. Smrt pušča globoko praznino v celotni skupnosti, posebej pa v vrstah manjšine. Zupanovim besedam se je pridružil, v imenu SSK, Branko Černič in dejal, da je bil Bratina tisti, ki je prvi znal pokazati pot do večje akcijske enotnosti manjšine.

Poklon Darku Bratini na internetu

Krea Design Agency iz Gorice je v spomin na senatorja Darka Bratino posvetila spletno stran na internetu. Na njej boste našli obsežen intervju v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku, ki je bil izdan v reviji agencije Krea "Off" decembra 1995 in govori o problematiki življenja na meji. Na spletnih straneh so pripravili tudi "žalno knjigo". Vse, ki jim je bil Darko Bratina znanec, sodelavec, prijatelj ali zgolj iz javnega življenja znana osebnost, vabijo, da se pisno poklonijo njegovemu spominu na teh straneh.

Krea se želi tako Darku Bratini zahvaliti, saj je veliko prispeval k ustvarjanju politične in podjetniške filozofije, ki temelji na sožitju in oplemenitvi različnosti kultur, kar so temeljne vrednote agencije. Naslov spletne strani je: <http://www.krea.it/darkobratina>

ŠOLSKE VESTI

UČITELJSKI ZBOR DID. RAVNATELJSTVA ul. Brolo Gorica vabi ustanove in društva, ki nameravajo sodelovati s solo, da pošljejo svojo ponudbo do 4. oktobra, tako da bodo solski organi o tem razpravljali in sklepali.

OBVESTILA

KD KRAS Dol-Poljane vabi člane na občni zbor, ki bo danes ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v nekdanji soli na Palkiscu.

SD SOVODNJE organizira rekreacijsko telovadbo vsak torek in petek od 21. ure do 22.30. Prvo srečanje bo, 3. oktobra, ob 21. uri v telovadnici v Sovodnjah.

SKD KREMENJAK vabi vse ljubitelje narave na akcijo "Čiscenje okolja", v nedeljo, 28. septembra. Zbirališče ob 10. uri pri spomeniku padlim v NOB v Jamljah. Sledila bo družabnost s paštasuto.

SPDG - REKREACIJA obvešča, da se telovadba začne 30. septembra ob 21. uri v Kulturnem domu. Urnik ostaja nespremenjen.

MePZ O. ZUPANCIC bo danes ob 20.30 začel z vajami na sedežu v domu A. Budal.

TELOVADBA ZA UPOKOJENCE se bo pričela v petek, 3. oktobra, ob 14.45 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICA - OBCINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU - S. NICOLO, Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

LEKARNA V DOBERDOBU - PRI JEZERU/AL LAGO Vrtina ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 10.30, Anna Spacapan vd. Macuzzi iz splosne bolnišnice v cerkev in pokopališče v Stanzu; 10.30, Danica Furlan vd. Chebar iz Krmina na glavno pokopališče; 12.00, Darko Bratina iz cerkve v Podturnu na glavno pokopališče; 13.15, Aurelia Vecchiet iz splosne bolnišnice v Moraro.

Zavodski svet klasičnega liceja P. Trubar izreka svojemu članu prof. Ivanu Bratini in družini iskreno sozlagje ob nepričakovani izgubi drugega Darka.

IZLETI

SPDG vabi v nedeljo, 28. t.m., na izlet v Dolomite z vzponom na Crode Fiscaline (Buelelejoch). Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 6. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Informacije pri Vladotu.

KGM vabi 2., 3. in 4. oktobra na izlet v Ljubljano, kjer bomo obiskali ministrstvo za šolstvo, Trgovski blagovni center in druge zanimivosti. Zvečer bo zabava po disko klubih. Klici tel. 30677 (David) ali 32214 (Mara).

LOVSKA SEKCIJA IZ SOVODENJ organizira 28. t.m. izlet v Borovlje (Avstrija) na ogled lovske razstave. Za informacije tel. 882172.

Ravnateljstvo, učno in neučno osebje ter dijaki treh zavodov I. Cankar, Z. Zois in Ind. teh. zavoda - sekcija za informatiko v Gorici se hvaležno klanjajo spominu senatorja Darka Bratine ter izrekajo družini in bratu prof. Ivanu občuteno sozlagje ob težki izgubi.

Ob prerani izgubi moza in očeta Darka Bratine izreka ženi, otrokom in drugim sorodnikom globoko sozlagje

Slovensko gospodarsko združenje Gorica.

Osebje in učenci Didaktičnih ravnateljstev Gorica in Doberdob se s hvaležnostjo klanjajo spominu prerano umrlega senatorja prof. Darka Bratine ter izrekajo svojcem iskreno sozlagje.

Doberdobska, Kraska in Sovodenjska zadrzna banka se klanjajo spominu senatorja Darka Bratine in izrekajo svojcem iskreno sozlagje.

Upravni svet, nadzorni odbor, ravnateljstvo in osebje Kmečke banke izrazamo globoko sozlagje družini ob boleci izgubi sen. Darka Bratine, ki nam bo ostal v trajnem spominu.

Ob kruti in prerani izgubi Darka Bratine izrekamo družini in svojcem občuteno sozlagje

OK Val

Ob prerani izgubi očeta izrekamo prijatelju Vojku in ostalim svojcem občuteno sozlagje

Milan, Maja, Sasa, Beba, Igor, Tamara, Maja, Peter, Marko, Rado, Alenka, Katja P., Katja V., Elena, Vesna, Olaf in Martina

Slovensko kulturno središče Planika - Kanalska dolina se klanja spominu prof. Darka Bratine.

Zeni in sinovom izrekamo globoko in občuteno sozlagje.

Kanalska dolina, 26. septembra 1997

Umrli je prof. Darko Bratina ustanovni član in član znanstvenega sveta Centra za raziskave mejnih območij. Ohranili ga bomo v trajen spomin.

mag. Irena Sumi predsednica

prof. Andreas Moritsch preds. znanstvenega sveta

Center za raziskave mejnih območij

Trbiz, 26. septembra 1997

Društvo mladih raziskovalcev in raziskovalk iz Gorice in Trsta izreka svojim članom in raziskovalcem Vojku, Majdi in Mili iskreno in globoko sozlagje ob bridki izgubi očeta Darka.

Ob preranem odhodu senatorja Darka Bratine smo izgubili vodnika, sogovornika, sodelavca in prijatelja.

Družini in svojcem iskreno sozlagje

Slovenski zupani Furlanije Julijske Krajine

Ob nenadni izgubi senatorja Darka Bratine izrazata Vojku in Darji globoko sozlagje

Debora in Dejan

Slovenci videmske pokrajie

se z globoko hvaležnostjo poslavljamo od senatorja

Darka Bratine

politika, intelektualca, prijatelja, ki nam je vedno stal ob strani in nas resnično razumel kot strokovnjak in kot človek. Veliko nam je pomagal in nanj smo vedno lahko računali. Zato ga bomo zelo pogresali. Družini in svojcem naj gre naše iskreno sozlagje.

Dezelna svetovalska skupina Zvezde Zelenih

socustvuje z družino ob težki izgubi senatorja profesorja

Darka Bratine

katerega se spominja kot občutljivega prijatelja, razumnega in neutrudnega kulturnega delavca ter kot umirjenega protagonista medetnične dialoga in politika transnacionalne razsežnosti na tem koncu Srednje Evrope.

Sekcija DSL - PDS za Zahodni Kras se klanja spominu

tov. sen. Darka Bratine

in izreka svojcem iskreno sozlagje.

Občinski svet občine Sovodnje ob Soci se klanja spominu senatorja Darka Bratine in izraza svojo največjo hvaležnost za njegovo neutrudno prizadevanje in skrb za razvoj naše skupnosti. Prizadeti družini in sorodnikom izrekamo občuteno sozlagje.

Uredništvo "casopisa na meji" Isonzo-Soca socustvuje s svojci

Darka Bratine prijatelja in sodelavca

SOŽALNE BRZOJAVKE

Globoko spoštovanje in hvaležnost

Žalovanje za zagovornikom pravic manjšin in sožitja

Tudi včeraj smo v uredništvu prejeli številne izraze sozlagja posameznikov in organizacij iz zamejstva, matične domovine in sveta. V vseh je izraženo globoko spoštovanje do pokojnikovega dela in njegovih prizadevanj v manjšinjskem in širšem prostoru.

"Dolga leta sem ga poznal kot umirjenega, strokovno podkovanega strokovnjaka za manjšinska oziroma medetnična vprašanja. Njegova smrt ni samo hud udarec za slovensko narodno skupnost v Italiji ampak tudi za nas na Koroskem, kjer smo vedno cenili njegova mnenja", piše Marjan Sturm - Predsednik zveze slovenskih organizacij na Koroskem.

"Senator Darko Bratina si je vedno prizadeval za priznanje pravic manjšin, vseh manjšin, tudi najmanjših in najsibkejših. Z njegovo smrtjo smo vsi izgubili uglednega zagovornika, ki je v senatu govoril tudi v imenu tistih, ki sami nimajo te možnosti", je zapisano v sporočilu združenja CONFEMILI.

Sozlagno brzojavko sta slovenski komponenti DSL poslala v imenu Komisije Državnega zbora za Slovence po svetu, Marijan Schiffrer in Davorin Terčon. Podobno brzojavko so prejeli na sedežu SKGZ.

Pokrajinski tajnik DSL za Gorisko Pizzin poudarja v krajšem sporočilu clotheske vrline senatorja Bratine in sporoča, da je sedež v ulici Locchi odprt za vse, ki se želijo pok-

loniti spominu uglednega političnega delavca.

Dijaki znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren iz Trsta napovedujejo, da se bo delegacija zavoda udeležila današnjega pogreba, na soli pa se bodo oddolžili spominu senatorja s predstavitvijo besedila evropske konvencije o zaščiti narodnih manjšin.

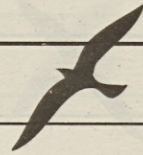
Darku Bratini "simbolu večjezičnega in večkulturnega mesta, človeku odprte meje, dialoga, solidarnosti in sožitja" se klanja društvo Pro loco iz Gorice.

Sozlagno brzojavko so skupnemu zastopstvu Slovencev poslali novinarji italijanskega in slovenskega programa Radia Koper - Capodistria.

Na sedež SKGZ v Trstu so prispele sozlagne brzojavke predsednika ZLSD Boruta Pahorja, Petra Bekesa iz Rima, predsednice Mladega foruma ZLSD, Ivi Zolgarjeve, in predsednika Slovenske izseljenke matice. ZSKD je prejela sozlagno sporočilo Italijanske narodnostne skupnosti v Piranu.

V posebnem sporočilu za tisk deželno vodstvo SKP sporoča, da bodo stranko na pogrebu predstavljali Stojan Spetič, Roberto Antonaz in Silvano Buttignon.

Odmevi na tragičen dogodek potrjujejo, da smo izgubili spoštovanega politika in prijatelja. Včerašnjaja Unità objavlja niz osmrtnic, ena je tudi v slovenscini.

SOCIALNA DRŽAVA / VČERAJ LOČENA SESTANKA Z DELODAJALCI IN SINDIKATI

Čas priganja, politično ozračje pa se resno segreva

Za sindikate je tvegan odnos z delom večine izključna stvar vlade

RIM - Po več kot treh mesecih od zacetka so pogajanja za reformo socialne države včeraj prešla v finalno fazo. Delegacija vlade, v kateri so bili predsednik Prodi, podpredsednik Veltroni, podtajnik v predsedstvu vlade Micheli in ministri Ciampi (zaklad), Treu (delo), Bersani (industrija) in Visco (finance), se je pozno popoldne najprej srečala s predstavniki Confindustrie, ob 19. uri pa so v palačo Chigi prisli sindikalisti CGIL, CISL in UIL.

Bila bi res velika škoda, ko bi se ustavili prav zdaj, je pred srečanju s socialnimi partnerji izjavil premier Prodi, ki kljub težavam ne izgublja živcev in skuša čim bolj pospešiti izdelavo finančnega zakona in proces za reformo welfare. Finančni zakon bi moral ministrski svet sprejeti že jutri, ko bodo trgi zaprti, in to tri dni pred predvidenim rokom. Naglasi si je mogoče razlagati tudi s Prodičimi mednarodnimi obveznostmi, saj se bo v nedeljo in ponedeljek mudil v Moskvi. Tehniki ekonomskih ministrstev medtem pripravljajo finančne dokumente, na osnovi katerih naj bi državni proračun prihranil 25 tisoč milijard

lir, od tega dve tretjini s prihranki oziroma krčenji odhodkov in tretjino z novimi prihodki. Pet do pet in pol tisoč milijard lir naj bi k prihrankom prispevala reforma socialne države, je po srečanju z vlado sporočila delegacija Confindustrie, ki je zanikala, da bi bili govorili o reformi pokojnin.

Sindikati so pred prihodom v palačo Chigi - kjer pogajanja v trenutku, ko to poročamo, se trajajo - dali vedeti, da morajo pogajanja zajeti tako dimenzije prispevnega prihranka, kot prilagoditev skrbstvenih izdatkov, medtem ko se politično ozračje medtem se naprej segreva. Bertinotti je grozil s krizo - včeraj je dejal, da je ta možna četudi pride do sporazuma s sindikati - zdaj že resno vznemirjajo, predvsem glavna partnerja v Oljki, DSL in Ljudsko stranko. D'Alema in Marini sta se o tem posvetovala in ugotovila, da je krizo mogoče preprečiti, če bodo vse stranke večine upoštevale že dosežene rezultate, medtem ko sindikato kriza vsaj na videz ne skrbi. Opozarjajo namreč, da je večina problem vlade in ne sindikata, za katerega je edini sogovornik vlada.

Istat: zaposlenost julija brez sprememb

RIM - Trg dela se naprej stagnira in ne kaže praktično nobenih premikov v primerjavi z lanskim letom: julija je število zaposlenih ostalo nespremenjeno v primerjavi z enakim mesecem lani, kar velja tudi za stopnjo brezposelnosti, ki je znašala 11,7 odstotka, enako kot leto nazaj. Podatke je posredoval statistični zavod Istat, ki jih je očistil sezonskih vplivov.

Julija je bilo v Italiji 20,31 milijona zaposlenih, samo tisoč več kot v enakem mesecu

1996; iskalcev dela je bilo 2,688 milijona ali dva tisoč manj kot v enakem mesecu lanskega leta. Rahlo boljša je podoba v primerjavi z letosnjim aprilom, saj se je število zaposlenih v treh mesecih povečalo za 223 tisoč ali 1,1 odstotka, in to v prvi vrsti po zaslugi rasti zaposlovanja za nedolocen čas v severnem delu države; število nezaposlenih se je znižalo za 6,5 odstotka, stopnja brezposelnosti pa je od 12,5 odstotka v aprilu padla na 11,7 odstotka v juliju.

POLITIKA / ZAOSTRITEV POLEMIKE

Cossiga vztraja: Berlusconi nima več bodočnosti

Sodelavci bivšega premierja: »Forza Italia« še ni pri koncu

RIM - »Silvio Berlusconi naj bo tako pogumen in naj čimprej razpusti svojo stranko, ki je izčrpala svojo vlogo v italijanskem političnem življenju«. Ta izjava ne prihaja iz vrst Berlusconijevih nasprotnikov, to je mnenje nekdanjega predsednika republike Francesca Cossiga, pristasa Kartela svobosčin, ki je v zadnjem času zelo polemichen do nekdanjega ministrskega predsednika. Bivši šef države je svoja stališča pojasnil v intervjuju za tedenk Panorama, ki je mimogrede Berlusconijsva last.

Nekdanji premier bi se moral zgledovati po španskem politiku Fragi Iribarneju, ustanovitelju gibanja Aleanza Popu-

lar, ki je politično organizacijo razpustil, komaj se je na obzoru pojavila Ljudska stranka, je dejal Cossiga. Nekateri vidijo v tem njegovem stališču težnjo po oživitvi nekdanje Krščanske demokracije, ki jo bivši predsednik sicer ne skriva, a jo ob skoraj vsakem koraku vztrajno ponuja tako KDC-CCD in CDU kot Marinijevi Ljudski stranki. »Forza Italia« je doslej odigrala zelo pomembno in dragoceno vlogo - je se povedal nekdanji predsednik republike - sedaj pa se mora sprijazniti, da so nastopili novi časi in nove politične razmere.

Berlusconi včeraj ni komentiral Cossigovih stališč, pač pa je repliko prepuštil nekaterim svojim najozjim sodelavcem. Nacelnik poslanske skupine »Forza Italia« Giuseppe Pisanu je tako povedal, da se sredinsko in zmerno politično gibanje v Italiji v tem trenutku ne more na noben način razviti brez odločilne podpore Berlusconijske stranke. V to je trdno prepričan tudi predsednik senatorjev FI Enrico La Loggia, ki pravi, da Berlusconi v tem trenutku lahko edini prispeva, da se vlada Oljke ne bo s časom prelevila v pravi politični režim. La Loggia je tudi izrazil upanje, da bo Cossiga, kljub vsemu, se naprej tvorno sodeloval v desnosredinskem Kartelu svobosčin.

Cossigove izjave vsekakor jasno dokazujejo vse hujšo krizo, ki jo v desnem zavezništvu uživa Berlusconijsvo politično vodstvo. Na eni strani je Nacionalno zavezništvo, ki z vse večjimi težavami sprejema skrajna stališča FI o pravosodju in o politični korupciji v državi (Berlusconi in Fini sta se formalno pobotala, dejansko pa je razkorak med njima se zelo velik), na drugi pa nekdanje demokristjane, ki se cutijo močno izrinjene iz politične igre in ki stalno mezikajo Prodiu ter njegovi vladi.

POLITIKA / VENETO

Scalfaro v Mestre (kljub »opominu« predsednika Veneta)

Galan je obisk odsvetoval

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro se ni zbal predsednika deželnega odbora Veneta Giancarla Galana: v torek, 30. septembra, bo obiskal Mestre, kljub temu, da mu je Galan »svetoval« naj obisk odpove, da bi se tako izognil morebitnim protestnim manifestacijam ligaskih zelenosrajčnikov. Predsednik republike je potrdil tudi današnji obisk v Brescii, ko se bo znašel le nekaj 20 kilometrov od padanskega vodje Umberta Bossija, ki je napovedal shod v kraju Luzzane.

Včeraj je bil predsednik republike deležen številnih izrazov solidarnosti. Z izjemo Galanovih somišljenikov Taradasha in La Loggie (Forza Italia) so vsi ožigosali Galanov izbruh, sam Scalfaro pa je ponovil, da je pač predsednik republike in da mora zato

institucionalno skrbeti za enotnost države. Galan je bil izvoljen za predsednika deželnega odbora Veneta tudi z glasovi Nacionalnega zavezništva, predsednik stranke Gianfranco Fini pa se je ogradil od njegovih izjav in je poudaril, da služi po njegovem mnenju le secesionistom.

Podobno so Galanov nastop kritizirali senatorji Oljke iz Veneta, medtem ko je beneski zupan pikro zatrdil, da »Galan ne ve, kaj govori.« Predsednik poslanske zbornice Luciano Violante je medtem najavil, da bo spremljal Scalfara med »spornim« obiskom, notranji minister Giorgio Napolitano pa je naglasil, da bi morala opozicija enkrat za vselej spoznati, katere so meje politične konfrontacije, ter kot »mejo« omenil prav spoštovanje najvišjih državnih institucij.

SICILIJA / SPET GOVOR O MAFIJSKIH POVEZAVAH

Espresso: »Caselli pripravlja aretacijo Silvia Berlusconijske«

Državno tožilstvo demantiralo pisanje rimskega tednika

PALERMO - Sicilsko sodstvo pripravlja aretacijo Silvia Berlusconijske zaradi povezave z mafijo in pranja umazanega denarja: presenetljivo novico objavlja tedenk L'Espresso, državno pravdnstvo iz Palermo jo je demantiralo, v Berlusconijski stranki Forza Italia pa so zagnali vik in krik, čes da je to dokaz teze o komplotu »rdečih sodnikov« proti liderji desne opozicije.

Rimski tedenk piše, da je sedem skesancev pričalo o povezavah med Silvio Berlusconijskim in njegovo dočerajsko desno roko Marcello Dell'Utriem (tistim, ki je »nevede« priporočil milanskemu mogotcu mafijskega hlevarja za vilo v kraju Arcore...) in da so v tem okviru preskrbeli Berlusconijsu deset milijard lir umazanega denarja, kar naj bi mu omogočilo nenaden in doslej ne popolnoma pojasnjen začetni gospodarski vzpon. Berlusconi naj bi si v trenutku, ko se je odločil za prestop iz gradbeno-televizijskega imperija v politično areno zagotovil podporo »Cose nostre« z jamstvom, da bo resil nekatere pereče probleme s svojimi političnimi vezmi, in to zaradi starih obveznosti, ki naj bi

jih lastnik Fininvesta imel s sicilskimi prijatelji.

Na državnem pravdnstvu v Palermu so vest o preiskavi na Berlusconijskem račun takoj demantirali: sam šef tožilstva Gian Carlo Caselli se sicer ni srečal z novinarji, pač pa je pisanje Espresso demantiral njegov namestnik Domenico Gozzo, ki vodi preiskavo proti Berlusconijskemu sicilskemu bratranču Giancarlu Foscaleju zaradi lažne bilance z namenom, da riciklirajo večje vsote umazanega denarja. V Palermu so že vodili preiskavo proti Berlusconijsu zaradi sodelovanja z mafijo, vendar jo je sodnik za predhodne prisrke pred časom arhiviral na predlog samega državnega tožilstva.

Nepotrjeno oz. demantirano novico rimskega tednika pa so zastopniki Berlusconijske stranke izkoristili za ponoven napad na sodstvo in tudi kot dokaz o upravičenosti kritik izpred nekaj dni na sicilsko sodstvo s strani samega Berlusconijske. Koordinator Forze Italia za Sicilijo Gianfranco Micciché zahteva inspekcijo pravosodnega ministrstva na sodnji v Palermu, poslanka Tiziana Maiolo se boji, da bodo ce-

lo skušali aretirati njenega liderja, čim bo mimo milanska afeta s Cesarejem Previtimem, in da se državno pravdnstvo iz Palermo pripravlja na ta napad že stiri leta, dosegljo pa je le pričevanje sedmih »za-interesiranih mafijcev.« Za Enrica La Loggia je vzdušje na Siciliji tako, da bodo Berlusconijsu lahko naprtli celo pokole iz stiri desetih let, in da je torej v nevarnosti celo sam obstoj demokracije v Italiji...

Poslanec Zelenih Alfonso Pecoraro Scanio pa ugotavlja, da je na podlagi Espressojeve pisanja razumljivo, zakaj je prejšnji teden Berlusconijsu predhodno sprožil napad na Casellija, državnega tožilca iz Palermo, ki mu vsi pripisujejo izredne zasluge v boju proti mafiji. Glede na domnevno pretirano vnemo, s katero naj bi sodstvo napadalo Berlusconijsu in njegove pristase, pa Pecoraro Scanio vabi zagovornike Forza Italia, naj dokažejo en sam primer v zadnjih 5 letih, da bi sodstvo v preiskavah o podkupninah in o mafiji namenoma zagrešilo napake in pristranskosti: »Takih primerov doslej ni bilo, in jih v primeru Casellija tudi ni!«

ZADRUŽJA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	25. SEPTEMBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1718,00	1753,00
	nemška marka	964,00	984,00
	funt sterling	2770,00	2825,00
	švicarski frank	1169,00	1199,00
	belgijski frank	46,26	48,26
	francoski frank	285,00	295,00
	danska krona	251,00	261,00
	norveška krona	235,00	245,00
	švedska krona	224,00	234,00
	kanadski dolar	1228,00	1268,00
	portugalski eskudo	9,10	10,00
	nizozemski gulden	851,00	876,00
	avstrijski šiling	136,00	140,50
	španska pezeta	11,05	12,15
	grška dragma	5,87	6,67
	irski šterling	2508,00	2588,00
	japonski jen	13,82	14,72
	avstralski dolar	1204,00	1274,00
	madžarski florint	8,75	11,50
	hrvaška kuna	270,00	280,00
	slovenski tolar	10,20	10,60

KMEČKA BANKA - GORICA		v LIRAH	
25. SEPTEMBER 1997	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1713,00	1743,00
	nemška marka	967,00	985,00
	francoski frank	286,00	296,00
	nizozemski gulden	852,00	877,00
	belgijski frank	46,49	48,29
	funt šterling	2742,00	2822,00
	irski šterling	2506,00	2601,00
	danska krona	252,00	262,00
	grška dragma	5,99	6,59
	kanadski dolar	1225,00	1260,00
	švicarski frank	1170,00	1195,00
	avstrijski šiling	136,31	140,81
	slovenski tolar	10,30	10,60

MILANSKI DEVIZNI TRG		v LIRAH	
25. SEPTEMBER 1997	valuta	povprečni	
	ameriški dolar	1732,050	
	EKU	1915,300	
	nemška marka	976,190	
	francoski frank	290,560	
	funt šterling	2807,650	
	nizozemski gulden	866,890	
	belgijski frank	47,296	
	španska pezeta	11,571	
	danska krona	256,410	
	irski šterling	2536,930	
	grška dragma	6,183	
	portugalski eskudo	9,599	
	kanadski dolar	1251,030	
	japonski jen	14,346	
	švicarski frank	1185,280	
	avstrijski šiling	138,700	
	norveška krona	241,920	
	švedska krona	229,440	
	finska marka	327,200	

MILANSKI BORZNI TRG		INDEKS MIB-30: -0,79			
25. SEPTEMBER 1997	delnica	cena	var. %	delnica	cena
	Alleanza Ass.	16.844	+0,20	Mediolanum	23.620
	Bca Comit	4.983	+0,10	Montedison	1.300
	Bca di Roma	1.738	+2,77	Parmalat	2.924
	Bca Fideuram	7.665	-0,42	Pirelli Spa	5.085
	Benetton	28.704	+0,05	Ras	15.730
	Credit	4.366	+3,06	Rolo	24.924
	Edison	9.417	+0,04	Saipem	9.577
	Eni	10.933	+0,67	San Paolo To	12.971
	Fiat	6.268	+1,06	Sirti	10.090
	Generali	39.869	+0,10	TIM	7.056
	Imi	19.329	-0,26	Telecom Ita	11.717
	Ina	2.735	-0,65		
	Italgas	5.917	+0,45		
	La Fondiaria	9.535	+1,52		
	Mediaset	8.956	-0,37		
	Mediobanca	13.966	+0,15		

G L O S A

Zakaj ne
prisluhnejo
Vivanteju?

JOZE PIRJEVEC

»Irredentismo adriatico«, knjiga, ki jo je v Firencah objavil leta 1912 Angelo Vivante, je v svojem miselnem bogastvu se vedno tako aktualna, da se v novi izdaji pojavi vedno, ko se Trst znajde na odločilni točki svojega zgodovinskega in političnega razvoja. Tako se je zgodilo leta 1917, ko je izšla v francoskem prevodu L. Vojnoviča, leta 1945, ko smo za njen ponatis poskrbeli Slovenci, leta 1984, v času triumfalnega pohoda melonarske Liste in letos pri genovski založbi Graphos. Če primerjamo obdobje, v katerih sta se pojavili zadnji izdaji (uvodno besedo je obakrat napisal Elio Apih), ne bo težko ugotoviti, da so se razmere v poslednjih dvanajstih letih v marsičem spremenile. Leta 1984 je Trst mejl na območje, ki je bilo zaradi propada komunističnega modela močno v krizi, pri čemer pa ni bilo povsem jasno, kaj se bo v prostoru med Slovenijo in Poljsko tudi zgodilo. V tistem kontekstu, ko bi bilo treba podpreti demokratične sile, ki so rasle in se skušale uveljaviti vsepovsod v Srednji Evropi, je Lista za Trst zaprla mesto v železen oklep sovražstva in strahu ter odklanjanja kakršnih koli stikov z njegovim zaledjem. Danes so Češka, Poljska in Madžarska članice zveze NATO. Slovenija se pogovarja za vstop v Evropsko unijo, povsod se je uveljavila demokracija in tržno gospodarstvo. Trst pa se vedno ne ve, kako naj oblikuje svoje odnose z geografskim prostorom, v katerega je vključen. Vivantejev nauk, da brez plodnega dialoga s slovanskim, predvsem slovenskim svetom, ki ga obdaja, mesto nima nobene perspektive, je se vedno aktualen, se vedno pa tudi v mnogih krogih preslišan.

O tem kako globoko je zakoreninjeno sovraštvo do Slovencev v trzaskem meščanskem ambientu, nazorno prikaže poveduje knjiga Livia Isaaka Sirovicha »Irredentistični vrhovi«, ki jo je lani izdala založba Vivalda v Turinu. Kot je očitno ze iz njegovega imena, je avtor delno dalmatinskega in delno judovskega rodu, kar

nam pomaga razumeti, zakaj se mu je zdelo primerno napisati delo, ki je v svoji brezobzirni odkritosti strašna podoba sodobne trzaskе stvarnosti. Čeprav živim v Trstu že petdest let in si nisem nikoli delal utvar o odnosu njegove »boljše« družbe do naše skupnosti, moram priznati, da me je stvarnost, ki jo razkriva Sirovich, v svoji grozovitosti globoko pretresla. Pod pretvezo opisovanja spora, ki se je vnel znotraj trzaskе sekcije italijanskega alpinističnega društva zaradi njenega pristopa k Gibanju za zascito italijanstva Trsta, avtor z duhovito iskričastostjo in neposrednostjo zariše portret določenega italijanskega Trsta, katerega osrednja bičvanjska potrditev je odklonjen odnos do Slovencev. Gre za miselnost, ki se ne razlikuje dosti od rasizma ameriškega Ku Klux Klana, in ki v dobrisni meri razkriva vzroke političnih procesov, ki so nas oplazili v zadnjih stopetdesetih letih in katerih posledice se vedno čutimo na lastni koži. Za pokušino naj samo citiram pasus iz knjige Caprina »Julijske Alpe«, ki je izšla leta 1895 in jo je trzaska sekcija italijanskega alpinističnega društva ponatisnila leta 1969, ker da gre za kazipot, »ki naj vodi naše korake«. V poglavju »Slovani« piše: »Slovanov ni mogoče civilizirati, so redek primer intelektualne sterilnosti, brez iskre umetnosti, brez literarne plodnosti: gre za tišino mrtve duše, za žalostno in ostudno moralno uboštvo.«

Zamisel o izvoljenem predstavnstvu slovenske manjšine v Italiji, t.i.m. Narodnem svetu, ali kakorkoli ga že hočemo imenovati, že nekaj časa ni na dnevnem redu diskusije znotraj naše skupnosti. Po začetnih šestih izpred nekaj let je spet zavladalo zatišje. Takrat so se različne komponente, vsaj na videz, vendarle sporazumele o nujnosti premostitve sedanje oblike skupnega predstavniskega telesa manjšine, sedaj pa vse miruje.

Skoraj leto dni se je namreč sedanje skupno predstavnstvo, ki žal ni nič drugega kot pokojna »Enotna delegacija«, v glavnem ukvarjalo z reševanjem Primorskega dnevnika, vsa ostala vprašanja pa so bila postavljena v drugo linijo.

In prav občni zbor Zadruga Primorski dnevnik nekateri postavljajo kot neke vrste predhodnico vsemanjinskih volitev, kar pa po mojem mnenju se zdaleč ni res. Bistvena razlika je namreč v tem, da bo na obnem zboru zadruga glasoval le kdor se je vanjo včlanil do določenega termina in vplačal, večinoma sicer skromno, pristopno kvoto. Volitve manjinskega predstavnstva pa naj bi bile odprte vsem, ki se čutijo pripadniki te skupnosti.

Včlanjevanje v neko zadrugo, prav zaradi različnih motivacij, ki jih vsakdo s tem dejanjem nosi za seboj, pa gotovo preprečuje primerjavo med obema: na eni strani gre za »akcijo« okoli specifičnega problema, na drugi pa za širše vprašanje splošnih manjinskih volitev, samo da pomislim na skromno število ljudi iz Goriske oz. iz mesta Gorica, ki se je včlanilo v Zadrugo P.D. ali na dejstvo, da je bilo na predstavni listi v goriskem Kulturnem domu dvanajst udeležencev, v centru Lojze Bratuz pa nekaj nad dvajset, mi vsakršno primerjavo med obema volitvami preprečuje.

Pa vendarle, vrabci na strehi že zvižgajo o tem, zakaj in kako je prišlo do katastrofe v zvezi z našim edinim dnevnikom in kot upravitelj Zadruga lahko rečem, da je prav zaradi nerazčiščenih odnosov znotraj manjšine skoraj prišlo tudi do definitivnega propada akcije njegovega reševanja, saj nepremičninska jamstva, ki jih je na začetku obljubljala družba »Dom« in v njenem imenu (?) nekatere komponente znotraj skupnega predstavnstva, niso bila podana in banka, na katero smo se obrnili za posojilo, se je po nekajmesečnih pogajanjih, potem ko je od »Doma« celo prejela sporočilo, da se le-

Ž A R I Š Č E

Narodni
svet zdaj!

DAMIJAN TERPIN

ta ne namerava več pogajati (!!!), enostavno te igre navelicala. Skratka, vse zastavljeno delo bi skoraj padlo v vodo zaradi nekih čisto subjektivnih odločitev nekaterih.

Zaradi vsega tega ne morem zameriti tistim, zlasti številnim mladim, ki se niso včlanili v Zadrugo in mi enostavno pojasnjujejo, da je pač »ministvo skuhal« točno določeni krog, ki ne sprejema nikakršne odgovornosti, se manj pa je pripravljen na resno razpravo o bistvenih problemih naše narodnostne skupnosti, zlasti o njenem načinu organiziranja in to niti po vsem tem, kar se je zgodilo v lanskem letu. Mladi predvsem pričakujejo, tudi na straneh Primorskega dnevnika, resno (avto) kritiko saj so navelicani pometanja pod preprogo vsega tega, kar bi morali znotraj manjšine že davno med seboj razčistiti oz. obelodaniti. In naj se mi ne oporeka nikakršne revansizem ali kaj podobnega: gre enostavno za jasno in posteno besedo do tistih, ki jih konec koncev danes vabimo v Zadrugo, zato da rešimo Primorski.

Ce se vrnem k vprašanju skupnega izvoljenega predstavnstva, se pri tem postavlja tudi problem legitimacije sedanjega skupnega foruma: vedno smo govorili, da gre za predstavništvo tistih komponent, ki so se sporazumele o skupnem predlogu za zaščitni zakon. Kaj pa se je iz vsega tega izcimilo? Skupni zaščitni zakon so predstavile v parlamentu dve od treh strankarskih komponent, DSL pa je predstavila čisto svoj, čeprav nekoliko podoben osnutek; predsednik zbornice komisije Maselli, ki se ukvarja z raznimi osnutki, pa je povedal, da namerava strniti predvsem predlog DSL in tistega, ki ga je predstavilo gibanje Forza Italia.

Torej, tri leta dogovarjanj znotraj

skupnega predstavnstva za dosego skupnega osnutka so bila zaman!

Dalje ne razumem, zakaj mora v skupnem predstavnstvu Beneske Slovence predstavljati več ali manj ena in ista oseba oz. eno in isto društvo: idejni pluralizem je tudi tam razvejan, tudi v Beneciji, Reziji in Kanalski dolini obstajajo različno usmerjene organizacije, nekatere celo (kar je seveda pozitivno), brez posebnih političnih predznakov, skratka v manjšini (in okoli nje) se je v zadnjih letih realno marsikaj spremenilo, njeni »vrhovi« pa kot ...da se nič ne dogaja.

Niti ne morem verjeti, da bi Komponente v manjšini ne cutile potrebe po nekem skupnem predstavniskem telesu, ki bi zares odsevalo razmerja znotraj nje, saj se problemi kopirajo, zlasti zaradi finančnih težav in njihovih posledic za večino naših osnovnih institucij. In že ko smo pri tem mi gre na smeh ob prebiranju poziva ene od komponent, ko zahteva od oblasti v Sloveniji spoštovanje resolucije o manjšinah, ki jo je sprejel slovenski Državni zbor in po kateri je naša matična država, preko svoje vlade, dolžna (financno) podpirati našo manjšino, ista komponenta pa pozablja, da je v resoluciji tudi zapisana podpora ustanovitvi skupnega predstavniskega organa, ki naj bi ga manjšina izvolila. Najprej bi morali verjetno sami pomesti pred svojim pragom, zlasti tam, kjer se je v zadnjem obdobju nagrmadilo dovolj smeti, potem pa bomo lahko dvigali glas in delili nauke o obvezah in državnih dolžnostih. Ni dovolj namreč sprememba imena, napoved nekakšnih epohalnih zavojev oz. sprememb, če se na koncu iz vsega tega praktično nič ne pokaže ne v stališčih in ne v zadržanjih do osnovnih dilem, ki nas razdvajajo.

Skratka, skrajni čas je že, da se usedemo za mizo in določimo način izpeljave vsemanjinskih volitev oz. pristojnosti tako izvoljenega predstavnstva. Tako kot je zdaj ne gre, ker predstavništvo, kakršnega imamo, nima več legitimacije, niti ni sposobno udeležiti svojih sklepov. Zgodba o njegovi začasnosti pa se vleče v nedogled. Izkoriščanje izjemno težke situacije in reševanje katastrof, ki se kopirajo pa ne more biti izgovor za prestavljanje v nedogled vprašanja naše notranje organizacije, pač pomeni prekoračitev meje dobre vere oz. izkoriščanje situacije na škodo vseh.

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj ne odlikovanje
tudi Danilu Zelenu?

Niti pet mesecev se ni minilo, odkar sem v tej rubriki predlagal, naj bi od 70-letnici Tigra in ob 90-letnici rojstva Danila Zelena, vojaškega vodje te tajne protifasistične organizacije v njegovih rodnih Senožečah temu junaskemu rodoljubu postavili spomenik. Proti fašizmu se je s puško v roki boril celih 14 let, vse do svoje prezgodnje smrti.

Na mojo zamisel o spomeniku, so se odzvali številni ljudje različnih pogledov in strank. Po telefonu in v pismih so pozdravili pobudo in mi namenili veliko vzpodbudnih besed.

Tudi to nam je dalo zagon, da smo se lotili zbiranja potrebnih sredstev in čeprav s trudom, smo nasli dovolj rodoljubnih sponzorjev posameznikov ter privatnih in družbenih po-

djetij, ter nekaterih redkih občanov, ki so razumeli zgodovinski pomen tega dejanja. Z najnujnejšimi sredstvi so nam omogočili, da smo lahko v soboto, 20. t.m., ob 16. uri v Senožečah odkrili prvi spomenik kakemu tigrovcu na Slovenskem.

Doprni kip je delo akademskega kiparja Zmaga Posega, katerega korenine segajo v Senožeče, v rojstni kraj neustrasnega tigrovca.

To akcijo je od samega zacetka podpiral ter pomagal usmerjati in uresničevati znani primorski kulturni delavec Marijan Susa, tudi senožeški rojak.

Po sklepu občinskega sveta občine Divaca, da sporejme pokroviteljstvo nad tem edinstvenem dogodkom, ob 50-letnici priključitve Primorske k Jugoslaviji, je sprejel naše dokajsnje breme g. Drago Skamperle, predsednik občinskega sveta

ter predsednik KS Senožeče, ki vodi vse tehnične priprave v zvezi z odkritjem.

Pridni vaščani, sosedi bodočega spomenika v Senožečah, so zavihali rokave in spremenili trg sredi vasi v pravi park. Vloga Tigra in tigrovcev je v zavesti naših ljudi se vedno meglena, to predvsem zato, ker je ta organizacija delovala v strogi ilegali in je o njenem delovanju ostalo bore malo napisanega.

Naloga zgodovinarjev je, da jim dajo v zgodovini slovenskega naroda, kakor tudi v solskih učenikih mesto, ki jim pripada.

Te slavnostne dni smo z veseljem in z zadoščenjem prebirali vest, da je predsednik države Milan Kučan odlikoval nekatere partizanske enote in organizacijo Tigr s castnim znakom Svobode. Hvalevredno je, da je posmrtno odlikoval tudi žrtve I. in II. Trzaskega pro-

cesa. Izpustil pa je lepo in skrajni edinstveno priložnost, ker ni ob 90-letnici njegovega rojstva odlikoval tudi Danila Zelena, vodjo oboroženega upora, cloveka, ki je izvajal, vodil in koordiniral diverzantske akcije proti fasistom po vsej Primorski. Prvega Slovenca, ki je padel v oboroženem spopadu z okupatorjem na Slovenskem ze 13. maja 1941. Ce bi ga fasisti prejeli, bi bil na obeh trzaskih procesih obtoženec st. 1. Sel je v boj takrat, ko si Slovenci o svobodi nismo upali niti sanjati.

Scenarij proslave bo osvetlil predvsem njegov lik, a tudi prispevek partizanskih enot in NOB k zmagu nad fasizmom ne bo zanemarjen. Saj brez NOB, Primorska danes ne bi bila to kar je. Cloveka pa vendar gloda misel, kakšna usoda bi cakala Danila Zelena, ce ne bi tako zgodaj padel glede na

to, da je ze pred pokom prve partizanske imel za seboj ze nekaj sto zvestih oborozenih in prekaljenih primorskih rodoljubov.

Iztok Jelacin

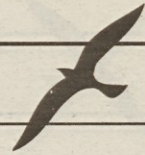
V Senožečah to,
česar ni bilo v Gorici

Kar nismo doziveli v Novi Gorici, smo v nedeljo v Senožečah. Tudi sama se približujem mnogim, ki so bodisi javno ali kako drugače izrazili svoje nezadovoljstvo s proslavo ob 50-letnici priključitve Primorske k matični domovini v Novi Gorici. Zato sem bila toliko bolj navdušena in vesela v nedeljo, ko sem se udeležila prireditve v Senožečah in slovesnosti ob postavitvi kipa svojemu rojaku tigrovcu Danilu Zelenu. V Senožečah sem doživela proslavo, ki sem jo prej pričakovala v Gorici z

lepim izborom partizanskih pesmi Divaskega pevskega zbora in godbe na pihala, ki so svoj koncert zaključili s tišto prelepo pesmijo Vstani Primorska, ob kateri smo vsi peli. Ob svečanem dogodku prireditve je bilo cutiti, da so prispevali prav vsi vaščani in občina Divaca, predvsem pa ožji organizatorji izmed katerih gre posebna pohvala režiserju Andreju Jelancinu, ki je tako izvrstno oblikoval kulturni program, da je iz njega predvsem izžvenela hrabra in zalostna zgodba junaka Danila Zelena. Za presenečenje obiskovalcev so poskrbele dekletne in zene - Aktiv kmečkih žena, ki so z vso prijaznostjo ponujale svoje dobrate.

Presenečena sem bila nad številno udeležbo, kjer sem pa, kot na podobnih prireditvah, pogrešala mlade - škoda.

Lucka Cehovin

NOVICE

Rafter izločil Riosa
Korda pa Piolinea

MÜNCHEN - Zmagovalec letosnjega odprtega prvenstva ZDA v tenisu Avstralec Patrick Rafter je v četrtfinalu grand slam pokala v Münchnu premagal Cilenca Marcela Riosa s 6:1 in 7:6. Izida, četrtfinale: Rafter (Avs) - Rios (Cil) 6:1, 7:6 (0); Korda (Čes) - Pioline (Fra) 7:5, 6:3. Danes: Sampras - Björkman in Rusedski - Kafelnikov.

Ravanelli k Olympiqueu
Blomqvist v Parmu

MARSEILLE - Italijanski napadalec angleškega Middlesbrougha Fabrizio Ravanelli je prestopil v francoski Olympique. Z marsejskim klubom je podpisal štiriletno pogodbo v skupni vrednosti 13 milijard lir.

Milan pa je včeraj odstopil neposrednemu konkurentu v prvenstvu Parme švedskega veznega igralca Jesperja Blomqvista. Šved se v Emilijo seli na posodo, vendar se je Parma obvezala, da ga bo ob koncu sezone dokončno odkupila. Milan se ga torej hoče dokončno znebiti.

Zülle ubranil vodstvo

LOS ANGELES DE SAN RAFAEL - Devetnajsta etpapa dirke Po Spaniji je bila v znamenju domačih kolesarjev. Zmagal je Josè Maria Jimenez pred rojakoma Robertom Herasom in Danielom Claverom. Svicar Alex Zülle je ohranil rumeno majico in brez težav kontroliral tekmeča za prvo mesto Spanca Escartina in rojaka Dufauxa. Na včerajšnji 193, 3 km dolgi etapi je srečo poskusil Svicar Tony Rominger, zmagovalec Vuelte v letih 1992 in 1994, ki je sto kilometrov vozil sam na begu.

Skupni vrstni red: 1. Zülle (Svi-Once) 81.37:27; 2. Escartin (Spa) + 2:46; 3. Dufaux (Svi) + 3:39.

MLADINSKE IGRE TREH DEŽEL

V odpravi FJK tudi
dve naši odbojkarici
in cela vrsta Krasovih
pingpongašev

Tekmovanje bo danes in jutri
v Feldenkirchnu na Koroškem

V Feldenkirchnu na Koroškem, kraju, ki je približno 40 kilometrov oddaljen od Beljaka, bodo danes in jutri Mladinske igre treh dežel. Na njih se ze vrsto let zbirajo mladi do 15. leta starosti iz Furlanije Julijske krajine, Koroške in Slovenije, da bi potrdili prijateljske vezi med tu živječimi različnimi narodnostmi. Kot vsako leto tudi tokrat v odpravi FJK ne manjka slovenskih trenerjev in strokovnjakov.

V ženski odbojkarški reprezentanci igra tako tudi Valovi odbojkarici Aleksija Ambrosi in Paola Ursic, njun trener pa bo Slo-

gin strokovnjak Mario Čač. Stevilčno bo Krasovo zastopstvo v namiznem tenisu. Drugece tudi ne bi moglo biti, ko pa je naš klub v deželi po kvaliteti daleč pred ostalimi. Moska ekipa bo v celoti Krasova, sestavljajo pa jo Boris Simoneta, Jurij Verč in Uroš Fabiani. V ženski ekipi bodo krasovke Kristina Stubelj in Nadja Blasone ter igralka društva TT Sistiana Giulia Bertazzani. Med izbrankami je bila tudi Jasmin Kralj, ki pa zaradi poškodbe ne bo mogla nastopiti, kot tudi ne Dasa Bresciani in Martina Milič, ki sta zaposleni s prvenstvenimi nastopi.

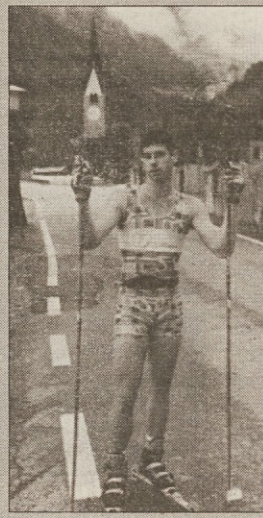
SKIROLL / SVETOVNO PRVENSTVO V NEMČIJI

Bron za Davida
in Matejo Bogatec

Mladinina rolkarja sta ga osvojila v
patruljnem teku med mladinci

Za Mladinina rolkarja Davida in Matejo Bogatec je bil že prvi dan nastopov na svetovnem rolkarskem prvenstvu v nemškem Gayerju nadvse uspešen. Oba sta namreč v patroljnem teku osvojila bronasto medaljo, David med mladinci, Mateja pa med mladinkami. Organizatorji prvenstva so nekoliko spremenili vrstni red tekmovalcev, saj je bilo sprva rečeno, da se bo SP začelo z individualnim nastopom.

Letošnje 3. mesto za Davida ni bistveno manj vredno od lanskega zlata med naraščalniki, saj je treba vedeti, da je bil tokrat vključen v moštvo, v katerem so bili tudi za dve leti starejši tekmeči. Isto velja tudi za Matejo, ki je

prvič nastopala na svetovnem prvenstvu, vodstvo državne reprezentance pa jo je postavilo v ekipo mladink, čeprav je Mateja še naraščalnica. Kljub te-

mu, da je nastopila v konkurenci starejših tekmeč, pa ji medalja ni usla.

Danes bo na SP na sporedu individualni prolog na kronometer.

KOŠARKA / VČERAJ V PROSTORIH GREGORČIČEVE DVORANE

Uradno predstavili Jadran NTKB,
ki bo že jutri začel prvenstvo C1 lige

TRST - V prostorih Gregorčičeve dvorane v Trstu je bila včeraj uradna predstavitev Jadranove ekipe, ki bo letos igrala v C1 ligi, prvo kolo pa bo na sporedu že jutri, ko se bo naša združena ekipa podala v Sacile.

Ob prisotnosti kar lepega števila gostov, med katerimi naj omenimo predstavnike glavnega sponzorja NTKB in tehničnega Eurosava, so bili se predsednik pokrajinskega CONI Stelio Borri, predstavniki deželne in pokrajinske košarkarske zveze in drugi.

Zal se predstavitev niso mogli udeležiti vsi igralci, sam trener Walter Vatovec in tehnični vodja Marko Ban, ki so bili službeno zasedeni. Zato je tudi uradno predstavitev, kot običajno, briljantno vodil Sergio Tavcar, ki se je vsem zahvalil za prisotnost in posebno poudaril dejstvo, da bo društvo se naprej računalo na pomoč obeh sponzorjev.

In tudi novopeceni predsednik Stojan Kafol se je uvodoma zahvalil vodstvu Nove trzaskre kreditne banke, »ki nam je v tem težkem trenutku priskočilo na pomoč in nam odobrilo sponzorstvo. S tem je NTKB pokazala veliko občutljivost od naše stvarnosti.« Zahvalil se je nato tudi podjetju Eurosvi.

Predsednik je se povedal, da je letos v ekipi prišlo do večjih sprememb in da je ekipa zelo pomlajena. Moštvo bo prvenstvene tekme igralo v telovadnici Pristanjskih delavcev, saj upajo, da bodo navijaci spet ustvarili vzdušje, ki bo ekipi se posebnost v pomoč.

»Zaključil bi z mislijo,

S predstavitev v Gregorčičevi dvorani v Trstu

da bi fantje, ki bodo oblekli Jadranov dres, castno zastopali našo kosarko. Vsem navijačem pa zelim, da bi uživali ob igri naših fantov in da bi se tekem

udeležili v čim večjem številu.« je sklenil svoj poseg predsednik Stojan Kafol.

Včerajšnje predstavitev se je udeležil sam gene-

ralni direktor NTKB Enzo Ortolan, ki je dejal, da je zadovoljen, da je prišlo do nadaljnjega sodelovanja. Dodal je, da je vodstvo zavoda ambiciozno

in upa, da bo tudi ekipa ambiciozna.

Po predstavitvi posameznih igralcev je posegel Robert Vidoni, v zastopstvu drugega Jadranovega sponzorja Eurosava, ki je dejal, da že več let uspešno sodelujejo z ekipo. Pomagajo tudi na sportnem in kulturnem področju, saj se zavedajo, da sta tako sport kot kultura zelo pomembni za našo skupnost.

Posege so imeli se Stelio Borri, predsednik pokrajinskega CONI, Marina Della Torre, odbornica deželne košarkarske zveze, Maurizio Modolo, predsednik novoustanovljene pokrajinske košarkarske zveze. Brzobjavo je poslalo ZSSD iz opravičilo, da se predstavitev ni moglo udeležiti zaradi istocasne žalne svečanosti ob smrti senatorja Bratine. (bl)

ODBOJKA / PRED PRVENSTVOM

V D ligi štiri naše ekipe
a derbi bo samo v
ženski konkurenci

Med odbojkarškimi ekipami, ki se že dalj časa pripravljajo na nastope v novi sezoni, a jih doslej še nismo predstavili, so tudi štirje četrtoligasi, to so Val in Nas prapor med moškimi in Bor in Sloga med ženskami. Letošnje prvenstvo D lige bo stelo osemnajst mostev, ki jih je federacija nočjo razdelila v dve skupini na osnovi uvrstitve v lanske sezoni. Takoj moramo povedati, da bomo letos pričali derbiju samo v ženski konkurenci, saj sta bila Bor in Sloga vključena v isto skupino, kar pa žal ne velja za našo goriško predstavnico. Na seji deželne odbora, ki je bila v sredo, so tudi določili, da v ligo ponovno vključijo društva SGT in Staranzano med ženskami in Cordenons med moškimi. Zaradi manjšega števila ekip se bo to prvenstvo začelo šele 22. novembra. V C ligo bodo napredovale tri ekipe. Zmagovalca vsake skupine bosta napredovala direktno, drugouvrščeni mostvi pa bosta med sabo igrali dodatne tekme. Vse ostale ekipe bodo po končanem rednem delu odigrale še dve tekmi za določitev končne razvrstitve. Iz lige bo do izpadle najmanj štiri ekipe.

Pravo novost med moškimi predstavlja za nas nastop Nasega praporja, ki je napredoval iz 1. divizije. Ekipa bo tudi letos vodil Sandro Legisa, ki je med našimi trenerji eden letos redkih potrdjenih. Po trenerjevem mnenju je bilo delo v ekipi letos zastavljeno resneje. Nekateri pripadniki »stare garde«, ki so imeli veliko zaslug za rezultate mostva v zadnjih sezonah, so prenehali z igranjem (Bevcar, Sosol, Miklus), v ekipo se vrača podajac Aljosa Devetak, okrepitev pa predstavljata Denis Ursic in Livio Mucci. Ni izključeno, da bi mostvo v zadnjem hipu pridobilo še kakšno močnejšo okrepitev.

Valovo ekipo (lani Espe-

go) bodo sestavljali tudi v letošnji sezoni mladinci, trener jih bo Stefan Cotič, pomagala pa mu bo Rado Lavrenčič. Gre v bistvu za ekipo, ki je lani odlično nastopala v prvenstvu »deckov«. Edini cilj je tehnična rast fantov, pričakuje pa se trd boj za obstanek. Iz clanske Valove vrste bi lahko mostvu priskočil na pomoč mladi Visciano.

Zensko Slogino ekipo bo v letošnji sezoni vodil Franko Drasic, bo pa precej spremenjena, ce jo primerjamo z lansko garnituro. V ekipi bodo igralke mladinke, poleg njih pa še igralka, ki so se vrnile s posojila pri Sokolu. Končna podoba mostva je tudi odvisna od sestave Koimpexa v B2 ligi. Kot nam je povedal Drasic se namreč trener Blahuta se ni odločil, ali bo v B2 ligi obdržal vse tri Slogine mladinke, ki trenutno vadijo s clanskim mostvom.

Borovke bodo v D ligi nastopile po lanskem premotno osvojenem prvem mestu v 1. diviziji. Jedro ekipe bodo tudi letos sestavljale lanske igralka (pretežno letnika 1980), v maticni klub se je iz Sokola vrnila Tanja Zadnik, spet pa je začela trenirati tudi Antonella Faimann. Ekipa bo treniral Christian Sorè, ki se k Boru vrača po nekaj letih.

Sestava skupin:

Moski

Skupina A: Prata, Remanzacco, Torriana, Travesio, NPT Trst, Acil Ronbchi, Rozzol, Nas prapor, VBU Videm.

Skupina B: Cordenons, Maniago, Casarsa, Grado, San Sergio TS, Corno, F. Veneto, Val, Club Altura.

Ženske

Skupina A: Rivignano, Cus Videm, Paluzza, Fontanafredda, San Vito, Altura, Tolmezzo, Sattec PN, Aquileiese.

Skupina B: Staranzano, Sgt. Sloga, Virtus, San Lorenzo, Gonars, Bor, Moraresse, Codroipo.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

1. dirka (Montecatini): Rolex real (X) je pravi specialist. Pneumatico (1) stalno napreduje. Ritaglio (2) zasluži pozornost.

2. dirka (Neapelj): možnost baze z Ogelom (2). Na staretu hitri Rass Quick (1) in Sector Becky (X) sta lahko nevarna.

3. dirka (Turin): North City (2) je vztrajen. Roof Garden (X) ima dobrega voznika, Pozornost na konja Sprintcanal (1).

4. dirka (Trst): Miller (1) bo brez konkurence, ce bo takoj povedel. Olari di Sgrei (X) je tu v nizji kategoriji, Rover di Casei (2) lahko preseneti.

5. dirka (Rim, galop): Carina Mia (2) je nedavna zmagovalka podobne sheme. Omenimo naj se konja Boys Dream (X) in Iperonico (1).

6. dirka (Firence): Soverign Goin (X) je po tezi in jahacu

favorit. Parti (2) je v formi, kot tudi regularni Sweat (1).

Dirka tris

Meran, 18 konj. Nasi favoriti: st.3 Abhimani, st.9 Ficanas, st.3 Magic Rama. Za sistemio: st. Full Jock, st. 10 Silvia Carpio, st. 16 Dr. Lucky.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
2. — prvi	2
drugi	1X
3. — prvi	2
drugi	X1
4. — prvi	1
drugi	X2
5. — prvi	2
drugi	X1
6. — prvi	X
drugi	12

Danes igra za vas Totocalcio

Vojko Milkovič

Vojko Milkovič (letnik 1952) se je začel ukvarjati z nogometom pri 7-8 letih, nato pa je moral zaradi bolezni, aktivnost opustiti. Ostal pa je vedno aktiven športni delavec in leta 1968 postal odbornik pri SZ Gaja. V tej sezoni je odgovoren za združeno nogometno ekipo najmlajših Gaje. Pred leti se je le rekreacijsko ukvarjal z ballnanjem, z lanskim letom pa je z Gajo tudi uradno nastopal na zamejskem balinarskem prvenstvu in v okviru UBI v C ligi. Prejšnji teden je Kristijan Gorjan pravilno napovedal 7 izidov.

Bologna - Roma	1X2
Brescia - Piacenza	1
Florentina - Empoli	1
Milan - Vicenzas	X2
Napoli - Atalanta	X
Ancona - Venezia	1X
Chievo - Reggiana	1
Andria - Lucchese	1X
Padova - Salernitana	X
Pescara - Verona	1X2
Reggina - Monza	1
Alessandria - Brescello	X
Acireale - Catania	1X

KOŠARKA

NOGOMET / ŠTART MLADINSKIH PRVENSTEV NA GORIŠKEM

Danes članski turnir

Za memorial Milana Starca

Danes in jutri bo SD Kontovel priredilo pri Briscikih, v telovadnici Pristaniskih delavec članski kosarkarski turnir za Memorial Milana Starca. Sicer bo to nadaljevanje turnirjev (kadetski je bil prejšnji konec tedna) v počastitev na preminulega Milana, ki so ga vsi v vasi imeli radi.

Na članskem turnirju bodo nastopile ekipe Bora Radenske, Cicibone Preff. Marsich, Doma Rob Roy in Kontovela, to je mostev, ki bodo igrale v C2, oz. v D ligi.

Kontovelov turnir bo za vse naše ekipe idealna priložnost, da preverijo formo pred skorajšnjim začetkom obeh prvenstev. Na drevišnji uvodni tekmi se bodo pomerili cicibonasi in Kontovelci. V obeh ekipah je prišlo letos do precejšnjih sprememb (nova sta tudi oba trenerja), tako da bo kar zanimivo slediti tej tekmi. Sledilo bo srečanje med borovci in domovci, ki imajo za sabo že en predprvenstveni turnir.

SPORED. Danes, ob 19.30: Cicibona Preff. Marsich - Kontovel; 21.15: Bor Radenska - Dom Rob Roy. **Jutri,** sobota, ob 18.00: finale za 3. mesto; ob 20.00: finale za 1. mesto. Sledi nagajevanje (tudi za kadetski turnir).

Za skupnim projektom stojijo vsa naša društva

Juventina, Mladost in Sovodnje z delom s cicibani črpajo sile za skupne ekipe v ostalih kategorijah - 90 mladih

Tudi na Goriskem bodo ta konec tedna po dolgem poletnem premoru startala vsa mladinska prvenstva na lokalnem oz. pokrajinskem področju: cicibani, začetniki, najmlajši in narasčajniki. Dezelna prvenstva so se namreč začela že pred dvema tednoma. Tudi vsa slovenska nogometna društva in sicer SZ Mladost, SD Sovodnje in SD Juventina so se pravčasno vpisala v posamezna prvenstva. Vsa tri društva so letos, po dolgem premoru, pristopila v skupen projekt, ki predvideva, da vsako društvo najprej sestavi in poskrbi za svojo ekipo cicibanov. Tako bosta Sovodnje in Juventina zastopali slovenske

barve na goriskem, Mladost pa na trziškem območju. Cicibane bodo tako vodili: v Doberdobu trener Franko Peric, v Sovodnjah Fabjan Cevdek, v Standrežu pa Mario Sermino in Pietro Di Palma. Cilj, ki si ga slovenska društva zastavljajo je ta, da bi v naslednji fazi »pokrili« oz. zastopali vse mladinske kategorije - od najmlajših do mladincev.

V letošnji sezono bomo tako na Goriskem imeli naslednje ekipe: mostvo začetnikov bo nastopalo z »rdece-belimi« majicami Juventine. Vodila jih bosta trener Giorgio Nargiso in njegov pomočnik Giovanni Marchesan.

Skrb za najmlajše si

bo v letošnjem prvenstvu prevzelo nogometno društvo iz Sovodenj, ceprav bodo domače tekme igrali na doberdobskem občinskem igrišču v »crno-rdecih« dresih Mladosti: ekipo bo vodil trener Dario Frandolich.

Ker smo se v letošnji sezoni znašli v precej kocijivem položaju zaradi komaj zadostnega števila igralcev in bi celo tvegali, da bi ne nastopali med narasčajniki, smo se odločili, da bodo slednji nastopali v sovođenjskih »svetlomodrih« dresih. V primeru pomanjkanja bodo tako narasčajniki crpali igralce iz vrst najmlajših. Ekipo bo vodil izkušeni trener Luciano Mosetig.

Ob pregledu celotne slovenske nogometne dejavnosti na Goriskem, statistično takoj ugotovimo njeno široko razvejnost, številčnost in rednost vadbe. V vseh treh družtvih je tako registriranih 90 otrok od 8. do dopolnjenega 16. leta. Pravzaprav ni dneva v tednu, razen petka, da bi kakšna ekipa ne trenirala oz. igrala na kakšnem občinskem igrišču. Otroci v glavnem prihajajo iz vseh predelov Goriske, od Brd pa do Laskega, kar priča o dobrem medsebojnem sodelovanju vseh treh slovenskih nogometnih društev na Goriskem.

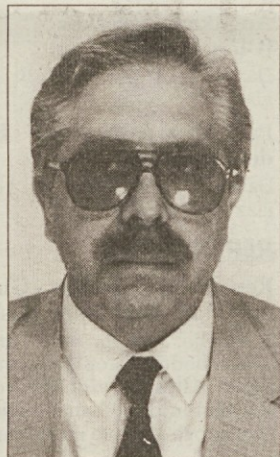
Kot koordinator si najbolj zelim, da bi stare zamere čimprej pozabili in ustvarili pozitivno vzdušje v prihodnosti, kar je dobra garancija za bodočnost slovenskega nogometa na Goriskem.

Dario Frandolich

KOŠARKA / VOLITVE

Predstavnik KK Bor Pison v pokrajinskem odboru

Pretekli petek so trzaska kosarkarska društva izvolila nove organe novoustavljene pokrajinske zveze. Do sedaj je namreč delovala kosarkarska federacija s sedezem v Trstu krila tudi pristojnosti pokrajinskega odbora. Zelo razveseljivo je dejstvo, da je bil med odbornike izvoljen, z velikim številom glasov, predstavnik KK Bor Mario Pison. Novoustavljeno odbora sestavljajo predsednik Modolo, podpredsednik

Bassi ter odborniki Cecotti, Dalla Costa, Donadel, Pison in Romoli.

KARATE / NA PRAGU TRINAJSTE SEZONE DELOVANJA

Shinkaievci bodo tradicionalnim tečajem dodali letos še dva nova

Shinkai karate klub se na pragu svoje trinajste sportne sezone odloča za obogatitev letošnje dejavnosti, ki bo stekla nekje na polovici oktobra. Lanjskim tečajem tradicionalnega karateja in samobrambe se tokrat pridružuje se tečaj kali-ja in JKD (jeet kune du-ja), ki je izrecno namenjen polnoletnim. Disciplini, ki se v svojem bistvu razlikujeta, ohranjata vendar nekaj skupnih prvin, tako da bosta v prvem letu združeni v en tečaj.

Kali je antična disciplina, sloni pa na koordinaciji, uporabi krajšega orožja, na harmoničnem gibanju v sozvočju s filipinskim tribalnim ritmom. JKD, modernejša borilna vscina, ki sledi utemeljitvi slavnega »magenta« Brucea Leeja, nasprotno zahteva dobro

fizično pripravo in stremi po razvijanju posameznikove potencialnosti.

Pri Shinkaiu, v soli za razvijanje moči in energijske popolnosti, sprejemajo torej prijave k tečajem najrazličnejših stopenj, ki se bodo vrstili do junija v telovadnici Silvestri v naselju Sv. Nazarja. Vsak tečaj predvideva stopenjsko izobrazbo, do katere posamezniku spretno pomagajo usposobljeni učitelji. Radovednežem, ki se ne poznajo shinkaiskega vzdušja, sta namenjena brezplačna treninga (dejansko en teden tečaja) do oktobra. Lani je krasko karatejsko društvo zbralo okrog svoje dejavnosti približno sedemdeset tečajnikov, najvidnejši rezultat pa je zabeležil Stefan Grgič, ki je na državni ravni dosegel stopnjo čr-

nega pasu v prvem danu.

Urjenje borilnih veščin bo vsekakor dopolnjeval ob sredah se tečaj rekreacijske telovadbe, namenjen ljubiteljem preprostega gibanja in razvedrila. Očitno se Shinkai karate club ne omejuje izključno na razvijanje moči, temveč se

opira se na bistvenost notranje, duševne krepitve. Svojem članom ponuja namreč življenjske nasvete in energijsko reaktivnost za drzno premagovanje bremen. Dejansko je Shinkai karate club edino trzasko med osmimi deželnimi društvi, ki ohranjajo tradicionalno

obliko izvajanja karateja, medtem ko se ostala opredeljujejo za sportni karate, ki se omejuje predvsem na kompetitivno raven antičnega sporta. (JPC)

Na sliki: vaditelji in odborniki Shinaki karate kluba

Obvestila

SK KRAS - namiznoteniski odsek sporoča, da bo v ponedeljek, 29. septembra v SK centru v Zgoniku prvi trening in zbor za začetnike. Toplo vabljeni.

SK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo s 30. septembrom 1997, pričela rekreacijska telovadba za starejše v S. k. centru v Zgoniku. STAREJŠA SKUPINA: torek in četrtek, od 8.30 do 9.30.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo obvešča, da se bo s 1. oktobrom 1997 pričela otroška telovadba v S. k. centru v Zgoniku. OTROŠKI VRTEC: sreda od 16.30 do 17.30; OSNOVNA SOLA: sreda od 17.30 do 18.30 ter petek od 16.30 do 17.30. Vpisete se lahko direktno na prvi vadbni uri ali pokličete tajništvo društva - tel. 229477 - ob sredah od 17. do 18. ure.

KK ADRIA

prireja v nedeljo, 28. t.m. kolesarski Maraton prijateljstva iz Ljubljane v Trst (Lonjer). Prijave sprejemajo na sedežu društva ali na tel. številko 910178.

SD MLADINA - SMUCARSKI ODESK

vabi na informativni sestanek clane in vse, ki bi radi se seznanili s programom naslednje sezone, v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri v domu Alberta Sirka. Ob priliki bo govora tudi o rekreacijskem delovanju. Na dnevnem redu: nadaljevanje smučarskih treningov, smučarski tečaj na plastiki za otroke in odrasle, tečaj telovadbe za otroke in odrasle, sejem smučarske in sportne opreme, treningi in smučarska sola na snegu, društveno zimovanje, pregled koledarja tekem, problematika FISU in razno.

SD SOKOL

obvešča, da so pričeli redni treningi miniodbojke v telovadnici na Kontovelu. Urniki: torek in četrtek, od 14.45 do 15.45.

SZ DOM

vabi vse osnovnošolce na treninge minibasketa ob torkih, od 17. do 18. ure in ob četrtkih, od 17.30 do 19. ure. Vpisovanja in informacije ob urah treningov.

SK KRAS - ODESK ZA REKREACIJO

obvešča, da se bo s 30. septembrom 1997 pričela rekreacijska telovadba za odrasle v Sportno-kulturnem centru v Zgoniku: MLAJŠA SKUPINA: torek in četrtek od 20.30 do 22. ure. Vpisete se lahko direktno na prvi vadbni uri ali pokličete v tajništvo društva, tel. 229477 ob ponedeljkih od 10. do 12. ure.

SD BREG - KOSARKARSKA SEKCIJA

sporoča, da so pričeli treningi po sledečem urniku: minibasket (letniki '87 in mlajši) v torek in petek, ob 16.30 do 18. ure; propaganda (letniki '85 in '86) v torek, sredo in petek, od 15. do 16.30; dečki (letnik'84) v ponedeljek in četrtek, od 15. do 16.30 in sredah od 16.30 do 18. ure. Za vse podrobnejše informacije lahko telefonirate na st. 228334 (David Pregarc) od 9. do 13. ure.

PLAVALNI KLUB BOR

obvešča, da se nadaljuje vpisovanja v začetniški plavalni tečaj (od 4. leta dalje), osnovno in nadaljevalno solo plavanja za otroke in mladino, sportno solo plavanja, tekmovalno skupino ter rekreacijo za odrasle vsak dan, od ponedeljka do petka (do konca meseca) od 11.00 do 13.30 na tel. st. 51377

SZ BOR - SEKCIJA AEROBIKE

sprejema vpisovanja za novo sezono. Tečaji bodo v popoldanskih in večernih urah ter bodo namenjeni mlajšim in starejšim. Za dodatne informacije tel. v tajništvo (tel. 51377).

SHINKAI KARATE KLUB

vabi clane na treninge karateja. Urniki: OTROCI, rumeni, oranžni in zeleni pasovi v sredah in petkih od 18. do 19.30; plavi, rjavi in črni pasovi ob torkih in četrtkih od 18. do 19.30. ODRASLI: barvani pasovi ob torkih in petkih od 20.30 do 22. ure; črni pasovi ob sredah od 20.30 do 22. ure. Novi člani se lahko vpišejo v telovadnici Silvestri, ul. sv. Nazarja na Proseku v zgoraj navedenih urnikih ali pokličejo na tel. st. 327342.

SZ DOM GORICA - sekcija orodne telovadbe

in sportne ritmične gimnastike sporoča, da so se treningi SRG ze pričeli in da so vpisovanja novincev in novink možna med urami treningov v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ali na tel. st. 0481/82087 v večernih urah.

SD KONTOVEL - kosarkarska sekcija

obvešča, da se kosarkarski treningi nadaljujejo na odprtem igrišču na Kontovelu, kot sledi: ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 17.30 za letnike 1987/88/89 ter ob torkih in četrtkih ob 16.30 do 17.30 za letnike 1990 in mlajše. Za informacije: Kristjan Briscik tel. 229470.

SD BREG - nogometna sekcija

vpisuje v tekmovalni sezoni 1997/1998 otroke, rojene v letih 1991, 1990, 1989 in starejše. Zanimirani se lahko zgledajo v sportnem centru Brega v Dolini vsak ponedeljek, sredo in četrtek od 17.30 do 19. ure.

GIMNASTIČNI ODESK SZ BOR

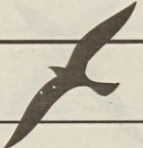
sporoča, da se nadaljuje vpisovanje telovadk za letošnjo sezono v Borovem sportnem centru (tudi po telefonu na st. 51377) vsak dan od 11.30 do 13.30. Vpis je mogoc tudi preko telefonske tajnice, ob navedbi priimka, imena, rojstne letnice in telefonske številke prijavitelke.

MINIBASKET BOR

obvešča, da se je začela vadba minibasketa. Treningi so na Stadionu 1. maja s sledečimi urniki: najmlajši (letniki 89, 90, 91) ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.00 do 18.00; starejši (letniki 87, 88) ob torkih od 17.30 do 18.30 in ob petkih od 16.00 do 17.00 v mali telovadnici. Pojasnila: Corbatti 361476 ob uri kluba.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča urnike treningov za najmlajše skupine: letnik 1987 in mlajši - ob ponedeljkih in četrtkih od 17.30 do 19.00; letniki 1984/1985/1986 - ob ponedeljkih od 17.00 do 18.30 in ob četrtkih od 16.00 do 18.00. Vpis na licu mesta ali po tel. st. 569785 (Nadja) in 303211 (Sabina). Vabljeni tudi novinci in novinke.

PREDPIS EVROPSKE SKUPNOSTI / V RIMU GA BODO UPOŠTEVALI

Morda bomo že kmalu spet hodili po bencin čez mejo

Bomo spet hodili po bencin čez mejo v Slovenijo? Bodo ponovno zastoji na mejnih prehodih, še zlasti na Goriskem, in vrste čakajočih vozil na slovenskih bencinskih crpalkah? Vse kaže, da bo tako, ce bo deželna vlada morala upoštevati navodila italijanskega ministrstva, to pa sledi novemu predpisu Evropske skupnosti, ki so ga v Bruslju sprejeli 30. julija letos.

Predpis je bil 10. julija objavljen v uradnem listu Evropske skupnosti. Pridružene članice lahko znižajo svoje davke na naftnih proizvodih, vendar pa mora to znižanje biti »primerno«, ne sme sloneti na nekakšni konkurenčni podlagi. Pri nas je sedaj bencin zelo poceni, to pa zaradi tega, ker so bile in so se cene goriv v Sloveniji zelo konkurenčne. Cenejši bencin so v FJK začeli prodajati 1. aprila, dežela je bila razdeljena v pet območij, v katerih je glede na blizino meje cena bencina za 200 do 800 lir nižja od »nacionalne«.

Po mnenju zunanega ministrstva v Rimu, ki je predpis Evropske skupnosti sele pred dnevi posredoval deželni vladi v Trstu, bo ta morala upoštevati predpis in sicer le v tistih krajih, ki so blizu slovenski meji. Za Pordenon je znižanje cene pravilno, pravijo v Rimu. V Trstu naj bi se torej morali spoprijeti z nevhalezno

zadevo in sprejeti primerne odločitve. To politikom ne prija, saj bodo prihodnjo pomlad deželne volitve.

Sicer pa bodo knjigovodje na deželi z morebitnim takim sklepom zadovoljni. Trst mora sedaj Rimu dati del izgubljenega državnega davka na bencin. Kot pravijo nekateri, je to ustvarilo luknjo v deželnem proračunu. Vrh vsega vsi avtomobilisti v deželi ne kupujejo poceni bencina. Precej je lastnikov cip - kartic, ki teh sploh še niso uporabili.

Tem so trgovske zbornice dokončno blokirale njihovo uporabo za nakup bencina po nižji ceni.

Ce bodo evropska in rimska navodila obveljala, bodo avtomobilisti iz FJK spet hodili po bencin čez mejo. V tem primeru bodo seveda zadovoljni predvsem crpalkarji na drugi strani meje, še zlasti tisti na Goriskem. Na čisto novih ali obnovljenih crpalkah od Nove Gorice do Bovca danes vidis bolj malo italijanskih vozil. Izjema so crpalke ob mednarodnih mejnih preho-

dih. Na Kobariskem so veliko škodo utrpeli tudi drugi trgovci. Po nekaterih ocenah so imeli trgovine in gostišča v tem kraju tudi do 60 odstotkov manj prometa. Zaradi tega so trgovci, gostinci in tudi crpalkarji letos poleti imeli reklamno akcijo s popusti in nagradami. Sicer pa je cena bencina v Sloveniji kljub že stirim letosnjim podražitvam še vedno nizka v primerjavi s cenami v drugih državah Evrope, se zlasti v sosednjih Italiji in Avstriji.

Marko Waltritsch

S turizmom v Sloveniji v prvih 7 mesecih zaslužili toliko kot lani

LJUBLJANA - Slovenija je v letosnjih prvih sedmih mesecih po podatkih Banke Slovenije s turizmom zaslužila 667, 8 milijona ameriških dolarjev, kar je toliko kot v enakem obdobju lani. Stagnacijo nekateri opravčujejo s spremenjenim valutnim razmerjem med ameriskim dolarjem in nemško marko, manjšo prodajo v prostocarinskih prodajalnah zaradi restriktivnih ukrepov sosedov Avstrije pri nakupu tobacnih izdelkov ter s spremenjeno ceno goriva v obmejnih pokrajinah v sosednji Italiji, so sporočili iz združenja za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije. Hkrati so Slovenci za potovanja v tujino namenili 311, 2 milijona tolarjev, to pa je za pet odstotkov več kot v prvih sedmih mesecih leta 1996.

Pogled na turistični devizni priliv po mesecih kaže, da so prvi trije mese-

ci obetali dober zaslužek, da sta april in maj v devizno blagajno primaknila odstotek manj kot v enakem lanskem obdobju, da je junij podobo znova nekoliko popravil (plus stiri odstotke), ter da je v celoti zatajil mesec julij. Julija je bil namreč turistični devizni priliv za devet odstotkov nižji kot v istem mesecu lani in to kljub temu, da je v Sloveniji letovalo 21 odstotkov več gostov, ki so ustvarili 26 odstotkov več nočitev kot julija lani.

Odliv turističnih deviz v tujino je bil od lanskega manjši samo v februarju in marcu, v ostalih mesecih pa se je povečal, še posebej julija (za 14 odstotkov), kar kaže pripisati tudi vnovičnemu bolj množičnemu odhodu Slovencev na počitnice na Hrvaško. Samo julija so na Hrvaškem nasteli 202.251 slovenskih gostov, kar je v primerjavi z istim mesecem lani za 37 odstotkov več. (STA)

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne in petletne obveznice BTP se koristijo s 15. septembrom 1997 in zapadejo 15. septembra 2000 triletne in 15. septembra 2002 petletne.

■ Triletne obveznice nudijo letno **5,50%** bruto obresti; petletne **5,75%**. Obresti so izplačljive dvakrat letno in sicer 15. marca in 15. septembra za vsako leto trajanja posojila.

■ Dohodki vrednostnih papirjev, za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96, so podvrženi davčnemu odtegljaju v višini 12,50%.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene. Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia, pri bančnih zavodih in drugih pooblaščenih operaterjih do 13.30 dne **29. septembra**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. septembrom 1997; ob vplačilu (**2. oktobra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon, neto po odbitku davčnega odtegljaja za fizične osebe in druge enakovredne subjekte na osnovi zak. odloka 239/96.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija na osnovi Min. odloka z dne 9.7.1992 (Določila za prozornost v operacijah za plasiranje državnih vrednotnic).

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ BTP se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

BTP905

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19 ob delavnikih), lahko podpisete nov abonma. Za informacije lahko pokličete zeleno številko 167-222088 (v sodelovanju s Telecom Italia). V teku je predprodaja vstopnic za abonma prostega reda.

V ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 (red premiera): »Dante« po Božanski komediji. Nastopajo Vittorio Gassman, Roberto Herlitzka, Ugo Pagliai in Paola Gassman. Pri predstavi sodeluje Komorni orkester Furlanije-Juljske krajine, ki ga vodi Romolo Gessi. Predstava v abonmaju: odrezek st. 1 (rdec).

Gledališče Verdi

Jesenska simfonična sezona 1997

Danes, 26. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 28. t. m., ob 18. uri (red B) koncert orkestra Gledališča Verdi pod vodstvom Stefana Antona Recka. Na programu G. Mahler. Prodaja vstopnic za neabonente pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

Nova gledališka sezona se bo začela v petek, 3. oktobra s predstavo La Contrade »Antonio Freno«. Režija Francesco Macedonio.

Gledališče Miela

Jutri, 27. t. m., ob 21. uri glasbeno-gledališka predstava »De anima et corpore: quale è più importante?«, tekst in glasba Davide Casali.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Dvorana Tripovich

V soboto, 4. oktobra, ob 20.30 koncert Akademskega zbora M. Glinka iz S. Petersburga pod vodstvom Vladislava Cernusenka. Informacije na Glasbeni matici - tel. (040) 418605.

Anglikanska cerkev

(Ul. S. Michele 11/a)

Danes, 26. t. m., ob 20.30 koncert indijske glasbe.

Park bivse umobolnice - Bar Il posto delle fragole

Danes, 26. t. m., ob 21. uri koncert s skupino jazz Whawha.

REPENTABOR

Repentabska cerkev - Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe

V nedeljo, 28. t. m., ob 18. uri koncert, na katerem bodo nastopili Vania Pedronetto in Sonia Altinier (violina) Irena Pahor (violoncelo) in Dina Slama (orgle). Na programu Mozartove »Sonate da chiesa«.

ZGONIK

Zupnijska cerkev

V nedeljo, 28. t. m., ob 19. uri koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice in kitarista Marka Ferija.

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: razstavlja slikarka Claudia Raza.

Miram - Skulptura v parku: na ogled je razstava del slikarjev-kiparjev A. Cavaliere, C. Ciussi, B. Munari, M. Staccioli in N. Zavagno, v organizaciji Trgovinske zbornice, trz. turistične ustanove, Studia Bassanese Združenja Eos pod pokroviteljstvom trzasko občine, pokrajine in dezele FJK.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 8. do 19. ure (grad od 9. do 18. ure).

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII, 1): do 12. oktobra je na ogled starodavna japonska grafična umetnost. Urnik: vsak dan (razen ponedeljka) od 9. do 19. ure, ob torkih in sredah tudi od 20. do 24. ure; danes, 26. t. m., ob 17. uri voden obisk z dr. D. Mugittu.

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti.

Gledališče Miela: do 30. t. m., razstavlja svoja olja s pasjimi portreti Rachelle Oatman iz Zda. Urnik: ob delavnikih: 18-20.

Galerija Torbandena: razstavlja W. Wiedner.

Konferenčna dvorana Krozka zavarovalnice Generali: do 27. t. m., razstavlja 25 trzaskih umetnikov.

Art Gallery (Ul. S. Servolo 6): do 29. t. m. razstavlja Maria Grazia Persolja.

TREBČE

SKD Primorec: na ogled je razstava olj Milana Bizjaka in vezenin ter gobelinov Veronike Bizjak. Urnik ogleda: danes, 26. t. m. od 18. do 20. ure, jutri, 27. in 28. t. m. od 17. do 20. ure ter

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren: do 28. t. m., bo v okviru pobud Provinciassieme '97 odprta razstava »Stene« Davida Skerlja in Antonia Sofianopula. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

Sodeluje otroški pevski zbor »I piccoli cantori della città di Trieste« in Trzaski mladinski pevski zbor.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 - tel. 0481 - 494368) lahko do 2. oktobra podpisete nov abonma ali potrdite že obstoječega. Od 4. oktobra bodo abonmaji na razpolago tudi pri UTAT v Pasazi Protti, pri Appiani v Gorici in pri Discotex v Vidmu.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Na upravi KC »S. Kosovela« lahko vpisete gledališki abonma (do 10. oktobra) ali glasbeni abonma (do 17. oktobra). Za informacije: vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 11. ure in od 13. do 15. ure (tel. 00386-67-73355).

NOVA GORICA

Kulturni dom

Danes, 26. t. m. in jutri, 27. t. m., ob 20.30 gostuje Slovensko stalno gledališče iz Trsta s satirčno komedijo »Afrika ali Na svoji zemlji«. Režija Boris Kobal.

PORTOROŽ

Avditorij - Glavna dvorana

Danes, 26. t. m., ob 18. uri film »Ljudje v crnem« (Men in black) in ob 20.30 »Prijatelji« (Higt School Reunion).

PIRAN

Jutri, 27. t. m., ob 18.30 bo na Punti nastopila folklorna skupina KUD Karol Pahor.

BOLJUNEC

Obcinsko gledališče France Prešeren: danes, 26. t. m., ob 21. uri bo v okviru predstav Provinciassieme na sporedu koncert zbora Hrast iz Doberdoba, ki ga vodi Hilarij Lavrencić in zbora Piccolboni iz Medune pri Pordenonu, ki ga vodi Italo Piovesana.

Jutri, 27. t. m., ob 21. uri, bosta nastopili vokalna skupina Resonet pod vodstvom Aleksandre Pertot ter zbor Clara Schumann iz Trsta pod vodstvom Chiare Moro.

V nedeljo, 28. t. m., ob 21. uri pa bo nastopil zbor Obala iz Kopra pod vodstvom W. Lonigra.

SLOVENIJA

KOPER

Palaca Belgramoni

Tacco v Pokrajinskem muzeju

V ponedeljek, 29. t. m., ob 20. uri koncert ansambla Triestango. Rezervacije vstopnic in informacije (0038666 - 272372).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 26. t. m., ob 19.30 bo v Gallusovi dvorani (modri abonma I. in II) koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent Tadeusz Strugala, Matej Sarc (oboa). Na programu van Beethoven in Mozart.

NABREŽINA

Zupnijska dvorana: na ogled je fotografska razstava o delujočih opuščenih kamnolomih.

REPENTABOR

Na Tabru: v okviru pobud Provinciassieme '97 je do 28. t. m. na ogled razstava novejših del na barvanem lesu Giuseppeja Torsellija. Urnik: ob delavnikih 16.30-20, ob praznikih 11-13.

PADRIČE

Raziskovalni center Area- paviljon E1: do 27. t. m. je na ogled razstava »Realfiction - Natura Naturans 2« - razstavlja umetniki iz Slovenije, Hrvaske, Ceske, Avstrije, Poljske, Nizozemske, Nemcije in Italije. Urnik: 10.30-13, 16-18.30.

MILJE

Sedež turistične ustanove: na ogled je fotografska razstava Silvia Stagnija »Muja med preteklostjo in sedanostjo«.

SESJAN

Sedež turistične ustanove: razstavlja Luigi Perelli.

GORICA

Pokrajinski muzej na gradu: razstavo »Perujski zakladi« so podaljsali do 5. oktobra. Urnik ogleda: torek, sredo, četrtek in petek 10-18; sobota in nedelja 10-22. Kulturni dom: danes, 26. t. m., ob 18.30 otvoritev fotografske razstave Valterja Nanuta o Doberdobskem jezeru. Ars Galerija v Katoliški knjigarni: do 18. 10. razstavlja Claudia Raza.

SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 26. t. m. bodo na ogled dela španske slikarke Marise Casado.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Gustav**

20.30 **TV dnevnik**

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina (vodi Melba Ruffo), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik

10.00 Film: La ragazza che sapeva troppo (dram., It. '62, i. Valentina Cortese, Leticia Roman), vmes (11.30) dnevnik

11.35 Aktualno: Poletna jutranja oddaja Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Film: Ho fatto splash (kom., It. '80, r.-i. Maurizio Nichetti, Angela Finocchiaro)

16.00 Variete za najmlajše: Poletni Solletico (vodita Elisabetta Ferracini in Mauro Serio), vmes risanke Scooby Doo in nan. Boy meets world

17.50 Danes v parlamentu

18.00 Dnevnik

18.10 Nan.: Gospa iz Westa - Cooper proti Quinnu (i. Jane Seymour)

19.50 Vreme in dnevnik

20.40 Variete: la zingara (vodi Cloris Brosca)

20.50 Dokumenti: Kvark, vmes dok. o trdnjavi Topkapi (vodita Piero in Alberto Angela)

22.35 Dnevnik

22.50 Aktualna oddaja: Papez, mladina in glasba

0.20 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

0.50 Aktualno: Tempo-se-quence, 1.10 Filozofija: Nelson Goodman

RAI 2

6.30 Variete: Videocomic

7.00 Nn.: Zelene jagode

7.25 Variete za najmlajše, vmes nan. Lassie

10.25 Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile

10.35 Nad.: Quando si ama, 11.00 Santa Barbara

11.45 Dnevnik 2

12.00 Variete: Ci vediamo in TV

13.00 Dnevnik

13.30 Dok.: V kraljestvu zivali

14.00 Variete: Il meglio di Ci vediamo in TV

15.30 Film: Il ragazzo che sorride (kom., It. '68)

16.15 17.15 dnevnik, vreme

17.20 Nan.: Bonanza

18.10 Vreme, dnevnik, sport

18.40 Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile

19.00 Nan.: Rex, 19.55 Extralarge

20.30 Večerni dnevnik Tg2

20.50 Variete: Furore (vodi Alessandro Greco)

23.00 Tg2 Dosje

23.45 Dnevnik in vreme

0.05 V parlamentu, vreme, nočni sport

0.35 Aktualno: Zgodbe (vodi Gianni Minà)

RAI 3

6.00 Dnevnik, vreme

8.30 Aktualno: Magazzino

10.30 Aktualno: L' alba della Repubblica - Italijanska ustava

12.00 Dnevnik 3, 12.15 Sport

12.20 Nad.: In nome della famiglia

13.00 Aktualno: Grand Tour

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Tgr - Sredozemlje

15.30 Sportno popoldne: smučanje na vodi, 16.05 dresura

17.00 Dok.: Geo magazine

18.25 Nad.: In nome della famiglia

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Od 20. do 20. ure

20.15 Variete: Blob

20.35 Film: La calda notte dell' ispettore Tibbs (krim., ZDA '67, i. S. Poitier, Rod Steiger, W. Oates)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualno: Report, 23.55 Lo sguardo di Valentino

0.30 Dnevnik, kultura, vreme

1.10 Variete: Fuori orario

2.10 Film: La grande illusione

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare

6.50 TV film: Disperatamente Giulia (dram., It. '88, i. T. Welch, F. testi)

8.30 Pregled tiska

8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 10.00 Perla nera, 10.30 I due volti dell' amore, 11.00 Regina, 11.30 dnevnik

11.40 Aktualno: Forum

13.00 Kviz: Kolo sreče

13.30 Dnevnik

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.30 TV film: L' automobile (dram., It. '71, Anna Magnani)

17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)

18.55 Dnevnik Tg4, vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.35 Glkasbena oddaja: Stelle del Mediterraneo

23.00 Film: Pirana (srh., ZDA-It. '81, i. P. O' Neil)

1.50 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Nan.: Komisar Scali

9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show

11.30 Variete: Ciao Mara (vodi Mara Venier)

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)

15.45 Aktualna kronika: Le storie di Verissimo

15.50 Film: Vonnice è scomparsa (dram., ZDA '95, i. Joe Penny, Ann Jillian, Graham Beckel)

17.50 Aktualne zgodbe iz vsakdana: Verissimo (vodi Marco Liorni)

18.35 Vraiete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Paperissima Sprint

20.45 Film: Il socio - The Firm (thriller, ZDA '93, r. Sydney Pollack, i. Tom Cruise, Gene Hackman, Jeanne Trippleton)

23.60 Dnevnik

23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) dnevnik

1.30 Paperissima Sprint

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke

9.20 Nan.: Mc Gyver, 10.25 Le strade di San Francisco, 11.25 Chips

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti

12.55 Variete za najmlajše: Ciao Ciao Parade in risanke

14.00 Varieteja: Le iene (vodi Simona Ventura), 14.20 Colpo di fulmine

15.00 Nan.: Beverly Hills

16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke

17.30 Nan.: Sweet Valley High, 18.00 Willy, princ Bel Aira

18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio

19.05 Variete: Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)

19.45 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.40 Film: Ricky in Barabba (kom., It. '92, r.-i. Christian De Sica, R. Pozzetto, F. Reggiani)

22.40 Film: Doppio sospetto (thriller, ZDA '93, i. Gary Busey, Kim Cattral)

0.40 Fatti e misfatti

0.55 Italija 1 sport

TELE 4

13.30 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

17.00 Film: Le avventure di Don Giovanni

19.00 Dokumentarec

20.30 Osebnosti in mnenja

21.00 Glasba: Poletni Ramble Tamble, 22.00 FBI

23.30 Made in Italy

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45, 1.20 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport

12.10 Nan.: Parker Lewis, 13.15 Ironside

14.15 Film: Paris Blues (dram., ZDA '61, i. P. Newman)

16.30 Nan.: Switch

18.00 Variete: Poletni Zap zap

20.10 Aktualno: Quinto Potere?

20.30 Film: Il caso Thomas Crown (krim., VB '68)

23.00 Film: La legione del Sahara (pust., ZDA '53)

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama

10.00 Vceraj, danes, jutri

10.05 Videoring

10.35 Tedenski izbor. Nad.: Tri krone (Svedska, 5. del)

13.00 Porocila

13.05 Tedenski izbor: TV igrice - Kolo sreče (ponovitev)

13.35 Videostrani

14.35 Studenti akademije Musici Aris iz Devina

15.35 Povečava

16.25 TV prodaja

16.55 Videostrani

17.00 Obzornik

17.10 Otroški pr.: Dogodivscine iz zivalskega vrta (13.)

18.00 Po Sloveniji

18.30 EPP - Sejem

18.40 TV igrice: Hugo

19.10 Vceraj, danes, jutri

19.15 Risanka

19.30 TV Dnevnik, vreme, sport

20.05 Planet In

21.35 EPP

21.40 Dokumentarna oddaja: Predpotresna in popotresna Ljubljana

22.35 Odmevi, vreme

23.10 Sport

23.15 Nanizanka: Murphy Brown (21. epizoda)

23.40 Film: Napad na policijsko postajo (ZDA 1976, r. John Carpenter, i. Austin Stocker, Darwin Joston, Laurie Zimmer)

1.10 Resnična resničnost (ponovitev)

1.40 Videoring

2.10 Videostrani

Koper

15.00 Euronews

15.30 Film: Sovraznik moje zene (It. '59, i. M. Mastroianni, G. Ralli)

17.00 Sredozemlje, 17.30 Cetrtkova sportna oddaja

18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski magazin

18.30 TV sticisce

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport

19.30 Risanke: Super Book

20.00 Aktualno: Vsedanes

20.30 Film: Laznjivec Billy (VB '47, i. Tom Courtney, J. Christie)

22.05 TV dnevnik - Vsedanes, vreme

22.20 Film: Ulica nočne more (ZDA '47, i. T. Power, J. Blondell)

0.05 Teche (vodi Roberto Bertolucci)

..... Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.45 Rinsgaraja; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.15 Pregled tiska; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, sport; 17.05 OB 17-ih; 18.20 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, informacije; 22.30 Informativna odd.; 22.45 Naš kraj; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Rekreacija; 8.40 Country glasba, kulturne prireditve; 10.00 Avtomobilistične minute; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Glasovanje za novi popevki tedna; 18.45 Črna kronika; 19.30 Stop pops in novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 EBU jazz koncert.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in

pojemo; 13.05 Nedrja Zemlje; 13.30 Glasb. tradicija; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Sanson; 15.30 DIO; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Likovni odmevi; 18.20 Opera: Jevgenij Onjegin(odlomki); 19.30 1. Koncert Slovenske filharmonije; 22.05 Igra; 22.51 Intermezzo, 23.00 Šestnajst strun; 23.50 Napoved sporeda; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 410.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Porocila - Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Havana; 11.00 Aktualnosti: Za in proti; 13.00 Daj, povej; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasba in informacije; 19.00 Prenos RS; 20.00-22.00 Poletni večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Glasba.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 9.33 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Sigla single; 10.33 Souvenir d'Italy; 11.00 Iz parlamenta; 12.55 Pesem tedna;

13.00 L' una blu, Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 13.55 Pentole e coperchi; 14.33 Sigla singel; 14.50 Discoteca sound; 15.15 London calling; 18.15 Kultura; 18.45 Pierino e il lupo; 19.25 Sigla single; Sport.

Radio Trst A

14.00, 17.00 Porocila; 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Glasb. vrtiljak; 8.30 Na počitnice; 9.00 Slov. lahka glasba; 9.30 Izbrani listi, nato Revival; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Moja Kitajska (K. Kjuder, 13. nad.), nato Valčki in polke; 12.00 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon, nato Reggae glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Glasbeni predah, vmes Števerjan '97; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Ob Rižani in Rokavi v iskanju slov. Istre; 15.15 Med Indijanci v Andih; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: G. Verdi; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Romantične melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.30 Matineja; 16.00 Juke Box Time lestvica tedna; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.o. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveže časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Od zahoda doteka nad naše kraje ob severovzhodnih visinskih vetrovih suh in toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.01
in zatone ob 18.52.
Dolžina dneva 11.51.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 2.05 in
zatone ob 16.42.

MORJE

Morje rahlo
razgibanost,
temperatura morja
19,5 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
pocutje in razpoloženje
zdravih ljudi bo ugo-
den in spodbuden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.19 najnižje -30 cm, ob 8.22 najvišje 26 cm, ob 14.19 najnižje -10 cm, ob 19.36 najvišje 17 cm.
Jutri: ob 2.03 najnižje -35 cm, ob 8.47 najvišje 33 cm, ob 14.48 najnižje -18 cm, ob 20.21 najvišje 24 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	17	2000 m	6
1000 m	13	2500 m	5
1500 m	7	2864 m	4

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Precej jasno bo, zjutraj bo po nekaterih nizinah kratkotrajna megla. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 8, najvišje dnevne pa do 24 stopinj C.
SOSEDNJE POKRAJINE: Prevladovalo bo jasno vreme z jutranjo meglo po kotlinah.

JUTRI

V soboto in nedeljo se bo nadaljevalo lepo jesensko vreme. Ponekod po nizinah bo zjutraj in del dopoldneva megla.

SVET / SLIKA PRI SLIKI... ZGODBA PRI ZGODBI... PA ŠE RES JE

Na Miru bo prišlo do zamenjave

WASHINGTON - Pri Nasi so se včeraj le odločili, da bo ameriški astronaut David Wolf zamenjal kolega na ruski orbitalni postaji Mir Michaela Foalea. S tem je bila tudi prizgana zelena luč za polet raketoplana Atlantis, ki je bil predviden za danes ponoči nekaj po četrti uri zjutraj. Polet je bil nekaj časa pod vprašajem zaradi številnih tehničnih težav, na katerih je v zadnjem času prišlo na Miru.

»Po pazljivem preverjanju varnostnega položaja, smo prišli do zaključka, da varnost našega astronauta na Miru ni ogrožena,« je včeraj povedal direk-

tor Nase Daniel Goldin. Porocilo o stanju na Miru sta pripravila dva inspektorja in eden od njih, Thomas Stafford, ki je veteran vesoljskih odprav Geminija in Apolla, je jasno povedal, da ni razlogov za zaskrbljenost. Težave na Miru so namreč vzbudile precejšnje vznemirjenje v ZDA, ker je na krovu tudi ameriški astronaut, pa tudi sam kongres je postavil pod vprašaj nadaljnje sodelovanje z Rusijo na tem področju.

na krovu Atlantisa je sedem astronautov (na sliki AP), David Wolf pa naj bi na Miru ostal štiri mesece.

Tudi v ZDA pesem Eltona Johna izredno uspešna

LOS ANGELES - Pesem Eltona Johna, posvečena umrli princesi Diani, je tudi v ZDA postala velik prodajni uspeh. Zgoščenka s pesmijo Candle in the Wind 1997 je prispela v ameriške trgovine sele v torek in kupci so v nekaj urah spraznili police. V Los Angelesu in New Yorku so lastniki prodajaln s CD ploščami podaljšali delovni čas kar do polnoči, nekateri pa so jih po kratkem premoru za osebje opolnoči znova odprli. Kljub pozni uri se je nabrala pred vrati dolga vrsta čakajočih kupcev. Neka prodajalna v Hollywoodu je v poldrugi uri prodala prek 500 plošč. Po poročilih ameriških medijev je Recording Industry Association of America pesem že razglasila za osemkrat platinasto, saj je bilo vnaprej prodanih osem milijonov primerkov te pesmi. Sveča v vetru, ki jo je Elton John zapel med žalno slovesnostjo za princeso Diano v londonski opatiji Westminster, velja za najbolje prodajano pesem vseh časov v Veliki Britaniji. (STA/dpa)

Schumacherjeva čelada prodana na dražbi

LONDON - Čelada Michaela Schumacherja, ki jo je dvakratni svetovni prvak formule 1 nosil ob zmagi na dirki za veliko nagrado Italije v Monzi leta 1996, so v sredo prodali v dražbeni hiši Sotheby v Londonu za 72.000 nemških mark. Kdo si je privoščil ta drag spominček, ni znano. (STA/dpa)

Zapornika odprla radijsko postajo - v jetnišnici

BUKARESTA - Uprava zapora v romunskem mestu Bacau je dovolila nekemu morilcu, obsojenemu na do smrtne jeco, ter novinarju, ki je obsojen zaradi korupcije, da v jetnišnici odpreta zasebno radijsko postajo. Projekt podpira brat obsojenega morilca Laurentiu Luca, ki živi v ZDA; doslej je v neobčajno radijsko postajo že vložil 20.000 dolarjev. Uprava zapora sicer nima nič proti temu, saj meni, da je radio "koristen za izobraževanje zapornikov". (STA/Hina)

Lačni tjuljenj ugriznil turistko

DUNAJ - Neko dunajsko turistko, ki je plavala blizu grškega otoka Karpatos, je napadel tjuljenj ter jo močno poskodoval. 53-letna ženska je plavala nedaleč od obale, ko jo je zival nenadoma napadla in ugriznila. V sklopu programa za zaščito okolja so namreč na nenaseljenem otoku blizu Karpatosu naselili več tjulnov. Zaradi pomanjkanja hrane pa se živali vse pogosteje pojavljajo v bližini turističnih plaz. (STA/Hina)

Neslane šale na račun zdravniškega osebja

AUGSBURG - Za zdaj se neznani človek si v okolici Augsburga vedno znova privoščil neslane šale na račun zdravniškega osebja. Moski se po telefonu predstavi kot zdravnik zavoda za zdravstveno varstvo in daje medicinskim sestram navodila, da si medsebojno vzamejo kri. Moski, ki se očitno razume na medicino izobrazbo, se pri svojih klicih ravna vedno po enakem vzorcu: najprej povpraša medicinske sestre, če so bile cepljene, nato pa »v posebnem tonu« od njih zahteva, da si medsebojno določijo količino protiteles v krvi, poročajo iz Augsburga. (STA/dpa)

V rudniku Kelsey Lake našli največji diamant v Ameriki

V edinem se delujočem diamantnem rudniku v Severni Ameriki, Kelsey Lake Mine, so našli največji diamant doslej, ki je pred razrezom vreden najmanj 250.000 dolarjev, tehta pa 28 karatov. (AP)